

Aalborg Universitet
Cand. Merc. Aud. Speciale
Revision

Going Concern I krisetider

Udarbejdet af: Kristina Normann Lund
Vejleder: Jesper Seehausen

Afleveringsdato: 14. maj 2012

1. Indledning	3
2. Problemformulering	7
3 Rammerne for specialet	9
3.1 Metode og disponering	9
3.2 Afgrænsning.....	10
3.3 Empirisk analyse	11
3.4 Kildekritik	12
3.5 Forkortelser	12
4. Begrebet Going Concern.....	13
4.1 Going concern ifølge årsregnskabsloven.....	14
4.2 Going concern i forhold til revisorloven	23
4.3 Going concern ifølge de internationale revisionsstandarder.....	25
4.5 Delkonklusion	31
5. Revisionspåtegning	33
5.1 Forhold der påvirker konklusionen	43
5.2 Forhold der ikke påvirker konklusionen	52
5.3 Going concern forudsætnings indflydelse på revisionspåtegningen	56
5.4 Delkonklusion	60
6. Revisoransvar.....	63
6.1 Straffeansvar:	64
6.2 Erstatningsansvar:	67
6.3 Disciplinæransvar:	72
6.4 Delkonklusion	75
7. Going concern i udvalgte regnskaber	77
7.1 Regnskaber uden påtegninger.....	78
7.2 Regnskaber med "blank" påtegning.....	81
7.3 Regnskaber med supplerende oplysning om going concern	84
7.4 Regnskaber med going concern forbehold	87
7.5 Regnskaber med forbehold og supplerende oplysning om andre forhold	93
7.6 Regnskaber med regnskabsmæssig assistance	98
7.8 Delkonklusion	99
8. Konklusion	101
9. Executive Summary	107
10. Litteraturliste	112
Bilag 1	115
Bilag 2	120
Bilag 3	125
Bilag 4	128
Bilag 5	130
Bilag 6	133
Bilag 7	137
Bilag 8	141
Bilag 9	146
Bilag 10	151
Bilag 11	155

Bilag 12	159
Bilag 13	164
Bilag 14	168
Bilag 15	172
Bilag 16	176
Bilag 17	179
Bilag 18	182

1. Indledning

I de senere år har der, i forbindelse med virksomhedernes regnskabsaflæggelse, været øget fokus på den fra ledelsens side grundlæggende forudsætning om going concern. Dette har været en naturlig konsekvens af den økonomiske og finansielle krise, der bl.a. har ført til et øget antal konkurser blandt danske virksomheder. I 2008 var der i alt 3.508 virksomheder, der gik konkurs - i 2009 var der 5.996 virksomheder, der gik konkurs, i 2010 var 6.461 virksomheder, der gik konkurs, mens der i 2011 var 5.468 virksomheder der gik konkurs¹. Antallet af konkurser har således været øget efter den økonomiske krise indtraf i 2008.

Den økonomiske krise har generelt gjort det sværere for virksomhederne at afsætte deres produkter og ydelser. Den finansielle sektor har været og er fortsat presset på indtjening og kapitalberedskab, hvilket har bevirket, at virksomhederne oplever, at det generelt er sværere at få forlænget kredit tilsagn eller optage nye lån². "Kreditklemmen" har derfor resulteret i, at mange virksomheder ikke har været i stand til at overleve økonomisk. Ledelsen i virksomhederne er derfor under øget pres i forbindelse med regnskabsaflæggelsen, da årsrapporten nu er et endnu vigtigere rapporterings redskab for omverdenen fx i forhold til den finansielle sektor, for kreditorer og for SKAT³.

En af de grundlæggende forudsætninger for regnskabsaflæggelsen er going concern⁴. Ledelsen skal i regnskabsaflæggelsen tage stilling til om driften kan fortsættes, således at regnskabsbrugeren kan forudsætte, at virksomheden fortsætter sine normale aktiviteter og at selskabets aktiver i årsrapporten måles ud fra denne forudsætning. Ledelsen har derfor en særlig pligt til at rapportere til omverdenen, hvis denne grundlæggende forudsætning ikke er til stede⁵. Dog har ledelsen efter ISA 570 afsnit 2 også den mulighed, at de kan vælge at

¹ www.dst.dk- her kan man vælge find statistik, og under emne finde virksomheder generelt, hvor man så igen kan vælge konkurser. Her kan man se antal konkurser i de enkelte måneder

² Inde på www.dst.dk kan man under statistikbanken finde emnet der hedder "penge og kapitalmarked", hvor man kan vælge: pengeinstitutternes indenlandske og udenlandske udlån. Her kan vælge: Udlån, årlig stigningstakt, alle sektorer og så vælge en periode. Her kan man se at den siden 2009 er faldet.

³ Værdien af Årsrapporten (publikation fra PWC)

⁴ Årsregnskabsloven § 13, stk. 4

⁵ Efter Årsregnskabsloven § 99 skal der foreligge en redegørelse i ledelsesberetningen for klasse C & D selskaber.

aflægge regnskab uden den grundlæggende forudsætning om going concern, men i stedet aflægge årsregnskabet efter realisationsprincippet. Typisk vil dette have væsentlig indflydelse på årsrapportens aktiver og værdiansættelsen heraf, således at selskabets egenkapital forhold oftest vil forringes betydeligt.

Når revisor reviderer et årsregnskab, skal revisor i hele revisionsprocessen forholde sig til de overvejelser ledelsen har gjort om forudsætningerne for regnskabsaflæggelse som going concern virksomhed. Revisor skal således via sin revisionsplanlægning⁶ og sine faktiske revisionshandlinger opnå et tilstrækkeligt revisionsbevis⁷ for, at going concern forudsætningen på korrekt vis kan benyttes ved regnskabsaflæggelsen dvs. at revisor er enig med ledelsen i denne forudsætning. Revisor skal i princippet også opnå revisionsbevis for det modsatte synspunkt, nemlig hvis ledelsen vurderer at going concern ikke er til stede og dermed aflægger årsregnskabet efter realisationsprincippet. Såfremt revisor ikke kan opnå et tilstrækkeligt egnet revisionsbevis for den af ledelsen anlagte forudsætning, skal revisor oplyse dette til regnskabsbrugeren via sin revisionspåtegning eller reviewerklæring. Dette sker ved at modificere påtegningen eller erklæringen dvs. udtrykke et forbehold⁸ for going concern.

Revisor kan ligeledes henlede regnskabsbrugers opmærksom på særlige forudsætninger for og/eller usikkerheder ved ledelsens going concern vurdering – dette kan ske i revisionspåtegningen eller reviewerklæringen med en såkaldt supplerende oplysning⁹.

Revisor er offentlighedens tillidsrepræsentant¹⁰ og der må i krisetider forventes øget fokus på revisorpåtegningen fra omverdenen side¹¹, da påtegningen, ved indikationer på going

⁶ Jf. ISA 300 Planlægning af revision af regnskaber

⁷ Jf. ISA 500 Revisionsbevis

⁸ ERKL § 6, stk. 2, nr. 4 og § 10 stk. 1

⁹ ERKL § 7, stk. 1 samt § 11 stk. 1

¹⁰ Jf. RLs § 16 stk. 1. Dette begreb betyder jf. Revisor –regulering og rapportering side 36, at ”revisor ved udførelse af revision eller i øvrigt ved afgivelse af erklæringer og rapporter-der er egnet til brug overfor offentligheden-eller kræves af lovgivningen- også skal varetage hensynet til virksomhedens omverden såsom myndigheder, medarbejdere kreditorer og investorer, selvom revisor er valgt af virksomheden som kan have modstridende interesser”

¹¹ Notat fra E&S: Udvalgte revisionsmæssige forhold, som revisor skal overveje i lyset af de ændrede markedsforhold

concern problemer, bør henlede regnskabsbrugeren opmærksomhed på forholdet, herunder eventuelt oplyse, hvilke faktiske forhold ledelsen lægger til grund for sin vurdering af going concern forudsætning i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

Udover fokus på revisionspåtegningen fra regnskabsbrugernes side, har der også fra Revisortilsynets side været øget fokus på revisors opnåede selvstændige bevis for, at ledelsen på korrekt vis har vurderet virksomheden som going concern¹². Tilsynet har faktisk efterprøvet, om revisor via sine revisionshandlinger har konstateret eller burde have konstateret, at virksomheden ikke kunne leve op til going concern forudsætningen ved regnskabsaflæggelsen og dermed at årsrapporten ikke udviste et retvisende billede¹³. Afstedkommet heraf har tilsynets fokus således været rettet mod, om revisor på korrekt vis har "flaget" sin uenighed med ledelsen eller har "flaget" eventuelle usikkerheder forbundet med ledelsens vurdering af going concern forudsætningen¹⁴.

I 2011 har der været fra januar til september måned været 4.181 konkurser, hvilket er et mindre fald ift. tidligere år samme periode¹⁵. Antallet af konkurser er dog stadig så højt, at der fortsat må antages at være øget behov for fokus på regnskabsaflæggelsen og herunder især going concern vurderingen fra ledelsens side. Dette bestyrkes også af, at der ikke ser ud til at være en markant forbedring af den økonomiske krise i den nærmeste fremtid. Ligeledes mødes den finansielle sektor fortsat af øgede krav til konsolidering frem til år 2019¹⁶, hvilket formodentligt vil medføre, at "kreditklemmen" ikke løsnes foreløbigt.

¹² Redegørelse fra revisortilsynets kvalitetskontrol 2010 side 11

¹³ Jf. Årsregnskabslovens § 11.

¹⁴ Revisors arbejde vedrørende going concern har været et fokusområde ved kvalitetskontrollerne i både 2010 og 2011. Dette er kommet til udtryk via særskilte spørgsmål vedrørende going concern i kontrollen. Derudover har der været særskilt kontrol af erklæringskunder, som var taget under konkursbehandling mv. i en periode på 18 måneder forud for kontroltidspunktet. Formålet med fokusområdet har været at undersøge, om revisor har udført og dokumenteret tilstrækkeligt arbejde vedrørende going concern, og om dette er kommet rigtigt til udtryk i revisionspåtegningen. Dette fremgår af www.fsr.dk

¹⁵ www.dst.dk

¹⁶ Notat fra finanstillsynet: Forslag om kapitalkrav og ledelse

Det er derfor særdeles relevant at se på regnskabsreguleringen for begrebet going concern samt revisors ansvar i forhold til virksomhedens regnskabsafklæggelse ud fra ledelsens grundlæggende forudsætning om going concern.

2. Problemformulering

Specialet har til formål at beskrive hvilke lovgivningsmæssige forhold der vedrører going concern, samt beskrive hvilken betydning lovgivningen har i forbindelse med regnskabsaflæggelsen. I opgaven vil det være en gennemgang af begrebet going concern samt en gennemgang af gældende lovgivning og standarder, dette værende Årsregnskabsloven, Revisorloven, Erklæringsbekendtgørelsen, Regnskabsvejledningerne samt de internationale revisions standarder. Der vil ligeledes gennemgås hvorledes going concern problematikken håndteres i praksis i forbindelse med regnskabsaflæggelsen. Samtidig vil specialet indeholde en analyse af udvalgte revisionspåtegninger for at vurdere om påtegningerne lever op til de lovgivningsmæssige krav hertil.

Med udgangspunkt i ovenstående lovreguleringer mv. for going concern er opstillet nedenstående hovedproblemstillinger, som vil danne grundlag for opbygningen af opgaven. Afhandlingen indledes med en redegørelse for princippet going concern. Herefter behandles de udvalgte hovedproblemstillinger.

- Hvad er de gældende betingelser for going concern?

Her undersøges både den danske lovregulering i årsregnskabsloven, revisorloven og erklæringsbekendtgørelsen samt de internationale revisions standarder (ISA) i forhold til going concern.

- Hvad er ledelsens pligter i forhold til going concern?

Her undersøges de regnskabsmæssige regler omkring ledelsens pligter i forhold til going concern men der undersøges ligeledes den praktiske håndtering af begrebet i forhold til regnskabsaflæggelsen mv.

- Hvad er revisors pligter i forhold til vurderingen af going concern?

Her undersøges revisors pligter ifølge den relevante lovgivning for revisorer i forhold til going concern. Forholdet vil belyses fra "begge sider", da revisor både har en pligt

overfor kunden samt pligt over for offentligheden, da revisor skal leve op til sit ansvar som offentlighedens tillidsrepræsentant¹⁷.

- Hvordan revisor skal forholde sig i sin påtegning dvs. behovet for at modificere sin påtegning ved enten forbehold eller supplerende oplysning?

Her undersøges de konkrete regler vedrørende revisors påtegninger herunder både de umodificerede og de modificerede påtegninger.

- Hvad sker der såfremt revisor ikke overholder sine pligter?

Her undersøges de konkrete regler vedrørende hvad der sker såfremt revisor ikke overholder sine pligter i forhold til afgivelsen af påtegningen.

- Er going concern behandlet korrekt i udvalgte regnskaber?

Her undersøges og vurderes på udvalgte regnskaber, der efterfølgende er gået konkurs, ledelsens vurdering om forudsætningen om going concern i virksomheden, samt revisors påtegning på baggrund heraf. Det vil undersøges, om det må antages at være korrekt, at der blev afgivet en umodificeret eller modificeret påtegning, ligesom der vil blive vurderet på ledelsens beskrivelse af going concern forudsætningerne ved regnskabsaflæggelsen, samt hvordan revisor har forholdt sig til dette.

¹⁷ RL § 16, stk. 1

3 Rammerne for specialet

I det efterfølgende vil rammerne for specialet blive gennemgået og præciseret. Det efterfølgende afsnit vil uddybe den anvendte metode, specialets afgrænsning, kildekritik samt de anvendte forkortelser i specialet.

3.1 Metode og disponering

Dette afsnit har til hensigt at redegøre for afhandlingens metodiske grundlag herunder valget af teori.

Afhandlingen tager primært udgangspunkt i lovgivningen vedrørende going concern, samt udvalgte artikler vedrørende going concern problemstillingen.

Afhandlingens første del vil omhandle begrebet going concern samt den konkrete lovgivning, der regulerer begrebet nærmere samt omhandle henholdsvis ledelsens pligter for going concern vurderingen samt revisors pligter i forhold til at vurdere ledelsens forudsætning om regnskabsaflæggelse efter et going concern princip.

Afhandlingens anden del vil omhandle revisors revisionspåtegning, samt revisors mulighed for og pligt til at modificere sin påtegning dvs. at udtrykke et forbehold eller give en supplerende oplysning i sin påtegning vedrørende going concern forudsætningen.

Afhandlingens tredje del vil omhandle revisor ansvar, når denne ikke lever op til sine pligter. Herunder vil der kort blive kigget på en udvalgt sag, som revisornævnet har haft oppe, samt hvilken dom der er blevet afsagt heri.

Afhandlingens fjerde del vil redegøre for hvorledes going concern forudsætningen har været behandlet i udvalgte virksomheders regnskabsaflæggelse herunder at vurdere om revisor har "flaget" forholdet i tilstrækkelig grad. Her vil forfatter ud fra regnskabet komme med sin egen vurdering på, om ledelse og revisor har levet op til deres pligter.

Til slut vil afhandlingen indeholde en konklusion, hvor der forsøges at konkludere på de valgte problemstillinger.

Som det fremgår af ovenstående, er denne afhandling både en teoretisk og praktisk orienteret afhandling. Først beskrives lovgivningen. Herefter præsenteres en analyse af hvordan ledelsen i praksis, i for eksempel ledelsesberetningen og noteapparatet, omtaler ledelsens forudsætning for going concern regnskabsaflæggelse. Samtidig vil det analyseres, hvorledes revisor så rent faktisk erklærede sig om ledelsens forudsætninger for going concern.

3.2 Afgrænsning

Afhandlingen omfatter ikke de regnskabsmæssige konsekvenser, hvis der sker et "brud" på den grundlæggende going concern forudsætning. Dette vil typisk være konsekvenser som nedskrivning af aktiver til realisationsværdier og øget fokus på de regnskabsmæssige regler omkring nedskrivningstest og værdiansættelser generelt.

Der kunne også relevant at kigge på revisors opgaver og pligter vedrørende going concern på andre erklæringsemner end revisionspåtegninger i årsregnskaber. Dette kunne fx være revisors erklæring i review tilfælde jf. RS 2400 på et personlig virksomhedsregnskab. Men da disse årsregnskaber ikke skal indsendes til Erhvervsstyrelsen, er regnskaberne ikke offentlige tilgængelige, og det er derfor ikke muligt at vurdere nærmere herpå i praksis. Samtidigt vurderes det også mest relevant at gennemgå reviderede selskabers årsrapport, da det trods alt er dette "slutprodukt", der har de fleste regnskabsbrugere og generelt mest bevågenhed fra interessenterne til selskabet.

IFRS reglerne vil ikke blive gennemgået, da det kun er lovkrav for børsnotede selskaber at de skal følge IFRS, og da hovedparten af selskaberne i Danmark er underliggende klasser, er der valgt at sætte fokus på disse i afhandlingen. Det vil at der er valgt at holde fokus på klasse B og C selskaber.

Der bliver kun gennemgået revisors ansvar i forhold til revisionspåtegningen dvs. i revisionstilfælde og kun vedrørende kapitalselskaber dvs. aktie- eller anpartsselskaber. Revisor kan naturligvis også ifalde ansvar på arbejde, der ikke afsluttes med en erklæring fx rådgivningsopgaver eller lignende, men det er ikke vurderet værende relevant at kigge nærmere på i forhold til det valgte emne.

3.3 Empirisk analyse

Den empiriske analyse er foretaget på baggrund af offentliggørelse af konkurser fra Danmarks statistik. I afhandlingen er valgt at fokusere på bygge- og anlægsbranchen, da denne branche "scorer" højt i forhold til antallet af konstaterede konkurser¹⁸. Samtidigt er bygge- og anlægsbranchen generelt en af de brancher, som har været hårdt ramt under den økonomiske krise¹⁹.

Herefter er der inden for denne branche udvalgt regnskaber for virksomheder, der er under konkurs og som har regnskabsafslutning den 31. december 2010. Denne regnskabsafslutningsdato er valgt for at gøre analysen så tidsmæssig aktuel som mulig, ligesom der ved valg af denne afslutningsdato tidsmæssigt er mulighed for at vurdere på "tiden der gik" i forhold til den oprindelige vurdering af going concern forudsætningen fra både selskabets ledelse såvel som revisors vurdering af denne forudsætning.

Der er valgt årsregnskaber fra selskaber beliggende i region Hovedstaden og region Midtjylland, da det er i disse 2 regioner, at der er konstateret flest konkurser²⁰. Der er som nævnt på forhånd fravalgt personligt ejede virksomheder, da der jævnfør årsregnskabsloven § 135 ikke er pligt til revision af regnskaberne for sådanne virksomheder, ligesom der ikke er pligt til offentliggørelse af disse regnskaber.

¹⁸ www.dst.dk her kan man finde en statistik der viser hvor mange konkurser der har været i de pågældende måneder indenfor hvilke områder der har været hårdest ramt samt også geografisk. Dette gøres således: find statistik- nyt fra danmarks statistik- emneopdelt arkiv for nyt—generel erhvervsstatistik samt konkurser

¹⁹ Notat fra www.danskbyggeri.dk- tæt på status Q for bygge- og anlægsbranchen

²⁰ Se note 11

3.4 Kildekritik

Fremskaffelsen af materiale til afhandlingen er primære kilder. Hovedparten af disse kilder er officielle og anerkendte artikler. Materialet består både af primær og sekundære litteratur.

Den primære litteratur er lovtekster og vejledninger samt artikler om emnet. Litteraturen er angivet bagerst i afhandlingen i litteraturlisten. Den sekundære litteratur, er anvendt til inspiration i opstartsfasen, hvorfor denne ikke er angivet i litteraturlisten. Denne litteratur omfatter interne noter og kursuspapirer.

Da hovedparten af litteraturen består af lovtekst, er disse gyldige. Validiteten af afhandlingens valgte artikler vurderes ud fra forfattere og dennes bagvedliggende erhverv som anerkendte og fagligt højtuddannede, hvorfor disse vurderes at være oprigtige og troværdige.

Ud fra ovenstående er det ikke vurderet at der er problemer i forhold til præjudikatværdien af de valgte kilder.

3.5 Forkortelser

ÅRL	Årsregnskabsloven
RL	Revisorloven
ERKL	Erklæringsbekendtgørelsen
RV	Regnskabsvejledning
ISA	International Standard on Auditing
STRL	Straffeloven

4. Begrebet Going Concern

Hvis man oversætter Going concern direkte fra de engelske ord til dansk, vil det oversættes til fortsættende virksomhed.

Som følge af de seneste års økonomiske og finansielle krise, har begrebet going concern fået en endnu mere central "rolle" i regnskabsaflæggelsen. Fortsættende virksomhed som begreb betyder, at virksomheden er i stand til at fortsætte sin drift fremadrettet. Det kan som bekendt være meget svært at spå om fremtiden, og den verdensomspændende økonomiske krise med start i 2008 har vist, hvor hurtigt tingene kan udvikle sig i negativ retning - sådan som den økonomiske hverdag ser ud i dag, sådan er det ikke sikkert den ser ud om fx 3 måneder.

At virksomheden på regnskabsaflæggelses tidspunktet vurderes at kunne fortsætte sin virksomhedsdrift langt ud i fremtiden(i hvert fald i de næste 12 måneder), er ikke ensbetydende med, at virksomheden så rent faktisk også eksisterer, eller er i stand til at fortsætte driften, idet mange eksterne faktorer hurtigt kan være "modspiller" på denne vurdering. Det er derfor vigtigt, også i forhold til den generelle tillid til regnskabsaflæggelsen, at ledelsen - samt revisor - forholder sig kritisk til going concern vurderingen. Ledelse og revisor kan naturligvis ikke altid være sikre på, at deres umiddelbare vurdering er korrekt, i forhold til hvordan "virkeligheden" så rent faktisk udvikler sig senere hen, men begge parter kan og skal gøre sig nogle overvejelser og vurderinger af going concern som grundlæggende forudsætning på regnskabsaflæggelses tidspunktet og for revisors vedkommende senest i forbindelse med afslutningen af sin revision, med deraf følgende konklusion i form af en revisionspåtegning. For ledelsen skal denne vurdering foretages senest på tidspunktet for underskrift af ledelsespåtegningen²¹.

²¹RV1 afsnit 44

4.1 Going concern ifølge årsregnskabsloven

Der er grundlæggende krav til årsrapportens indhold. Disse grundlæggende krav er præciseret i en begrebsramme i årsregnskabsloven. Begrebsrammen har til formål at underbygge det retvisende billede af årsregnskabet, en retvisende redegørelse af ledelsesberetningen²² samt at få præciseret kvalitetskravene til at dette sker på tilfredsstillende vis. Begrebsrammen giver retningslinjer for hvorledes årsrapporten skal udformes, således at rapporten bliver informativ for de relevante regnskabsbrugere. Dette betyder, at begrebsrammen udgør lovens teoretiske fundament, samtidig med at der er et teknisk regelsæt, der består af specifikke bestemmelser til at udfylde begrebsrammen.

Årsregnskabsloven indeholder en overordnet målsætning for regnskabsaflæggelsen, der derved lovgivningsmæssigt stiller kravet om "det retvisende billede" jf. ÅRL § 11:

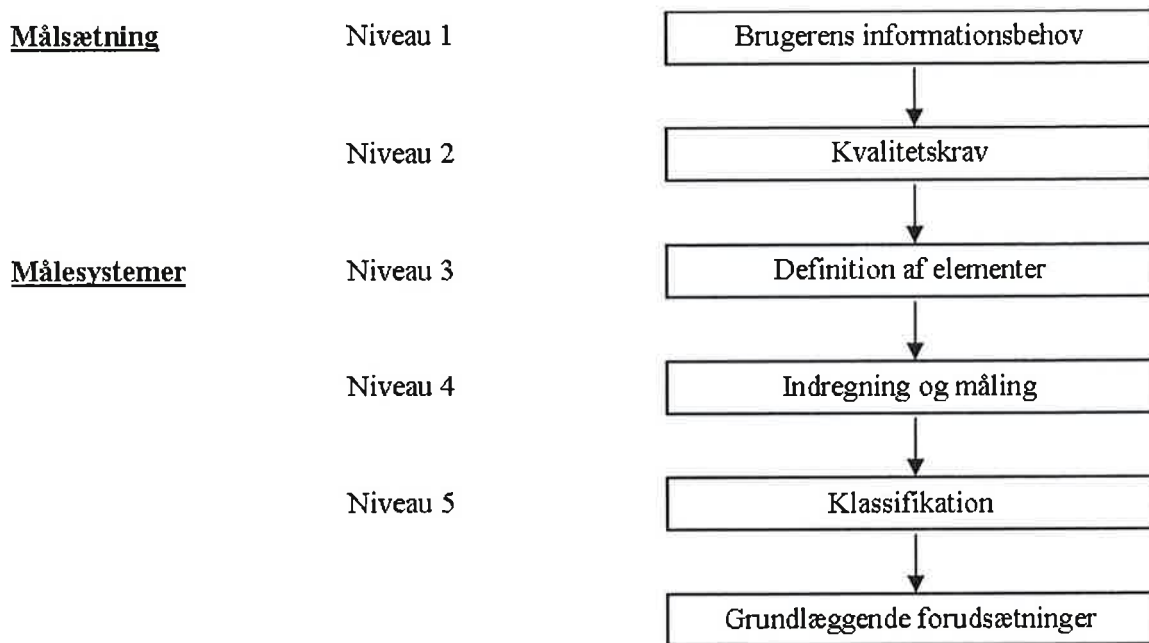
"Årsregnskabet og et eventuelt koncernregnskab skal give et retvisende billede af virksomhedens og koncernens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet. Ledelsesberetningen skal indeholde en retvisende redegørelse for de forhold, som beretningen omhandler".

Ledelsen skal vurdere om regnskabet er "retvisende" i forhold til det talmæssige indhold, indeholder de nødvendige noteoplysningerne mv., og generelt er korrekt opstillet og præsenteret. Det er således "hele" årsregnskabet samlet set, der skal give regnskabsbrugeren det "retvisende billede". Selvom loven stiller krav om **det** retvisende billede, betyder det dog ikke automatisk, at der kun findes ét retvisende billede – det retvisende billede vil ofte afhænge af "øjnene der ser" og to forskellige regnskabsbrugere kan have forskellig opfattelse af, hvad de hver især mener der er "det retvisende billede" for lige præcis dem.

Nedenstående figur er begrebsrammen ifølge årsregnskabsloven²³.

²² Jf. ÅRL § 99, er det kun klasse C & D der har pligt til at udarbejde en ledelsesberetning. Det vil sige at klasse A og B kan vælge at gøre det. Men såfremt der er væsentlige ændringer i virksomheden aktivitet eller økonomisk udvikling skal klasse B også udarbejde en ledelsesberetning.

²³ Jens O. Elling Årsrapporten - teori og regulering side 161

Den overordnede målsætning samt kvalitetskravene og brugernes informationsbehov udgør de 2 øverste niveauer i begrebsrammen. Det 3., 4. og 5. niveau i begrebsrammen er definition af elementer, indregning og måling samt klassifikation. Det er disse tre niveauer, der skal gøre de ovenstående niveauer - retvisende billede (brugernes informationsbehov) samt kvalitetskravene - anvendelige for virksomheden.

Det sidste niveau i begrebsrammen er de grundlæggende forudsætninger, som er listet op i ÅRL § 13 og som udgør "fundamentet" for regnskabsudarbejdelsen. De grundlæggende forudsætninger er følgende:

- Klarhed (Regnskabet skal udarbejdes på en klar og overskuelig måde –dette er også dækket af kvalitetskravet i begrebsrammen niveau 2)
- Substans (indhold frem for formalia)
- Væsentlighed (Alt relevant skal indgå)
- Going concern (fortsat drift for øje)
- Neutralitet (regnskabsinformation må ikke være påvirkeligt)
- Periodisering (transaktioner og begivenheder indregnes når de opstår)
- Konsistens (Målegrundlag og indregningsmetoder skal anvendes ensartet på samme kategorier, dette er også dækket af kvalitetskravet i begrebsrammen på niveau 2)

- Bruttoprincippet (enkelte transaktioner måles og indregnes brutto dvs. uden modregning mellem fx aktiv og passiv)
- Kontinuitet (foregående ultimo svarer til nuværende primo)

Den grundlæggende forudsætning, der har været klart mest fokus på gennem de senere år med økonomisk krise, er going concern forudsætningen og ikke mindst de nødvendige oplysninger til regnskabsbrugerne om ledelsens forudsætning for denne antagelse om going concern. Det er også den af de grundlæggende forudsætninger, der kan være mest problematisk at udtale sig om i forbindelse med revisionen – dette vil ofte hænge sammen med, at denne forudsætning er "fremadrettet" i tid, hvorimod de øvrige forudsætninger i langt højere grad er knyttet til "bagudrettede" forhold, som derved nemmere kan "revideres". Derfor er going concern som nævnt det element i regnskabsaflæggelsen, som både den finansielle sektor og kvalitetskontrollanterne har sat yderligere fokus på gennem de senere år²⁴. Dette stiller derfor naturligt nok også større krav til både ledelse og revisors dokumentation for going concern forudsætningen er til stede og – i tilfælde om tvivl herom – hvorvidt denne usikkerhed i tilstrækkelig grad er oplyst i årsregnskab og ledelsesberetning.

Årsregnskabsloven § 13, stk. 1. nr. 4 lyder som følgende: "*Driften af en aktivitet formodes at fortsætte (**going concern**), medmindre den ikke skal eller ikke antages at kunne fortsætte. Afvikles en aktivitet, skal klassifikation og opstilling samt indregning og måling tilpasses med denne afvikling*".

For årsrapportens interessegrupper tages det for givet, medmindre andet er oplyst i årsrapporten, at virksomheden er at betragte som en going concern, og at den derfor har aflagt årsrapporten efter årsregnskabslovens principper, herunder forudsætningen at virksomheden er under fortsat drift.

Såfremt dette er tilfældet, at årsrapporten er udarbejdet med fortsat drift for øje, vil aktiverne skulle måles ud fra Årsregnskabsloven målegrundlag, det vil sige at aktiverne skal

²⁴ Notat fra E&S vedrørende Udvalgt revisionsmæssige forhold, som revisor skal overveje i lyset af de ændrede markedsforhold samt Redegørelse fra revisortilsynets kontrol 2010

optages i balancen til den oprindelige kost- og anskaffelsespris med fradrag af systematiske afskrivning og nedskrivninger.

I anvendt regnskabspraksis skal der oplyses om regnskabet er aflagt efter årsregnskabslovens regler eller anden lovgivning²⁵.

Men såfremt ledelsen derimod er af den opfattelse, at selskabet ikke kan fortsætte driften, det vil sige non going concern, vil dette have betydning for principperne for måling, da årsregnskabslovens almindelige principper ikke finder anvendelse i den situation, idet selskabets aktiver vil skulle måles til realisationsværdier. Dvs. hvad aktiverne kan sælges for i almindelig handel, dette er også kaldet realisationsprincippet.

Selskabets ledelse skal nedskrive aktiverne til realisationsværdi samt hensætte til dækning af omkostninger ved afvikling af aktiviteterne.

Derfor vil realisationsprincippet resulterer i en lavere værdiansættelse og dermed en lavere egenkapital for selskabet.

Når ledelsen udarbejder årsregnskabet skal den tage stilling til virksomhedens evner til at kunne forsætte driften. Det vil sige, at årsregnskabet skal udarbejdes på going concern basis, med mindre ledelsen i den kommende regnskabsperiode har tænkt sig at likvidere selskabet, eller hvis selskabets aktiviteter skal ophøre. Når man skal vurdere om regnskabet aflægges ud fra en going concern forudsætning, skal der tages hensyn til alle de tilgængelige oplysninger, der vedrører en overskuelig regnskabsperiode ind i fremtiden. Denne fremtidige periode er som udgangspunkt en periode på minimum 12 måneder²⁶, men kan dog godt være en længere periode end de 12 måneder. Hvor meget der skal redegøres for og tages hensyn til, vil være en konkret vurdering og vil afhænge af den enkelte virksomheds faktiske forhold – typisk vil kravene til en going concern vurdering også afhænge af hvordan eventuelle efterfølgende begivenheder er indtruffet fra balancedagen og frem til datoen, hvor regnskabet aflægges. Hvis virksomheden har en stærk likviditet dvs. et fornuftigt kapitalberedskab samt en solid egenkapital, behøves der muligvis ikke at blive redegjort for så meget i forhold til forudsætningen om going concern. Hvis selskabet derimod fx har

²⁵ Dette er jf. RV 1 afsnit 26b

²⁶ ISA 570 afsnit 13 (se nærmere herom senere i afsnittet)

negativ egenkapital, og banken ikke vil forlænge kreditfacilliterne, vil behovet for vurdering og dokumentation af going concern forudsætningen være meget vigtigt – i sådanne tilfælde, skal der fra ledelsens side i højere grad argumenteres for og oplyses omkring de faktiske going concern forudsætninger, da de nævnte forhold typisk indikerer going concern problemstilling.

Jævnfør ÅRL § 11²⁷ skal ledelsesberetningen indeholde en retvisende redegørelse af de forhold beretningen faktisk beskriver. Såfremt der er usikkerhed omkring going concern, skal dette beskrives i ledelsesberetningen²⁸, denne beskrivelse skal være retvisende og må ikke være forudindtaget i forhold til "virkeligheden". Redegørelsen skal også indeholde en beskrivelse af de foranstaltninger, som selskabet har forsøgt eller planlægger at gennemføre med henblik på at kunne opfylde going concern forudsætningen i forbindelse med regnskabsaflæggelsen. Som nævnt tidligere i note 21 i specialet er det kun klasse C og D virksomheder²⁹, som har pligt til at udarbejde en ledelsesberetning.

ÅRL § 77 har dog følgende ordlyd:

"Er der sket væsentlige ændringer i virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold, skal årsregnskabet suppleres med en ledelsesberetning, der redegør for disse ændringer".

Hvis der således er behov for at oplyse om faktiske forhold i forbindelse med ledelsens going concern forudsætning, skal et klasse B selskab også udarbejde en ledelsesberetning. Klasse B selskaber har dog altid muligheden for at udarbejde en ledelsesberetning, men det er i modsætning til klasse C og D selskaber altså ikke et lovkrav, med mindre forholdende omkring væsentlige ændringer i selskabets aktiviteter og økonomiske forhold er til stede. Manglende tilstedeværelse af en lov krævet ledelsesberetning, må anses som værende en uenighed med ledelsen som vil udløse et forbehold i revisionspåtegning³⁰.

FSR offentliggør danske regnskabsvejledninger som et supplement til forståelsen af årsregnskabsloven. Grunden til dette er, at den udvikling, der har været gennem de senere

²⁷ Se den præcise ordlyd på side 13

²⁸ Jf. ÅRL § 99

²⁹ Årsregnskabsloven er baseret på en såkaldt byggeklods model jf. AAR § 7

³⁰ Se nærmere herom i afsnittet omkring revisionspåtegningen

år, har medført at der er en øget opmærksomhed på virksomhedernes regnskaber. Da mange virksomheder også skal kunne begå sig på det internationale marked, vil der været et behov for at gøre regnskaberne så forståelig som muligt for alle de brugere, der måtte være til det pågældende regnskab. Derfor har FSR i samarbejde med andre organisationer³¹ udarbejdet disse regnskabsvejledninger. Da vejledningerne udarbejdes med udgangspunkt i ÅRL, skal vejledningerne som allerede nævnt ses som supplement i forhold til reglerne i ÅRL. Der er 20 regnskabsvejledninger samt en regnskabsvejledning for mindre virksomheder³². Flere af disse vejledninger er ikke ajourført de senere år, men de kan dog stadig bruges som vejledning.

Der er 4 af regnskabsvejledningerne, som indeholder bestemmelser vedr. going concern:

RV 1: Årsrapporten, dens formål og indhold

RV 4: Begivenheder efter balancedagen

RV 12: Ledelsens årsberetning

RV for mindre virksomheder

RV 1

RV nr. 1 omhandler årsrapportens formål, samt de overordnede krav der er til indholdet i årsrapporten. Herunder bliver der også redegjort nærmere for de grundlæggende principper som årsregnskabet bygger på. Vejledningen behandler going concern i afsnit 44-46.

Som også nævnt i forordene til vejledningerne, er vejledningerne uddybende og supplerende i forhold til reglerne i ÅRL. I afsnittet vedrørende going concern i ÅRL står der som sådan ikke noget om ledelsens ansvar i forhold til going concern vurderingen. I regnskabsvejledning nr. 1 afsnit 44-46, står det dog uddybet i forhold til going concern, hvorledes ledelsen skal forholde sig til og oplyse omkring going concern, samt hvilke overvejelser ledelsen konkret skal forholde sig til, såfremt regnskabet ikke kan udarbejdes på going concern basis. Det er i

³¹ Fx Dansk Industri, Finansrådet, Danmarks Rederiforening, Foreningen af Danske Børsmæglerselskaber, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Lønmodtagerens Dyrtidsfond, Assurandør-Societetet,

Arbejdsmarkedspensionsrådet, Foreningen af Firmapensionskasser, Foreningen af Registrerede Revisorer
³² Denne vejledning er ved at blive revideret, men ift. going concern er det oplyst af FSR sekretariat primo december 2011, at der ikke vil være væsentlig ændringer ift. going concern

afsnit 46, at det konkret bliver indskærpet, at virksomheden skal være going concern i mindst 12 måneder efter balancedagen, samt hvor dybdegående bedømmelsen vedrørende going concern skal være i forhold til den enkelte virksomhed.

RV 4

RV nr. 4 omhandler begivenheder efter balancedagen – efterfølgende begivenheder er altid interessante i forhold til going concern, da det ikke altid er på balancedagen, der er tydelige indikationer på going concern problemer, men kan ved efterfølgende begivenheder efter status blive "afsløret". Dette kunne for eksempel være en beløbsmæssig væsentlig debitor, der i perioden efter statutstidspunktet er gået konkurs eller for eksempel en retstvist, der er opstået efter balancedagen, men hvor der fremkommer et så væsentligt krav om erstatning, at et negativt udfald af retstvisten reelt kan true virksomhedens eksistens. Regnskabsvejledning nr. 4 behandler således de begivenheder, der er indtruffet efter balancedagen men inden godkendelsestidspunktet af årsrapporten³³. Vejledningen indeholder desuden beskrivelse af hvorledes disse begivenheder skal præsenteres, såfremt de indtræffer samt hvorledes begivenhederne regnskabsmæssigt skal behandles. Det skal nævnes, at de begivenheder der måtte indtræffe mellem ledelsens godkendelse af årsrapporten men inden generalforsamlingens godkendelse ikke er omfattet af regnskabsvejledning nr. 4 jf. vejledningens afsnit 2.

Going concern bliver behandlet i afsnit 10 og 11 i regnskabsvejledning nr. 4, hvoraf det fremgår, at såfremt ledelsen efter regnskabsudarbejdelsen beslutter at likvidere selskabet eller det vurderes urealistisk at kunne fortsætte selskabets drift, må der ikke udarbejdes regnskab på going concern basis. Det fremgår endvidere af vejledningen, at såfremt selskabet efter balancedag oplever en forringelse af efterfølgende periodes resultat eller forringelse af selskabets likviditet, kan det indikere at going concern ikke længere foreligger, hvorfor regnskabet som konsekvens heraf, skal udarbejdes efter realisationsprincipper. Forholdene skal som nævnt tidligere været opstået i tidsforløbet mellem balancedagen og godkendelsestidspunktet for årsrapporten. Grunden til at tidsforløb mellem balancedagen

³³ RV 4, afsnit 1

og godkendelses tidspunktet for årsrapporten er så vigtigt er, at selskabet på det tidspunkt, hvor ledelsen godkender regnskabet, ligger inde med en viden, som også vil være relevant for regnskabsbrugerne at komme til kundskab om. Virksomhedens ledelse er derfor forpligtet til at dele denne viden ud til regnskabsbrugerne.

Såfremt ledelsen for eksempel vidste, at havde selskabet mistet en stor kunde pr. godkendelsesdagen og derved der berettiget kunne stilles tvivl om virksomheden evne til at fortsætte driften minimum 1 år ud i fremtiden, er ledelsen forpligtet til at dele denne viden med regnskabsbrugerne, da regnskabsbrugere ellers ville få et misvisende billede af selskabets finansielle stilling.

RV 12

RV nr. 12 omhandler ledelsens årsberetning (ledelsesberetningen). Vejledningen indeholder retningslinjer for udarbejdelse af årsberetningen, krav vedrørende præsentation af årsberetningen og beskrivelser af, hvad en ledelsesberetning bør indeholde - herunder tages der i afsnit 57 og 58 stilling til faktiske going concern forhold. Afsnit 57 beskriver hvorledes ledelsen skal omtale de usikkerheder, der måtte være knyttet til vurderingen af selskabets evne til at fortsætte driften, samt hvilke tiltag virksomheden konkret tager for at kunne fortsætte driften, herunder også de forudsætninger, der måtte være betingelsen for at dette i så fald kan ske. Denne beskrivelse er meget vigtig for både revisor og regnskabsbrugere, da det bl.a. er denne redegørelse, som revisor skal forholde sig til i sin going concern vurdering i forbindelse med revisionen, ligesom regnskabsbrugere har behov for at vide, om selskabet kan forventes at være til stede i den nærmeste fremtid. Revisors pligt er dog alene at udtale sig om ledelsesberetningen jf. ERKL § 5 stk. 7, hvorfor revisor naturligvis stadig "uafhængigt" af ledelsesberetningen revisionsmæssigt skal opnå tilstrækkeligt bevis for going concern forudsætningen jf. ISA 570 afsnit 12.

Såfremt den usikkerhed, der er knyttet til going concern vurderingen, bliver beskrevet tilfredsstillende i noterne og i ledelsens årsberetning, kan revisor "nøjes" med at afgive en supplerende oplysning om forholdet i sin revisionspåtegning på årsregnskabet. Hvis going

concern betingelserne derimod ikke beskrives tilfredsstillende i regnskabet eller måske endda slet ikke beskrives, skal revisor tage et forbehold for denne mangel dvs. et forbehold for uenigheden med ledelsen i forhold til nødvendigheden af at beskrive de usikkerheder, der knytter sig til going concern forudsætningerne³⁴. Der vil derfor ofte være meget fokus på beskrivelse fra ledelsens side omkring fortsat drift betingelserne. Regnskabsbrugerne må også antages konkret at forholde sig til revisors udtalelse om hvorvidt ledelsesberetningens oplysninger efter revisors opfattelse er tilstrækkelige til at beskrive de faktuelle usikkerheder der måtte være knyttet til going concern vurderingen og ofte også omtale at særlige betingelser for going concern fx sikret kapitalberedskab.

Afsnit 58 stiller således krav til, at der skal gives en samlet vurdering i ledelsesberetningen af de usikkerheder og risici, der er knyttet til selskabets evne til at fortsætte driften, samt konkret begrunde valget af going concern som regnskabsprincip.

RV for mindre virksomheder

RV for mindre virksomheder er en regnskabsvejledning, der er udarbejdet med henblik på vejledning til klasse B selskaberne dvs. typisk SMV segmentet. Regnskabsvejledningen giver ifølge FSR et forslag til indholdet af en regnskabsaflæggelse med høj faglig kvalitet. Vejledningen indeholder en række tilvalg udover de minimumskrav, der ligger til regnskabsudarbejdelsen for at klasse B selskab. Going concern bliver behandlet i afsnit 3.3 under de grundlæggende forudsætninger. Dog er der ikke i dette punkt i vejledningen egentlige tilføjelser i forhold til reglerne i ÅRL, idet det dog bemærkes, at vejledningens afsnit 3.3.1 bemærker, at *"hvis en virksomhed hidtil har haft en lønsom drift og let adgang til likvide midler, kan det almindeligvis uden videre analyse antages, at forudsætningen om going concern er til stede"*. Selv for et klasse B selskab må dette udgangspunkt dog i dagens Danmark antages at være en smule mere nuanceret.

I vejledningens afsnit 3.7.4, bliver going concern yderligere behandlet:

³⁴ Forholdet mellem supplerende oplysning samt forbehold vil blive behandlet nærmere i afsnittet omkring revisionspåtegningen

"En virksomhed må ikke udarbejde årsrapporten ud fra forudsætningen om going concern, såfremt ledelsen efter balancedagen vurderer det som urealistisk, at virksomheden kan fortsætte driften". Dette krav er identisk med kravet beskrevet i regnskabsvejledning nr. 4 afsnit 10.

Regnskabsvejledningen for mindre virksomheder behandler ikke ledelsesberetningen, men som nævnt er det ikke alle klasse B selskaber, der skal udarbejde en ledelsesberetning – dette krav gælder dog kun, hvis der er sket væsentlige ændringer i virksomhedens finansielle stilling jf. ÅRL § 77. Derfor er det ikke relevant at behandle dette ift. regnskabsvejledningen for mindre virksomheder.

4.2 Going concern i forhold til revisorloven

Going concern er ikke som sådan nævnt i RL, men begrebet ligger alligevel implicit i flere af RL's bestemmelser, hvorfor revisor skal tage hensyn til ledelsens going concern vurdering.

RL § 1, stk. 2 lyder som følgende:

"Loven finder anvendelse ved revisors afgivelse af revisionspåtegninger på regnskaber, herunder revisors udtalelser om ledelsesberetninger i henhold til årsregnskabsloven, og ved revisors afgivelse af andre erklæringer med sikkerhed, der ikke udelukkende er bestemt til hvervgiverens eget brug".

Det er denne bestemmelse i RL, som regulerer kravene til revisor i forbindelse med revision af årsregnskabet og dermed afgivelse af revisionspåtegning eller i forbindelse med en anden revisorerklæring med sikkerhed³⁵.

Ud fra RL § 1 stk. 2 skal revisor følge de lovreguleringer, der efterfølgende kommer til udtryk i RL. RL § 16, stk. 1, lyder som følgende:

"Revisor er offentlighedens tillidsrepræsentant under udførelse af opgaver efter § 1, stk. 2. Revisor skal udføre opgaverne i overensstemmelse med god revisorskik, herunder udvise den nøjagtighed og hurtighed, som opgavernes beskaffenhed tillader. God revisorskik indebærer

³⁵ RS 3000 gruppen

desuden, at revisor skal udvise integritet, objektivitet, fortrolighed, professionel adfærd, professionel kompetence og fornøden omhu ved udførelsen af opgaverne.

RL § 16 stk. 1 indeholder således flere krav til revisor i forbindelse med revisors erklæringsopgaver med sikkerhed:

Det fremgår, at revisor er offentlighedens tillidsrepræsentant³⁶ ved afgivelse af revisionspåtegninger samt ved afgivelse af andre erklæringer med sikkerhed. Når revisor afgiver erklæringer, skal offentligheden kunne stole på revisors udførte arbejde og konklusionen herpå i form af revisionspåtegning eller reviewerklæring samt stole på, at revisor er neutral i forbindelse med afgivelse af sin påtegning eller erklæring. Det ligger således implicit heri, at revisor skal tage stilling til going concern, da dette er en af de grundlæggende forudsætninger for aflæggelse af årsregnskabet jævnfør tidligere afsnit.

Det fremgår videre, at revisor skal udføre opgaverne i overensstemmelse med god revisorskik. God revisorskik kan betegnes som den blandt revisorer almindeligt kendte og anerkendte fremgangsmåde³⁷ dvs. en for praktiserende revisorer almindeligt accepteret faglig standard som professionel udøvende revisor. God skik vil således undergå en konstant udvikling og vil derfor som begreb "følge med tiden". God skik defineres bl.a. (i høj grad) af afsagte kendelser fra FSR's responsumudvalg, som har truffet afgørelser herom siden 1930'erne.

Som en del af revisors gode skik opremses revisors fornuftige "adfærd". Denne opstilling er en del af de etiske krav³⁸, som stilles til revisor og er grundlæggende forudsætninger og generelle principper, som omverdenen forventer revisor iagttager i sit virke som revisor (og muligvis også delvist i privatsfæren). Revisors virke skal således være præget af nøjagtighed,

³⁶ Begrebet har til formål at angive, at revisor ved afgivelse af erklæringer med sikkerhed også skal varetage hensynet virksomhedens interessenter i øvrigt, selvom revisor er valgt af virksomheden som revisors hvervgiver. Revisors erklæring skal således kunne læses og bruges af andre end hvervgiver.

³⁷ RL med kommentarer

³⁸ Retningslinjer for revisors etiske adfærd (Etiske regler for revisorer) som er vedtaget af FSR's bestyrelse i december måned 2010

hurtighed, integritet, objektivitet, fortrolighed, professionel adfærd, professionel kompetence og fornøden omhu³⁹

Tidligere indeholdt RL også krav om, at revisor skulle revidere ledelsesberetningen og ikke kun udtale sig om beretningen, som er kravet i dag jf. ERKL. Dette blev ændret fra 2011, da det i sagens natur ofte kan være problemfyldt at revidere en udtalelse og især en udtalelse om fremtiden og fremtidige forhold. Dog skal det nævnes, at der er enkelte virksomhedsformer, der fortsat har et lovkrav om revision af hele årsrapporten, inkluderet ledelsesberetningen. Her er det så den nu ophævede RS 585 (revision af ledelsesberetningen) der skal anvendes⁴⁰.

4.3 Going concern ifølge de internationale revisionsstandards

I 2004 begyndte International Auditing and Assurance Standards Boards (IAASB) at klarificere de internationale revisions standarder (ISA). Alle ISA'erne blev gennemgået og ændret således at de nu fik en ensartet struktur samt en mere konsekvent udformning. Samtidig blev nogle af standarderne ændret, således de nu var mere tidssvarende og de afspejlede de krav, der skal til for at revisionen kan udføres med en høj standard.

Der er i alt 37 revisionsstandards, som alle har været sendt i høring i IAASB. Herefter er 20 ud af de 37 standarder blevet klarificeret – klarificeret betyder, at der ikke er lavet nye krav eller en egentlig ny vejledning i forhold til tidligere danske revisionsstandards (RS'er), men dog er ændret således at standarderne nu har et ensartet struktur samt en mere ensrettet begrebsanvendelse⁴¹. Opdelingen er nu således, at ca. de 25 % i en ISA består af Indledning, formål, definitioner og krav, hvorimod de sidste ca. 75 % er vejledning og andet forklarende. 16 ud af de 37 ISA'er indeholder nye krav og vejledninger, således at disse standarder harmoniserer med den internationale lovgivning. Til sidst er der en enkelt ny ISA. ISA 265 Kommunikation af mangler i intern kontrollen. Grunden til at ISA'erne ajourføres ligger i ønsket om en større harmonisering, således at regnskabsbrugere i alle lande burde kunne læse det samme ud af det samme regnskab, idet forudsætningerne for revisionen så er

³⁹ Begreberne er beskrevet i fx "revisor – regulering & rapportering" kapitel 2 om revisoretik.

⁴⁰ Artikel :Ny revisionspåtegning side 10 afsnit 9.3

⁴¹ Dette sikres blandt andet ved systematisk definitionsanvendelse

baseret på de samme standarder. I 2009 blev de endelig standarder godkendt i EU. De nye standarder trådte i kraft for revision af regnskaber for perioder, der påbegyndes 15. december 2010 eller senere. Det var muligt at førtids implementere de fleste af standarderne dog ikke hvad angik ISA 700 serien omkring påtegninger, idet der var ønske om ensartet erklæringsafgivelser i "implementeringsfasen"

I Danmark er det Revisionsteknisk Udvalg (REVU), der på foranledning af FSR-Danske Revisorer udsender revisionsstandarder udarbejdet/oversat i overensstemmelse med de internationale standarder. Såfremt det er nødvendigt tilpasses revisionsstandarderne den danske lovgivning, idet standarderne hierarkisk er underlagt dansk lovgivning fx RL og ERKL. Dette har bl.a. betydet, at revisionspåtegningen har ændret "udseende", idet påtegningen nu både skal tilpasses kravene hertil i ISA standarderne⁴², men også tage hensyn til de særlige danske krav til påtegningens indhold. Der har således været nødvendigt at udarbejde et bilag til ISA benævnt "yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning"⁴³.

ISA 570 afløser således den danske revisionsstandard 570, der omhandlede going concern. ISA 570 en af de 20 standarder, der alene er blevet clarificeret.

ISA 570 omhandler "*revisors ansvar ved revision af regnskaber med hensyn til den daglige ledelses anvendelse af forudsætningen om fortsat drift ved udarbejdelsens af regnskabet*"⁴⁴.

Revisors mål er jf. ISA 570

- at opnå et tilstrækkelig og egnet revisionsbevis for at ledelsens anvendelse af going concern forudsætningen er i orden
- at vurdere om der er en usikkerhed omkring going concern på baggrund af det opnåede revisionsbevis
- at fastslå konsekvenserne for revisors erklæring

⁴² ISA 700 serien

⁴³ I afsnit 3 og 4 er oplistet de særlige danske lovgivningsmæssige krav til udformning af påtegning

⁴⁴ ISA 570 afsnit 1

Disse mål skal opnås ved, at revisor både i forbindelse med revisionsplanlægning samt ved udførelse af revision, konkret forholder sig til om going concern er til stede i virksomheden, samt forholder sig objektivt til ledelsens vurdering af going concern som grundlæggende forudsætning i regnskabsaflæggelsen.

Ledelsens vurdering af going concern forudsætningen bygger bl.a. på vurderinger af forhold i fremtiden. Det kan naturligvis være vanskeligt for både ledelse og revisor at vurdere på disse fremtidige forhold - jo længere ind i fremtiden, der skal ske vurderinger, jo sværere vil ledelsen også have ved at udtale sig herom. Derfor kan ledelsen kun udtale sig om givne forudsætninger (og mulige konsekvenser heraf), som ledelsen med rimelighed kan antages at have på det givne tidspunkt, hvorpå årsregnskabet bliver aflagt – helt konkret frem til den dato, hvor ledelsens afgiver sin ledelsespåtegning på årsrapporten.

Dette kan også betyde, at såfremt nogle af disse forudsætninger ændrer sig senere hen i den efterfølgende periode, vil ledelsen ikke” pr. automatik” kunne kritiseres for ikke at have forudset disse going concern problematikker på tidspunktet for regnskabsaflæggelsen. Samme forhold vil også være gældende for revisor.

ISA 570 A2 lister forhold op, som kan rejse tvivl om virksomhedens evne til fortsat at være going concern og som ledelse – og revisor – naturligvis altid skal iagttage og forholde sig til i forbindelse med regnskabsudarbejdelsen og for revisors vedkommende forholde sig til i revisionsforløbet.

Økonomiske forhold

- *negativ egenkapital eller negativ arbejdskapital*
- *lån med faste vilkår, der nærmer sig forfald uden realistisk udsigt til fornyelse eller indfrielse, eller usædvanlig stor afhængighed af kortfristede lån til finansiering af anlægsaktiver*
- *indikationer på tilbagekaldelse af finansiell støtte fra kreditorer*
- *indikationer på negative pengestrømme fra driften ifølge historiske eller fremadrettede finansielle opgørelser*

- *ugunstige økonomiske nøgletal*
- *væsentlige driftstab eller betydelig forringelse af værdien af aktiver, der genererer pengestrømme*
- *restancer med eller ophør af udbyttebetalinger*
- *manglende evne til at betale kreditorer ved forfald*
- *manglende evne til at overholde betingelserne i låneaftaler*
- *ændring fra kredit til betaling pr. efterkrav hos leverandører*
- *manglende evne til at opnå finansiering af afgørende ny produktudvikling eller andre vigtige investeringer*

Driftsforhold

- *den daglige ledelse påtænker at likvidere virksomheden eller at indstille driften*
- *tab af nøglepersoner i den daglige ledelse uden genansættelse*
- *tab af et større marked, nøglekunde(r), franchise, licens eller hovedleverandør(er)*
- *arbejdskonflikter*
- *mangler på vigtige leverancer*
- *en ny yderst succesfuld konkurrent*

Andre forhold

- *manglende overholdelse af kapitalkrav eller andre lovpligtige krav*
- *verserende retssager eller reguleringsmæssige sager mod virksomheden, der, hvis de falder ud til modpartens fordel, kan resultere i krav, som virksomheden sandsynligvis ikke kan honorere*
- *ændringer i lov, øvrig regulering eller regerings politik, der forventes at påvirke virksomheden negativt*
- *katastrofer, der, når de indtræffer, ikke er forsikrede eller er underforsikrede.*

Denne liste er, som det også nævnes i afsnit A2, ikke en udtømmende opstilling. Selvom et eller flere af tilfældene foreligger, er det ikke nødvendigvis nok til isoleret set at rejse tvivl om bristende going concern forudsætning. Forholdende betyder dog ofte, at ledelsen skal

undersøge og vurdere mere grundigt, om de indtrufne forhold jf. listen ovenfor kan skabe begrundet tvivl om, at going concern forudsætningen ved regnskabsaflæggelsen ikke er korrekt anvendt. Ledelsen skal således beskrive de faktiske konstaterbare forhold, der kan påvirke going concern vurderingen, samt redegøre for, hvordan ledelsen forholder sig til og afhjælper eventuelle going concern problematikker.

ISA 570 afsnit 6 og 7 beskriver revisors ansvar i forbindelse med ledelsens behandling af going concern, herunder om det er en korrekt forudsætning at regnskabet er aflagt som going concern virksomhed. Herefter skal revisor selvstændigt vurdere om der er usikkerhed omkring going concern. Revisor kan tilsvarende ledelsen heller ikke vide, hvad fremtiden vil bringe, hvorfor revisor også skal foretage sin vurdering på baggrund af de oplysninger, som revisor har på det givne tidspunkt for regnskabsaflæggelsen og afslutning af revisionen og sin endelige konklusion herpå i form af revisionspåtegningen. ISA 570 afsnit 7 formulerer det på den måde, at selv om der foreligger et regnskab uden omtale af usikkerhed omkring going concern, kan dette *"ikke betragtes som en garanti for virksomhedens evne til at fortsætte driften"*.

Lige præcis denne formulering i afsnit 7 er væsentlig i forhold til den kritik, der har været fremført omkring revisors "blanke" påtegninger, hvor der så alligevel kort tid efter er indtrådt en konkurs⁴⁵. Revisor kan med andre ord heller ikke spå om fremtiden, og at der på det afgivne påtegningstidspunkt ikke var indikationer, der tydede på going concern usikkerhed, er ikke ensbetydende med, at disse usikkerheder ikke kan opstå senere hen og derved få virksomheden til fx at gå konkurs. Det er i disse tilfælde, at der opstår det såkaldte "forventnings gab" mellem revisors arbejde og revisor endelige påtegning contra det regnskabsbrugerne forventer revisors påtegning "med sikkerhed" betyder.

Som en del af revisors revisionsplanlægning, skal revisor bedømme om der foreligger begivenheder eller forhold, der kan påvirke virksomhedens evne til at være going concern. Vurderingen sker som led i identifikationen af risici på regnskabsniveau⁴⁶. Såfremt revisor støder på disse indikatorer, skal revisor diskutere dette med ledelsen, samt forholde sig til

⁴⁵ Tidligere nævnt i indledningen

⁴⁶ Jf. ISA 315 afsnit 25.

hvilke planer ledelsen har for at rette op på forholdene. Hvis ledelsen ikke har udarbejdet en plan eller på anden måde reagerer på going concern problemstillingen, skal revisor forespørge om det kan tænkes, at de konstaterede forhold kan antages at påvirke virksomhedens evne til at fortsætte driften. Det er således revisors opgave i rimeligt omfang altid at være på forkant med de ydre og indre forhold, som virksomheden opererer under, således at revisor er bekendt med eller kan søge information om de tanker og handlinger, som ledelsen gør sig omkring going concern problemstillingerne.

Revisor skal under selve revisionen hele tiden vurdere og forholde sig til ledelsens bedømmelse omkring going concern som helhed⁴⁷. Ved denne vurdering skal revisor tage samme tidshorisont med i vurderingen, som ledelsen har brugt.

Hvis der konstateres forhold, der kan rejse tvivl omkring going concern forudsætningens rigtighed, er der jf. IAS 570 afsnit A15 følgende revisionshandlinger revisor kan foretage sig, for at styrke revisor dokumentation og revisionsbevis, således at revisor kan opnå større sikkerhed for at træffe den rigtige konklusion i forhold til ledelsens going concern forudsætning.

Disse handlinger er følgende:

- *analyse af og drøftelse med den daglige ledelse om pengestrømme, overskud og andre relevante prognoser*
- *analyse og drøftelse af de seneste tilgængelige periode regnskaber for virksomheden*
- *læsning af vilkårene for gældsbreve og låneaftaler og fastlæggelse af om, vilkårene er overtrådt*
- *læsning af referater fra generalforsamlinger, møder i den øverste ledelse og relevante udvalg for omtale af finansielle problemer*
- *forespørgsel til virksomhedens juridiske rådgiver om tilstedeværelsen af retssager og krav og rimeligheden i den daglige ledelses vurderinger af sagernes udfald samt et skøn over deres økonomiske følger*

⁴⁷ På dette tidspunkt skal ledelsens bedømmelse omkring going concern foreligge, da dette ellers kan medføre en påtegning med modifikationer såfremt revisor ikke har modtaget denne (se nærmere herom i afsnittet omkring revisionspåtegning)

- *bekræftelse af tilstedeværelsen, lovligheden og håndhævelsesmuligheden for aftaler med nærtstående parter og tredjeparter om at yde eller opretholde finansiel støtte og vurdering af sådanne parters økonomiske evne til at tilføre yderligere midler*
- *stillingtagen til virksomhedens planer for at håndtere uopfyldte ordrer*
- *udførelse af revisionshandlinger vedrørende efterfølgende begivenheder for at identificere de begivenheder, der enten mindsker eller på anden måde påvirker virksomhedens evne til at fortsætte driften*
- *bekræftelse på tilstedeværelsen af, vilkårene for og hensigtsmæssigheden af lånefaciliteter*
- *opnåelse og gennemgang af rapporter om reguleringsmæssige indgreb*
- *fastlæggelse af, om der er hensigtsmæssigt belæg for en eventuel planlagt afhændelse af aktiver.*

Når revisor har færdiggjort sin revision, skal revisionen som allerede nævnt afsluttes med revisors konklusion på det udførte revisionsarbejde i form af en revisionspåtegning. Selve revisionspåtegningen vil blive behandlet nærmere senere i afhandlingen.

4.5 Delkonklusion

Going concern er behandlet både i ÅRL, RV, RL samt ISA. ÅRL og RV behandler ledelsens pligter, mens RL og ISA behandler revisors pligter i forhold til going concern samt ledelsens bedømmelse heraf. Det er i ÅRL, at going concern forudsætningen omtales, og det er ifølge ÅRL, at årsregnskabet skal aflægges efter going concern (fortsættende virksomhed) med mindre ledelsen forudsætter, at driften ikke skal eller ikke kan fortsætte, hvorefter regnskabet i sådanne tilfælde ville skulle aflægges efter realisationsprincippet. Ifølge ÅRL § 99 skal alle klasse C & D virksomheder udarbejde en ledelsesberetning, og klasse B virksomheder skal jf. ÅRL § 77 ligeledes udarbejde ledelsesberetning, såfremt der er sket væsentlig ændringer i virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold. Det vil betyde, at hvis der er tvivl om going concern, skal dette fremgå af ledelsesberetningen jf. §§ 77 og 99.

Going concern omtales også i regnskabsvejledningen 1, 4, 12 og RV for mindre virksomheder, og disse vejledninger indeholder uddybende beskrivelse af håndteringen af going concern princippet.

RV 1 og RV for mindre virksomheder omtaler ledelsens pligter i forhold til going concern, samt at ledelsen i forbindelse med udarbejdelsen af regnskabet skal foretage en bedømmelse af going concern, medmindre ledelsen har til hensigt at virksomhedens drift ikke skal fortsætte, eller at ledelsen ikke vurderer driften kan fortsætte. RV 4 omhandler begivenheder efter balancedagen, og vejledningen angiver, at virksomheden ikke må aflægge regnskabet efter going concern, såfremt de inden tidspunktet for regnskabsaflæggelsen beslutter at selskabet skal ophøre, eller de får oplysninger som indikere at der er tvivl omkring going concern. RV 12 har også et supplement til going concern vurderingen ved at usikkerhed omkring going concern skal oplyses i ledelsesberetningen.

I revisorloven bliver going concern ikke behandlet, men det gør til gengæld revisors pligter som værende offentlighedens tillidsrepræsentant, herunder at revisor skal leve op til god revisor skik, hvilket må siges at tage stilling til going concern i revisionspåtegningen.

Revisors pligter bliver yderligere behandlet i ISA 570. Formålet med denne standard er, at give vejledning om revisors pligter i forhold til going concern, samt hvilke overvejelser revisor skal gøre sig omkring ledelsens bedømmelse af going concern. Herunder er der også listet nogle risikofaktorer op, som revisor skal være særligt opmærksom på i forbindelse med going concern og afgivelse af revisionspåtegningen. Ud fra dette er det derfor meget vigtigt, at både ledelsen samt revisor foretager en bedømmelse af going concern - revisor skal dog yderligere også tage hensyn til og forholde sig til ledelsens bedømmelse af going concern, samt om denne vurdering i øvrigt er retvisende (relevant valg). Dette udspringer også af revisors rolle som offentlighedens tillidsrepræsentant.

Ovenstående afsnit har jf. dette behandlet de første 3 problemstillinger.

5. Revisionspåtegning

Den overordnede rammebestemmelse for revisionspåtegninger er fastsat i RL § 19 stk.1

"Når revisor har afsluttet en revision, skal revisor afgive en revisionspåtegning på regnskabet om det udførte arbejde og konklusionen herpå".

Dette er gældende for både den lovpligtige revision og for frivillig tilvalg af revision. Frivillig revision er typisk baseret på vedtægtsbestemmelser.

Ovennævnte bestemmelse i RL indeholder kravene til revisors underskrift på revisionspåtegninger dvs. i revisionstilfælde men også andre erklæringer med sikkerhed. Efter revisor har afsluttet revisionen af årsregnskabet for selskabet afsluttes revisionen med revisors konklusion på den udførte revision i form af afgivelse af revisionspåtegningen. Revisionspåtegningen samt revisionsprotokollen udgør revisors meddelelsesmiddel i forbindelse med revisors rapporteringspligt⁴⁸.

Kravene til revisionspåtegningens indhold og opbygning findes ikke i RL men derimod i ERKL senest ændret i 2008. ERKL er udstedt med hjemmel i RL § 16 stk. 4:

"Erhvervs- og selskabsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om etik, udførelse af revisionsopgaver og revisors afgivelse af revisionspåtegninger, herunder revisors udtalelse om ledelsesberetninger i henhold til årsregnskabsloven, samt ved revisors afgivelse af andre erklæringer med sikkerhed".

Erklæringsbekendtgørelsen er opdelt på følgende måde:

- §§ 1-2 indledende bestemmelser
- §§ 3-8 Erklæringer på reviderede regnskaber (§§ 3-5 er rammebestemmelser mens §§ 6-8 er udfyldende regler)
- §§ 9- 12 Erklæringer om gennemgang (review) af regnskaber

⁴⁸ Jf. afgræsning i indledningen, vil der ikke blive set nærmere på revisionsprotokollen i indeværende speciale

- §§ 13-16 Andre erklæringer med sikkerhed

Erklæringer uden sikkerhed fx aftalte arbejdshandlinger jf. RS 4400 (ISRS 4400) og assistance med regnskabsopstilling jf. RS 4410 (ISRS 4410) er dermed ikke omfattet af ERKL. Disse erklæringstyper er dog stadig omfattet af dele af RL jf. lovens § 1 stk. 3 og revisor skal derfor stadig iagttage RL's bestemmelser omkring fx professionel adfærd. Ved disse erklæringstyper uden sikkerhed er revisor heller ikke offentlighedens tillidsrepræsentant, og revisor er ikke underkastet reglerne om fx uafhængighed og kvalitetskontrol men fx stadig omfattet af RL § 22 om rapporteringspligt til SØK ved økonomisk kriminalitet.

Endeligt må det formodes, at der i løbet af 2013 lovgivningsmæssigt vil skabes en ny dansk standard omkring udvidet gennemgang – Regeringen har i april 2012 offentliggjort et oplæg til en den nye standard målrettet SMV segmentet. Regeringsinitiativet bygger på FSR – danske revisors – erklæringsstandard "Udvidet gennemgang". Sikkerheden i erklæringen formodes at komme til at ligge et sted mellem niveauet for revision og review.

Jf. ERKL § 3 skal revisor erklære sig om den udførte revision. Såfremt der også foreligger en ledelsesberetning, skal revisor udtale sig om denne. Tidligere skulle revisor revidere ledelsesberetningen, men dette blev ændret i 2009⁴⁹. Revisor skal nu alene udtale sig om ledelsesberetningen⁵⁰. Revisor skal ikke udføre særskilte handlinger, men revisor skal gennemlæse ledelsens beretning og i tilknytning til påtegningen udtale sig om hvorvidt ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet (benævnes et konsistentstjek⁵¹). Ledelsesberetningen er ikke reguleret af ISA standard, da standarderne alene retter sig mod finansiell information. Dansk lovgivning kræver dog som nævnt i visse situationer en ledelsesberetning og dermed også krav om revisors udtalelse om denne beretning og derfor vil revisionspåtegningen være påvirket af, at der i samme påtegning ligger erklæring som følge af kravene i ISA standarderne og erklæring som følge af dansk

⁴⁹ Ledelsesberetningen og ledelsespåtegningen var tidligere kun gældende i dansk lovgivning. Revisionspligten for disse blev ophævet for regnskaber med regnskabsstart 1. september 2008 og senere.

⁵⁰ Jf. RL § 5 stk. 1 nr. 7

⁵¹ Jf. årsregnskabslovens § 135 stk. 5

lovgivning. Dette har afstedkommet den nødvendige løsning med todelte erklæring i samme revisionspåtegning⁵².

I 2002 kom der en ændring til ÅRL i forhold til såkaldte supplerende beretninger jf. ERKL § 4; hvis revisor skal oplyse sig om noget, der ikke er en del af et årsregnskab, falder erklæringen derfor ind under § 4 i ERKL om særskilte erklæring med sikkerhed. Særlige erklæring kunne være rettet mod miljøregnskaber, videns regnskaber og lignende. Disse erklæringsemner var før 2002 ikke omfattet af ÅRL, men med lovændringen, blev de omfattet af de særlige erklæring jf. RL⁵³.

I § 5 i ERKL er kravet til revisionspåtegningens rækkefølge reguleret:

Revisionspåtegningen skal i det mindste indeholde følgende i nævnte rækkefølge:

- 1) En identifikation af det regnskab, der er revideret og hvilken regnskabsmæssig begrebsramme, der er anvendt ved dets udarbejdelse,*
- 2) en omtale af revisors ansvar for revisionen samt en omtale af den udførte revision, jf. stk. 2,*
- 3) forbehold i henhold til § 6, eller oplysning om, at påtegningen er uden forbehold, jf. stk. 3,*
- 4) en konklusion vedrørende den udførte revision, jf. stk. 4-6,*
- 5) supplerende oplysninger vedrørende forhold i regnskabet, jf. § 7, stk. 1⁵⁴,*
- 6) supplerende oplysninger vedrørende andre forhold, jf. § 7, stk. 2⁵⁵, og*
- 7) hvor ledelsesberetning er udarbejdet, en udtalelse fra revisor om, hvorvidt revisors gennemlæsning af ledelsesberetningen, baseret på den udførte revision af årsregnskabet og et eventuelt koncernregnskab, har givet anledning til bemærkninger, jf. stk. 7 og 8.*

Såfremt et regnskab har en "blank" påtegning dvs. ikke indeholder modifikationer, vil den opbygningsmæssigt have følgende elementer jf. rækkefølgen ovenfor: 1-2-4-7 (under forudsætning af årsrapporten indeholder en ledelsesberetning jf. nr. 7). Såfremt revisionen

⁵² Se notat fra REVU fra november 2011 om revisors erklæring ISA 700

⁵³ Erklæringen følger ERKL § 13-16 "andre erklæringsopgaver med sikkerhed"

⁵⁴ Når revisor ønsker at pege et forhold i regnskabet uden at forholdet kan betyde forbehold fra revisors side.

⁵⁵ Dette kan fx være vedrørende handlinger eller undladelser, hvor ledelsen kan ifalde ansvar.

ikke har givet anledning til et forbehold, skal dette jf. ERKL § 5.1.3 dog fremgå af revisionspåtegningen inden konklusionsafsnittet.

Såfremt påtegningen er modificeret med et forbehold, vil påtegningen have følgende elementer: 1-2-3-4-7, da et forbehold altid vil påvirke konklusionen. De forskellige konklusions typer vil gennemgås nærmere i nærværende kapitel. Såfremt påtegningen også skal indeholde en supplerende oplysning, vil denne placeres efter konklusionen dvs. efter nr. 4 jf. ovenfor. Denne placering er helt bevist og skyldes, at en supplerende oplysning aldrig må eller kan påvirke konklusionen. Det er derfor mest "pædagogisk", at den supplerende oplysning først placeres efter konklusionsafsnittet.

En supplerende oplysning kan ikke erstatte et forbehold jf. ERKL § 7 stk. 3. Revisor skal derfor ved indikationer på going concern problemer være meget opmærksom på, om revisors konklusion på det opnåede revisionsbevis for going concern skal resultere i en supplerende oplysning om forhold i regnskabet jf. ERKL § 5, stk. 1 nr. 5 eller om det opnåede revisionsbevis ikke er tilstrækkeligt til at underbygge ledelsens forudsætning om going concern. I så fald kan revisor ikke nøjes med en supplerende oplysning jf. ERKL § 7 stk. 1, men skal tage et forbehold i sin påtegning som følge af denne uenighed med ledelsen omkring going concern forudsætningen.

Ledelsen har pligt til i noterne og i ledelsens årsberetning at omtale eventuelle usikkerheder om going concern og omtale ledelsens forudsætninger for at aflægge regnskaber under denne forudsætning, idet disse oplysninger er væsentlige for regnskabsbrugerens forståelse af det retvisende billede af årsrapporten jf. årsregnskabslovens § 11. REVU-REGU har behandlet forholdet i et notat⁵⁶ udarbejdet i forbindelse med, at ledelsesberetningen ikke længere skulle revideres jf. omtalen ovenfor. Afstedkommet af denne lovændring rejstes spørgsmålet om, hvor i årsrapporten oplysningen om going concern forudsætningen skulle oplyses og hvorledes revisor kunne revidere ledelsens going concern forudsætning. Det var

⁵⁶ Oplysning om usikkerheder om going concern, usikkerhed ved indregning og måling, usædvanlige forhold og efterfølgende begivenheder - notat www.fsr.dk

udvalgenes opfattelse, at omtalen mest hensigtsmæssigt kunne indarbejdes i noterne, hvorved oplysningen bliver en del af årsregnskabet jf. årsregnskabslovens § 2

Det var videre udvalgenes opfattelse, at oplysninger om usikkerhed om going concern, som følge af kravene til ledelsesberetningens indhold i ÅRL § 99, ligeledes skal gives i ledelsesberetningen, for at denne kan opfylde kravet om at give en retvisende redegørelse. Samme forhold må antages at være gældende for regnskabsbruger i et klasse B selskab, hvorfor tilsvarende krav også må gælde for ledelsesberetning efter ÅRL § 77.

Det var udvalgenes opfattelse, at beskrivelserne af usikkerheden omkring going concern skal medtages både i ledelsesberetningen og i årsregnskabet noteapparat – dog vil det anses for tilstrækkeligt, at ledelsesberetningen indeholder en henvisning til beskrivelserne i noterne omkring usikkerhederne, ligesom den modsatte løsning med henvisning fra noterne til omtale i ledelsesberetning også kan accepteres – den første løsning er dog at foretrække dvs. omtale i noter og henvisning hertil i ledelsesberetning.

Når regnskabsbruger vurderer en årsrapport, vil revisors påtegning ofte være interessant at kigge på i forhold til om der er forbehold eller supplerende oplysninger i revisionspåtegningen. Revisionspåtegningen er revisors eneste kommunikation til de eksterne regnskabsbrugere. Der vil derfor i sagens natur være stor opmærksomhed herpå og regnskabsbrugerne forventer også at kunne stole på revisionspåtegningens konklusion, da revisor som tidligere nævnt indtager rollen som offentlighedens tillidsrepræsentant⁵⁷.

I ERKL § 6 stk. 1 anføres reglerne omkring revisors forbehold i revisionspåtegningen. Der er grundlæggende to typer af forbehold:

1. Uenighed med ledelsen – dette betyder, at revisor på baggrund af det opnåede revisionsbevis kan konkludere, at årsregnskabet indeholder væsentlige fejl eller mangler. Disse fejl og mangler kan være ikke-gennemgribende i forhold til det retvisende billede eller kan være gennemgribende i forhold til det retvisende billede.

⁵⁷ Dette er kort beskrevet i afsnittet omkring Going concern i Årsregnskabsloven

2. Utilstrækkeligt revisionsbevis dvs. revisor er begrænset i revisionen. revisor kan ikke ved sine revisionshandlinger opnå tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis til at konkludere, at regnskabet er uden væsentlige fejl. Dette kan skyldes forhold, der er uden for virksomhedens kontrol, eller at ledelsen tilbageholder oplysninger for revisor. På samme måde som under 1 kan fejlene være ikke-gennemgribende i forhold til det retvisende billede eller kan være gennemgribende i forhold til det retvisende billede.

Ovenstående gennemgås senere i afsnittet.

Afhængigt af udfaldet af revisors vurdering af hvorvidt der er tale om en væsentlig og gennemgribende fejl/mangel eller hvorvidt der ikke er tale om gennemgribende fejl/mangel, vil påtegningens konklusionsafsnit blive ændret.

Nedenstående figur jf. ISA 705 afsnit A1 illustrerer hvordan revisors vurderinger af indvirkningerne af fejl/mangel skal påvirke konklusionsafsnittet afhængigt af den eller de fejl/mangler, der er årsag til den aktuelle modifikation – dvs. om der skal afgives et forbehold, der udløser en bortset fra konklusion, en afkræftende konklusion eller slet ingen konklusion. Efter ISA 705 skal der være såvel et modifikationsafsnit med dækkende overskrift som et konklusionsafsnit med tilsvarende overskrift – dette er en nyskabelse i forhold til RS standarden og binder på den måde forbeholds afsnittet sammen med konklusionsafsnittet.

	<i>Revisors vurdering af, hvor gennemgribende indvirkningerne eller de mulige indvirkninger er på regnskabet</i>	
Arten af forbehold, der er årsag til modifikationen	Væsentlig, men ikke gennemgribende	Væsentlig og gennemgribende
Regnskabet indeholder væsentlig fejlinformation (Uenighed med ledelsen)	Konklusion med forbehold	Afkræftende konklusion
Der kan ikke opnås tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis (Begrænsning i revisors arbejde)	Konklusion med forbehold	Manglende konklusion

Med ikrafttræden for revisioner af regnskaber for perioder, der begynder efter den 15. december 2010, skal de nye ISA standarder vedrørende påtegninger benyttes frem for de hidtil gældende danske revisionsstandarder RS. Som led i klarificeringen af standarderne er både RS 700 og RS 701 med nævnte virkning fra 15. december 2010 afløst af ISA 700, 705 og 706.

Historikken var, at RS 700 oprindeligt dækkede både påtegninger uden modifikationer (den "blanke" påtegning) samt påtegninger med modifikationer dvs. forbehold og/eller supplerende oplysninger. RS 700 ændredes dog med virkning fra påtegninger afgivet efter den 31. december 2006 til alene at omfatte den blanke påtegning, idet RS 701 med virkning fra samme dato kom til at omfatte modifikationerne i påtegningen.

En af de væsentligste grunde til at RS blev ændret til ISA var følgende:

- at man ønskede en harmonisering internationalt - men dog skulle der ikke være bindende formuleringer. Der skulle blandt andet være opdeling i ren international revisionspåtegning og andre nationale lovpligtige rapporteringsforhold. Dette betyder i Danmark en i visse situationer todelte revisionspåtegning (erklæring)
- Tydeligere ansvarsbeskrivelser (revisor kan ikke skrive om andres ansvar)
- Beskrivelse af udført revision efter risikostandarder dvs. RS 300, RS 315, RS 330, RS 500 og RS 2400. Strukturen herfra anvendes efter klarificeringen på alle revisionsstandarder.
- Udskillelse af forbehold og supplerende oplysninger i to selvstændige standarder hhv. ISA 705 om modifikationer (forbehold) og ISA 706 om supplerende oplysninger vedrørende forståelsen af regnskabet mv. (den tidligere supplerende oplysning om forhold i regnskabet).

I ISA 700 er der nødvendige tilføjelser i forhold til ERKL dvs. yderligere krav i forhold til, hvad revisionspåtegningen efter ISA systemet skal indeholde. Dette værende et krav om beskrivelse af ledelsens ansvar.

Elementer i en revisionspåtegning jf. ISA 700 afsnit 43 er følgende:

- en titel
- en adressat som krævet af opgavens omstændigheder
- et indledende afsnit, som identificerer det reviderede regnskab
- en beskrivelse af ledelsens (eller anden passende betegnelse, se afsnit 24) ansvar for udarbejdelsen af regnskabet
- en beskrivelse af revisors ansvar for at udtrykke en konklusion om regnskabet og revisionens omfang, herunder
 - en henvisning til Internationale Standarder om Revision samt lov eller øvrig regulering og
 - en beskrivelse af en revision i overensstemmelse med disse standarder
- et konklusionsafsnit, hvori der udtrykkes en konklusion om regnskabet og en henvisning til den relevante regnskabsmæssige begrebsramme, der er anvendt ved udarbejdelsen af regnskabet
- revisors underskrift
- datoen på revisors erklæring
- revisors adresse.

En umodificeret revisionspåtegning vil se ud som følgende jf. ISA 700

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING

Til aktionærerne i ABC A/S

Påtegning på årsrapport

Vi har revideret årsrapporten for ABC A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 20xx, omfattende anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse, og noter. Årsrapporten aflægges efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsrapporten

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge en årsrapport, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge en årsrapport, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl samt

valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vort ansvar er at udtrykke en konklusion om årsrapporten på grundlag af vor revision. Vi har udført vor revision i overensstemmelse med danske revisionsstandarder. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsrapporten ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsrapporten. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsrapporten, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for virksomhedens udarbejdelse og aflæggelse af en årsrapport, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af virksomhedens interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af årsrapporten.

Det er vor opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vor konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsrapporten giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 20xx samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 20xx i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Erklæring om andre krav i henhold til love eller øvrig regulering

[Form og indhold af dette afsnit i revisionspåtegningen vil variere i forhold til arten af revisors andre rapporteringsforpligtelser.]

Revisors adresse, dato for revisionspåtegningen, revisors underskrift

Revisionsfirmaet XYZ, Statsautoriseret eller registreret revisionsvirksomhed

STATSAUTORISERET ELLER REGISTRERET REVISOR

Der er udskilt nogle ting fra revisionspåtegningen på regnskabet, dette følger af ISA 700 værende erklæring om andre krav i henhold til love eller øvrig regulering.

- Udtalelse om ledelsesberetning
- Oplysninger om bogføring og ledelsesansvar
- anbefaling til generalforsamling om ikke at godkende årsregnskabet.
 - Såfremt generalforsamlingen ikke godkender årsregnskabet som ledelsen har aflagt, skal der udarbejdes et nyt regnskab.

Det første krav vedrørende udtalelse om ledelsesberetningen skal stå nederst i revisionspåtegningen under en særskilt overskrift⁵⁸. Dette følger af ERKL § 5, stk. 8. Ledelsesberetning skal som tidligere nævnt ikke revideres, men den skal gennemlæses og resultatet af revisors gennemlæsning skal stå i afsnittet "udtalelse om ledelsesberetningen". Såfremt der er uoverensstemmelse mellem de faktiske forhold i årsregnskabet og ledelsens beskrivelser heraf i ledelsesberetningen, skal denne uoverensstemmelse oplyses i afsnittet "udtalelse om ledelsesberetningen". Der skal anføres, hvad denne uoverensstemmelse består i. Det samme gør sig gældende for isolerede fejl og mangler.

Der er i øvrigt flere udfordringer for revisor ved udtalelsen om ledelsesberetningen. Dette som følge af de særlige regler gældende for nogle selskaber. Disse er følgende:

- børsnoterede og statslige aktieselskaber, at der skal være en redegørelse for Corporate governance. Dette er ifølge ÅRL § 107B
- Samtidig er der for store C selskaber og opefter, efter ÅRL § 99A, krav om CSR redegørelse om fx samfundsansvar såsom menneskerettigheder, sociale forhold mv. Hvis selskabet ikke har nogle politikker for samfundsansvar, skal de oplyse dette i ledelsesberetningen⁵⁹.

⁵⁸ Dette er kun når der er krav om ledelsesberetning jf. tidligere nævnt eller hvis ledelsen frivilligt aflægger beretning i et klasse B selskab.

⁵⁹ Da der i afhandlingen er afgrænset til de mindre selskaber, vil dette ikke blive behandlet nærmere.

En yderligere udfordring for revisor er, såfremt der i ledelsesberetningen linkes til en hjemmeside, hvor oplysningerne står. Hjemmesiden kan hele tiden ændre indhold, og derfor kan det være svært for revisor at forholde sig til det skrevne.

For at vurdere nærmere på reglerne omkring modificerede påtegningen, skal disse findes i ERKL. ERKL om modificerede revisionspåtegninger, omfatter som nævnt tidligere følgende situationer:

Forbehold, der påvirker revisors konklusion:

- Konklusion med forbehold (....bortset fra)
- Afkræftende konklusion (... som følge af)
- Konklusion afgives ikke (...ikke konkludere)

Forhold, der ikke påvirker revisors konklusion

- Supplerende oplysninger om forhold i regnskabet
- Supplerende oplysninger om andre forhold

5.1 Forhold der påvirker konklusionen

Der vil først blive kigget nærmere på de forhold, der påvirker konklusionen, det vil sige forhold der udløser et forbehold. Revisors påtegning vil i to tilfælde kunne medføre et forbehold jf. ERKL § 6. I begge tilfælde skal forbeholdet dog dække over et væsentligt forhold for at forbeholdet udløses og konklusionen fra revisor dermed skal modificeres. De to forbeholds situationer fremgår af ERKL § 6:

Revisor skal i revisionspåtegningen tage forbehold, hvis:

- 1)revisor på baggrund af det opnåede revisionsbevis konkluderer, at regnskabet indeholder væsentlige fejl eller mangler, eller*
- 2)revisor ikke er i stand til at opnå tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis til at konkludere, at regnskabet er uden væsentlige fejl.*

Stk.2. Forbehold efter stk. 1 skal altid tages når:

1)regnskabet ikke opfylder krav om, at det skal give et retvisende billede af virksomhedens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet i overensstemmelse med den anvendte regnskabsmæssige begrebsramme, eller det ikke opfylder andre tilsvarende, generelle kvalitetskrav,

2)regnskabet ikke indeholder de krævede oplysninger eller ikke opfylder betingelserne for at udelade krævede oplysninger, medmindre de manglende oplysninger er uvæsentlige,

3)usikkerhed vedrørende opgørelsen af regnskabet eller usædvanlige forhold, som har påvirket det, ikke er tilstrækkeligt oplyst,

4)regnskabet er aflagt under forudsætning af fortsat drift, men revisor finder, at forudsætningen ikke er opfyldt,

5)forhold af betydning for regnskabet ikke er tilstrækkeligt oplyst for revisor,

6)revisor ikke kan udtrykke en konklusion vedrørende dele af regnskabet eller regnskabet som helhed, eller

7)regnskabet i øvrigt ikke er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens eller eventuelle andre bestemmelsers krav til regnskabsaflæggelsen.

Stk.3. Tager revisor forbehold, skal dette klart fremgå af revisionspåtegningen. Forbeholdet skal angives i et særskilt afsnit med overskriften: »Forbehold«.

Stk.4. Revisor skal i revisionspåtegningen tydeligt begrunde sine forbehold.

Stk.5. Revisor skal oplyse, hvis et forbehold er af så afgørende betydning, at det fører til, at generalforsamlingen ikke bør godkende regnskabet.

Situation nr. 1 vedrører således revisors opfattelse af væsentlige fejl og/eller mangler i regnskabet dvs. uenighed med ledelsen i forhold til det retvisende billede. Det er typisk situationer i relationer til uenighed om måling dvs. værdiansættelse, uenighed om anvendelse af regnskabspraksis eller uenighed om undladelse af lov krævede noteoplysninger.

Situation nr. 2 vedrører manglende revisionsbevis som følge af begrænsning af revisors revisionshandling dvs. hvor revisor ikke kan opnå et tilstrækkeligt bevis. Dette kan skyldes udefra kommende hændelser fx brand på selskabets adresse, der ødelægger regnskabsdokumentationen eller situation med direkte obstruktion fra ledelsens side i forhold til at

servicere revisor med de nødvendige muligheder for at opnå revisionsbevis. Når sådanne hændelser indtræffer, kan revisor ikke opnå tilstrækkeligt bevis og bliver derfor begrænset i omfanget af sit arbejde.

I begge forbeholds situationer skal revisor afgøre om revisor finder, at den givne forbeholds situation påvirker det retvisende billede af årsregnskabet væsentligt og enten gennemgribende eller væsentligt men ikke gennemgribende. Denne vurdering af forbeholds situationen vil afgøre formuleringen af revisionskonklusionen. Hvis forholdet ikke er væsentligt, vil det som udgangspunkt ikke udløse en modificeret påtegning.

Begrebet væsentlig og begrebet gennemgribende er meget essentielle begreber når revisor skal afgive revisionspåtegningen. Derfor er betydningen af disse 2 begreber vigtige.

Væsentlighed defineres i ISA 320 Væsentlighed ved planlægning og udførelse af en revision afsnit 2:

I regnskabsmæssige begrebsrammer redegøres der ofte for væsentlighed i forbindelse med udarbejdelse og aflæggelse af regnskaber. Selvom der måske i regnskabsmæssige begrebsrammer redegøres for væsentlighed på forskellig vis, er den generelle forklaring deri, at:

- *fejlinformationer, herunder udeladelser, betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller tilsammen påvirker de økonomiske beslutninger, som brugere træffer på grundlag af regnskabet*
- *vurderinger vedrørende væsentlighed foretages under de givne omstændigheder og påvirkes af størrelsen eller arten af en fejlinformation eller en kombination af begge, og*
- *vurderinger vedrørende forhold, der er væsentlige for regnskabsbrugere, er baseret på overvejelser om de almindelige behov for finansielle oplysninger hos brugere som en samlet gruppe. Der tages ikke hensyn til fejlinformationens mulige indvirkning på bestemte individuelle brugere, hvis behov kan variere meget.*

Når revisor laver planlægningen af revisionen, finder denne frem til et væsentlighedsniveau, hvori revisor derved finder frem til hvor "store" fejl revisor må finde under udførelsen af revisionen, for at fejlene vil blive betragtet som væsentlige. Derfor er dette endnu en grund

til at dette begreb er så vigtigt, for det går igen fra planlægning af revision til afslutning af revisionen (fra vugge til grav⁶⁰).

Gennemgribende defineres i ISA 705 afsnit 5a:

gennemgribende - et begreb, der i forbindelse med fejlinformationer anvendes til at beskrive indvirkningerne på regnskabet af fejlinformationer eller de mulige indvirkninger på regnskabet af eventuelle fejlinformationer, der er uopdagede på grund af en manglende mulighed for at opnå tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis. Gennemgribende indvirkninger på regnskabet er de indvirkninger, der efter revisors vurdering:

- *ikke begrænser sig til specifikke elementer, konti eller poster i regnskabet*
- *hvis de er begrænset til specifikke elementer, konti eller poster i regnskabet, repræsenterer eller kan repræsentere en substantiel del af regnskabet, eller*
- *i relation til oplysninger er grundlæggende for brugeres forståelse af regnskabet*

I ISA 705 kan forbeholdets påvirkning på konklusionens formulering skematiseres på følgende måde jf. ERKL § 6 stk. 1:

Indvirkning på konklusion	Påvirker væsentligt, men ikke gennemgribende regnskabets retvisende billede	Påvirker væsentlig og gennemgribende regnskabets retvisende billede - afkræftende konklusion	Påvirker muligvis væsentligt og gennemgribende regnskabets retvisende billede - konklusion gives ikke
Uenighed med ledelsen	"Bortset fra det i forbeholdet anførte giver..."	"Som følge af det i forbeholdet anførte ikke giver..."	Ikke relevant
Begrænsning i omfanget af revisors arbejde	"Bortset fra mulig indvirkning af det i forbeholdet anførte giver..."	Ikke relevant	"Som følge af det i forbeholdet anførte kan vi ikke..."

Skemaet kan forklares på følgende måde:

⁶⁰ Citat Lars Kiertzner

Uenighed med ledelsen og begrænsning af omfanget af revisors arbejde er årsagen til at revisor udtrykker sit forbehold i revisionspåtegningen – årsagens påvirkning på regnskabets retvisende billede og dermed revisors forbehold afgør herefter, hvilken konklusion påtegningen skal indeholde.

Hvis der opstår uenighed med ledelsen og uenigheden efter revisors opfattelse påvirker regnskabets retvisende billede væsentligt men dog ikke gennemgribende skal der afgives den såkaldte "bortset fra erklæring" "*Bortset fra det i forbeholdet anførte....*" betyder, at regnskabet sådan overordnet set er retvisende, men at der dog er et forhold, som har en væsentlig men ikke gennemgribende indflydelse på det retvisende billede, hvorfor revisor "bortset fra...." godt kan udtale sig, at den øvrige del af årsregnskabet er retvisende.

Det samme gør sig gældende ved begrænsning i revisors arbejde og påvirker væsentligt men ikke gennemgribende. Formuleringen i konklusionsafsnittet bliver dog sprogligt ændret en smule, da revisor qua det manglende revisionsbevis ikke kan opnå konklusion og derfor bliver nødt til at anføre, at "*bortset fra den mulige indvirkning af de i forbeholdet anførte...*"

Konklusion ved uenighed med ledelsen og en forbeholds situation, hvor årsagen til forbeholdet påvirker årsregnskabets retvisende billede både væsentlig og gennemgribende, medfører at revisor må afgive den såkaldte "afkræftende konklusion", da regnskabet efter revisors opfattelse ikke giver et retvisende billede. Det for afhandlingen mest relevante eksempel er, at ledelsen har antaget en going concern forudsætning i forbindelse med regnskabsaflæggelsen, men hvor revisor mener at denne forudsætning ikke er korrekt. En sådan uenighed mellem ledelse og revisor vil pr. automatik være så væsentlig og gennemgribende, at revisor ikke har andre muligheder end den afkræftende konklusion.

I forhold til begrænsning i revisors arbejde, hvor begrænsningen i revisionen og det manglende revisionsbevis efter revisors opfattelse må formodes at påvirke det retvisende billede både væsentligt og gennemgribende, kan revisor ikke udtale sig om, hvorvidt regnskabet er retvisende. Det kan være tilfældet hvis alt regnskabsmateriale er brændt, så

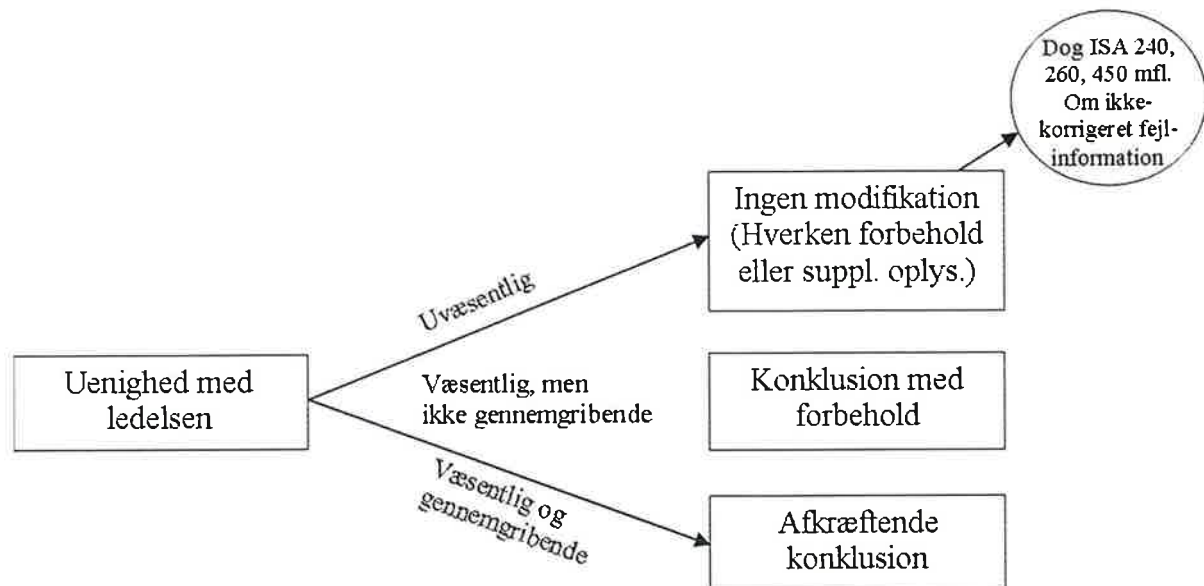
revisor ikke har en mulighed for at kunne revidere om regnskabet er retvisende. Formuleringen af konklusionsafsnittet bliver derfor den såkaldte "manglende konklusion.." dvs. at som følge af den formodede både væsentlige og gennemgribende påvirkning på årsregnskabet kan revisor slet ikke konkludere på årsregnskabet.

Revisors stillingtagen til forbeholds-årsagen skal således "gradbøjes" i forhold til hvor betydelig uenigheden er omkring de givne fejl og/eller mangler i forhold til årsagens påvirkning på det retvisende billede:

- Uvæsentlig
- Væsentlig men ikke gennemgribende
- Gennemgribende

Hvis årsagen efter revisors opfattelse ikke påvirker årsregnskabets retvisende billede væsentligt, vil årsagen ikke medføre en modificeret påtegning dvs. forholdet udløser ikke et forbehold i revisionspåtegning.

Ved de 2 nederste forbeholds situationer skal revisor derimod vurdere, hvor væsentlig forbeholds-årsagen er i forhold til regnskabets retvisende billede. Hvis forbeholdet – som det i praksis oftest er tilfældet – vedrører uenighed med ledelsen jf. ERKL § 6 stk. 1 nr. 1, kan ovenstående skematisk illustreres på følgende måde:

Dette betyder således, at såfremt der er uenighed om et uvæsentligt forhold, skal der i årsregnskabet afgives en umodificeret revisionspåtegning. Såfremt det er muligt, skal denne uenighed dog omtales og kvantificeres i revisionsprotokollen. Hvis denne uenighed er ganske ubetydelig, er det heller ikke nødvendigt med omtale i revisionsprotokollen.

I praksis kan det være vanskeligt at skelne mellem, om et forhold er uvæsentligt og dermed også vurdere på om samme forhold så ikke muligvis også er ubetydeligt. Men denne sondring må revisor forsøge at udføre ud fra den enkelte uenighed. Ikke korrigerede fejlinformation skal også omtales i revisionsprotokollen med mindre igen, disse ej er betydelige.

Som også nævnt tidligere i afsnittet, vil en væsentlig uenighed med ledelsen, som revisor dog ikke anser for gennemgribende medføre en konklusion med et bortset fra forbehold: *Det er vor opfattelse, at årsrapporten, bortset fra det i forbeholdet anførte, giver et retvisende billede....."*

Dette kunne være fx manglende oplysninger i noter eller ledelsesberetning om ledelsens forudsætning for going concern vurderingen (dvs. at revisor er enig i, at der er grundlag for regnskabsaflæggelse ud fra et going concern princip) eller fx at varelageret er værdiansat for højt uden dette dog gennemgribende påvirker det retvisende billede.

Såfremt uenigheden er både væsentlig og gennemgribende, skal revisor afgive en afkræftende konklusion: *Det er vor konklusion, at årsrapporten, som følge af det i forbeholdet anførte, ikke giver et retvisende billede af.....*

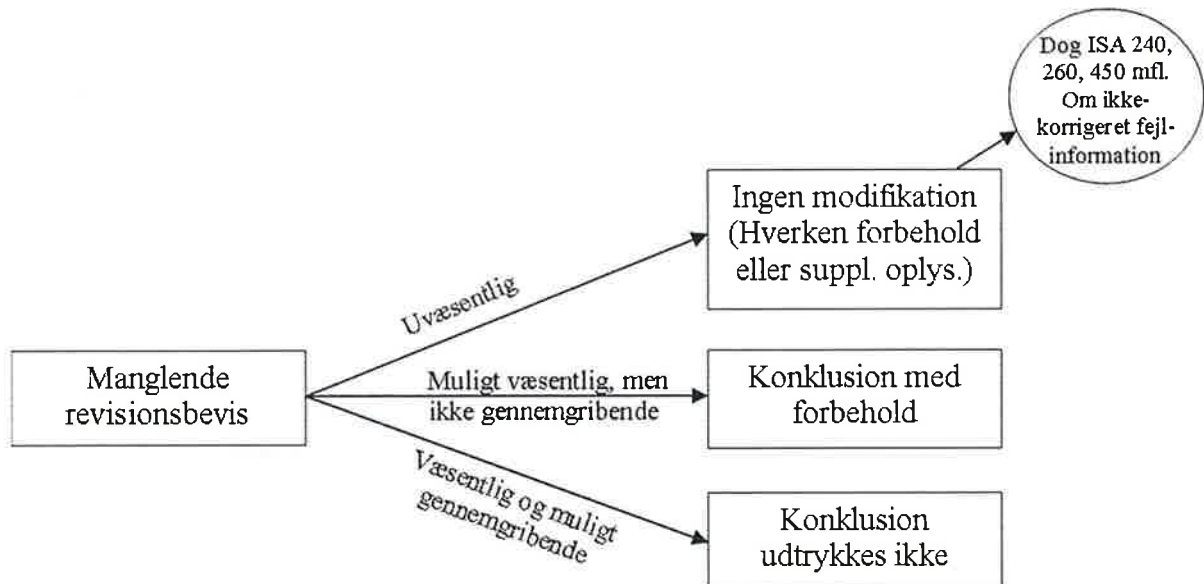
Dette kunne være gennemgribende uenighed mellem ledelse og revisor om ledelsens vurdering af regnskabsaflæggelse som going concern virksomhed eller gennemgribende uenighed om værdiansættelse af et varelager eller en debitorer.

Den anden forbeholds situation jf. ERKL § 6 stk. 1 nr. 2 er begrænsning i omfanget af revisors arbejde dvs. at revisor ikke kan opnå et tilstrækkeligt revisionsbevis.

Det er vigtigt i denne forbeholds situation, at revisor har gjort hvad denne kunne for at fremskaffe beviser fra virksomheden. Også i denne situation er der en gradbøjning af hvor betydelige konsekvenser de manglende revisionsbeviser antages at give anledning til:

- Uvæsentligt
- Væsentligt, men ikke gennemgribende
- Gennemgribende

Ved de 2 nederste forbeholds situationer skal revisor igen vurdere, hvor væsentlig forbeholds-årsagen er i forhold til regnskabet retvisende billede. Dette kan skematisk illustreres på følgende måde:

Såfremt revisor vurderer, at det manglende revisionsbevis er uvæsentlig for det retvisende billede, skal der ikke afgives en modifikation i revisionspåtegningen.

Ved væsentlig men ikke gennemgribende begrænsninger i omfanget af revisors beviser, skal der afgives en revisionspåtegning med forbehold: *Det er vor opfattelse at årsrapporten, bortset fra den mulige virkning af ovenstående, giver et retvisende billede af.....*

Eksempler herpå kunne være en eventuel retssag der på påtegningstidspunktet endnu ikke er afgjort. Da revisor ikke har opnået et tilstrækkeligt revisionsbevis vedrørende forholdet, kan revisor kun udtale som om "den mulige virkning".

Såfremt revisor vurderer, at der er væsentlige og gennemgribende begrænsninger i revisors bevis, skal konklusionen lyde som følgende: *Som følge af de forhold, der er beskrevet ovenfor, har vi ikke kunnet gennemføre revisionen, og vi kan derfor ikke afgive en konklusion om årsrapporten.....*

Dette kunne som nævnt tidligere være at regnskabsmaterialet var brændt, men det kunne også være at ledelsen har pålagt revisor nogle begrænsninger i form af ikke ville lade revisor udfører specifikke revisionshandlinger fx lager kontrol eller udsendelse af saldo meddelelser til debitorer.

I begge tilfælde med manglende beviser, er det en vurderingssag for revisor om de manglende revisionsbeviser må antages at kunne påvirke det retvisende billede væsentlige og gennemgribende, eller om de bare er væsentlige. Det kan være en vanskelig vurdering, når revisor ikke har noget bagvedliggende dokumentation mv.

Såfremt revisor vurderes ikke at have taget forbehold i de tilfælde hvor der er uenighed med ledelsen eller i tilfælde med manglende revisionsbevis, så kan revisor straffes disciplinært af revisornævnet. Men revisor kan også straffes med bøde jf. ERKL § 17, og i de grovere tilfælde efter STRL § 156-157. Der vil blive kommenteret nærmere herpå senere i specialet.

5.2 Forhold der ikke påvirker konklusionen

Forhold, der ikke påvirker revisionspåtegningens konklusion, skal som udgangspunkt ikke fremgå af revisors påtegning.

Hvis revisor i forbindelse med revisionen har bemærket et forhold, som regnskabsbrugerens særligt skal iagttage, kan revisor give en supplerende oplysning for at henlede regnskabsbrugerens opmærksomhed på forholdet. Forholdet kan allerede være præsenteret eller oplyst i regnskabet, men er – efter revisors opfattelse – afgørende vigtigt for regnskabsbrugerens forståelse af regnskabet. Revisor kan således kommunikere forholdet som en supplerende oplysning. Supplerende oplysninger betragtes derfor også til tider som ”revisors pegepind”.

Forholdet må naturligvis ikke have en sådan betydning, at det påvirker det retvisende billede, idet der så fra revisors side skal udtrykkes et forbehold. Revisor kan derfor ikke erstatte en forbeholds situation med en supplerende oplysning⁶¹.

Supplerende oplysninger inddeles ifølge ERKL i 2 erklæringstemaer:

- Supplerende oplysninger vedrørende forhold i regnskabet jf. ERKL § 7, stk. 1
- Supplerende oplysninger vedrørende andre forhold jf. ERKL § 7, stk. 2

⁶¹ Dette fremgår klart af ERKL § 7 stk. 3.

I henhold til standarden ISA 706 inddeles de supplerende oplysninger også i to erklæringstemaer:

- Supplerende oplysninger vedrørende forståelsen af regnskabet jf. ISA 706 afsnit 5 litra a
- Supplerende oplysninger vedrørende forståelsen af revisionen jf. ISA 706 afsnit 5 litra b

Oplysning om forståelse af revisionen er en nyskabelse ift. ERKL og RS og skal henlede regnskabsbrugers opmærksomhed på et forhold, som ikke er præsenteret eller oplyst i regnskabet, og som efter revisors vurdering er relevant for regnskabsbrugeren forståelse af revisionen, revisors ansvar eller revisors erklæring⁶². Denne nye type af supplerende oplysning må antages at blive mindre brugt⁶³ – det mest oplagte eksempel er oplysning om, at en tidligere regnskabsperiode, indeholdt som sammenlignings tal i et år efter revideret årsregnskab, ikke var revideret dvs. hvor selskabet ”bryder igennem” til revisionspligt⁶⁴. Det antages også, at denne type supplerende oplysning skal fremgå af revisors påtegning, hvis årsregnskabet indeholder ureviderede budgettal⁶⁵.

Der er således i princippet 4 forskellige ”overskrifter” til supplerende oplysninger hhv. 2 i ERKL og 2 i ISA 706. Det antages dog, at to af de supplerende oplysninger dækker over det samme erklæringstema, nemlig ”supplerende oplysning vedrørende forhold i regnskabet” jf. ERKL § 7, stk. 1 og ”supplerende oplysning vedrørende forståelse af regnskabet” jf. ISA 706 afsnit 5⁶⁶, hvorfor der i praksis kun findes 3 muligheder for supplerende oplysninger.

Der er således ikke fuldt overlap mellem de supplerende oplysninger i ERKL § 7 og ISA 706. Dette afstedkommer, at der i den nye ISA påtegning nødvendigvis skal tages hensyn til både kravene til påtegningens indhold og opbygning i ISA 700-706 og i ERKL § 5 – erklæringen får derfor også af denne årsag et todelt indhold jf. også omtalen omkring revisors udtalelse om

⁶² ISA 706 afsnit 5 litra b – definitioner

⁶³ Revision og regnskabsvæsen 2012 nr. 2-40.

⁶⁴ REVU's udtalelse om supplerende oplysninger i den uafhængige revisors erklæring.

⁶⁵ Dette forhold forventes REVU at behandle i løbet af sommeren 2012 jf. FSR-Danske Revisorer.

⁶⁶ Det fremgår af REVUS notat omkring supplerende oplysninger at, ”standardens krav til supplerende oplysninger vedrørende forståelse af regnskabet omfatter således kravet i ERKL § 7, stk. 1, der foreskriver, at revisor i sin påtegning skal give supplerende oplysninger vedrørende forhold i regnskabet, som revisor ønsker at påpege uden at tage forbehold”.

ledelsesberetningen på side 38 , da ”supplerende oplysning om andre forhold” jf. ERKL § 7 stk. 2 således bliver et særligt dansk oplysningskrav i erklæringsafgivelsen.

ERKL § 7, stk. 2 stiller følgende krav til revisor erklæring:

Stk.2. Revisor skal altid give supplerende oplysninger, hvis lovgivningen om bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale ikke er overholdt, og den pågældende overtrædelse ikke er uvæsentlig. Der skal endvidere særskilt gives supplerende oplysninger om forhold, som revisor er blevet bekendt med under sit arbejde, og som giver en begrundet formodning om, at medlemmer af ledelsen kan ifalde erstatnings- eller strafansvar for handlinger eller undladelser, der berører virksomheden, tilknyttede virksomheder, virksomhedsdeltagere, kreditorer eller medarbejdere. Herunder skal altid oplyses om overtrædelse af:

- 1)straffelovens kapitel 28 samt skatte-, afgifts- og tilskudslovgivningen,*
- 2)den for virksomheden fastsatte selskabsretlige eller tilsvarende lovgivning, eller*
- 3)lovgivningen om regnskabsaflæggelse, herunder om bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale.*

Bestemmelsen vedrørende revisor ”skal altid oplyse om” de i nr. 1-3 anførte forhold, er lidt uklart formuleret. Nogle af de forhold der falder ind i bestemmelsen er fx følgende⁶⁷:

- Ulovligt aktionærlån (kapitalejer lån)
- For sen afregning af moms
- Udeladt indeholdelse i medarbejderes løn af A-skat og AM-bidrag.
- Manglende eller fejlaftig indberetning af løn og moms mv.

Når revisor skal oplyse om sådanne forhold, er det ikke forstået sådan, at revisor skal udvide sin undersøgelse rettet mod disse forhold i forbindelse med revisionen. Revisor skal blot oplyse om det, såfremt revisor er ”stødt på” sådanne forhold i forbindelse med sin revision.

Erklæringsvejledningen omtaler, at ”bagatelagtige forhold” ikke skal omtales af revisor. Væsentlighed omkring revisors supplerende oplysning om andre forhold er dog blevet ”testet” i forbindelse med at flere revisorer er blevet sanktioneret disciplinært og har måttet

⁶⁷ Jf. Erklæringsvejledningen afsnit 5.6.2.

betale bøde for undladelse af fx supplerende oplysninger i forbindelse med ulovligt kapitalejer lån. Disse lån har været og vil stadig være fokusområde for Erhvervsstyrelsen og SKAT⁶⁸. Revisors rapporteringspligt må efter gældende praksis anses for "absolut" dvs. enten forbehold og/eller supplerende oplysning om andre forhold til trods for, at Erklæringsvejledningen undtager bagatelagtige beløb.

Den todelte erklæring betyder således, at revisionspåtegningen i visse tilfælde skal indeholde en "Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering" – dette følger af ISA 700 afsnit 38⁶⁹ - videre har REVU anbefalet, at påtegningen (som så "overskriftsmæssigt" bliver til en erklæring) tilpasses konkret den udvidede erklæringsforpligtelse jf. ERKL dvs. erklæringen tilpasses afhængigt af, om erklæringen alene omfatter supplerende oplysninger vedrørende andre forhold, alene omfatter revisors udtalelse om ledelsesberetningen eller indeholder begge erklæringer på samme tid⁷⁰.

IAS 706 berøres også af ledelsens og revisors vurdering af going concern forudsætningen jf. ISA 570 afsnit 18 og 19.

Jf. afsnit 18 skal revisor som det første konkludere, at det efter omstændighederne er passende af ledelsen at forudsætte fortsat drift selvom der er en væsentlig usikkerhed forbundet med denne forudsætning. Videre skal revisor fastslå, om regnskabet på fyldestgørende måde beskriver de vigtigste begivenheder eller forhold, der kan rejse betydelig tvivl om virksomhedens evne til at fortsætte driften, at der beskrives ledelsens planer for at håndtere going concern problemstillingerne og at det i årsrapporten klart oplyses, at der er en væsentlig usikkerhed knyttet til de forhold, der forårsager going concern problemstillingen.

⁶⁸Notat fra Finanstilsynet vedr. EU-specialudvalget

⁶⁹ Hvis revisor har andre erklæringsforpligtelser i revisors erklæring på regnskabet ud over det ansvar, som revisor har for at afgive erklæring på regnskabet i henhold til ISA'erne, skal disse andre erklæringsforpligtelser behandles i et separat afsnit i revisors erklæring med undertitlen "Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering" eller på anden vis afpasset efter afsnittets indhold (jf. afsnit A34-A35).

⁷⁰ REVU's udtalelse om supplerende oplysninger i den uafhængige revisors erklæringer.

Hvis revisor kan konkludere, at dette er oplyst på tilfredsstillende vis, så kan revisor afgive en revisionskonklusion uden modifikationer og alene give en supplerende oplysning vedrørende forståelse af regnskabet (supplerende oplysning om forhold i regnskabet) og på den måde henlede regnskabsbrugerens opmærksomhed på tilstedeværelsen af en væsentlig usikkerhed, som kan rejse betydelig tvivl om virksomhedens evne til at fortsætte driften

5.3 Going concern forudsætningens indflydelse på revisionspåtegningen

Gennem den senere tid har der været megen fokus på revisors påtegning i virksomheder, der kort tid efter påtegningstidspunktet er gået konkurs. Hvordan kan det være, at der er afgivet en påtegning uden modifikationer, og virksomheden ganske kort tid efter gik konkurs?⁷¹ En del af denne forklaring ligger ifølge administrerende direktør i FSR Charlotte Jepsen⁷² i, at de forventninger, som regnskabsbrugerne har til revisors rolle som offentlighedens tillidsrepræsentant, ligger langt over de krav som loven stiller til revisors arbejde og erklæring. Dette giver det allerede nævnte "forventnings gab". Derfor er det vigtigt at vide for regnskabsbrugerne, hvilke lovgivningsmæssige krav mv., der er til revisors påtegning hvad angår stillingtagen til ledelsens going concern forudsætning, således at regnskabsbrugere ikke nødvendigvis kan forvente, at fordi virksomheden har modtaget en blank påtegning, at dette så er lig med "en god investering".

Som nævnt tidligere i dette afsnit, skal going concern altid omtales i revisionspåtegningen såfremt der er væsentlige usikkerhed knyttet til denne forudsætning, da going concern er en af de grundlæggende forudsætninger ved regnskabsaflæggelsen ifølge ÅRL. Det afgørende for revisor bliver derfor, om usikkerheden "alene" medfører en supplerende oplysning eller om usikkerheden skal give anledning til et forbehold i påtegningen. Naturligvis vil der tit og ofte slet ikke være tvivl omkring going concern forudsætningens rigtighed, hvorfor revisor ikke som udgangspunkt skal oplyse yderligere herom i sin erklæring, da det jo så er lagt korrekt til grund ved regnskabsudarbejdelsen uden særlige risici forbundet med denne forudsætning.

⁷¹ Den 27/11 2011 bragte DR et indslag omkring dette

⁷² Formålet med en påtegning af Charlotte Jepsen administrerende direktør FSR

I nedenstående figur, henvises der til reglerne i ERKL omkring forbehold eller supplerende oplysninger, når going concern situationen skal vurderes af revisor, idet det forudsættes i figuren, at der er knyttet usikkerhed til going concern forudsætningen.

Figuren er opdelt ud fra om going concern er valgt som regnskabsprincip eller ej og ud fra om dette valg er relevant eller ej dvs. om revisor mener det af ledelsen valgte regnskabsprincip vedrørende going concern er korrekt (relevant).

Afhængigt af ledelsens valg vurderes herefter revisors reaktion på henholdsvis omtalen af usikkerheden samt revisors reaktion på eventuel uenighed med ledelsen i going concern valget.

Going concern valgt som regnskabsprincip	<i>Relevant valg</i>	<i>Omtale af usikkerhed</i>	
		<i>Tilstrækkelig</i>	<i>Utilstrækkelig</i>
		Supplerende oplysning (§7, stk. 1)	Forbehold (§6, stk. 2, nr. 3)
	<i>Ikke relevant valg</i>	Afkræftende konklusion (§6, stk. 2, nr.4)	
Going concern ikke valgt som regnskabsprincip	<i>Relevant valg</i>	Supplerende oplysning (§7, stk. 1)	
	<i>Ikke relevant valg</i>	Afkræftende konklusion (§6, stk. 2, nr. 1)	

Going concern valgt som regnskabsprincip – relevant valg

Ved relevant valg af going concern som regnskabsprincip, skal revisor vurdere om ledelsens beskrivelse i årsregnskabet af en eventuel usikkerhed er tilstrækkelig. Såfremt ledelsens omtale af usikkerheden er dækkende, skal revisor afgive en supplerende oplysning jf. ERKL § 7, stk. 1. Såfremt det ikke er tilfældet at usikkerheden er beskrevet tilstrækkeligt fra ledelsens side, skal revisor modificere sin påtegning med et forbehold jvf. ERKL § 6, stk. 2, nr. 3 dvs. at revisor udtrykker sin uenighed med ledelsen i, at der er sket tilstrækkelig omtale af usikkerhederne.

Going concern valgt som regnskabsprincip – ikke relevant valg

Såfremt ledelsen har valgt going concern som regnskabsprincip, men revisor er uenig med ledelsen i denne forudsætning (ikke relevant valg), skal revisor afgive en modificeret påtegning jf. ERKL § 6, stk. 2 nr. 4. Som det fremgår af skemaet, bliver der tale om afkræftende konklusion. Som det fremgår af erklæringsvejledningen⁷³, skal en afkræftende konklusion gives, når virkningen af en uenighed med ledelsen er så væsentlig og gennemgribende for regnskabet, at revisor konkluderer, at en konklusion med forbehold ikke er tilstrækkelig til at vise, at regnskabet er misvisende eller mangelfuldt. Praxis fra Revisornævnet viser også, at going concern forbehold ifølge god revisionsskik ikke kan medføre andet end afkræftende konklusion fra revisors side⁷⁴.

Ved ikke relevant valg af going concern som regnskabsprincip, har det ikke betydning for revisors påtegning om ledelsens beskrivelse af going concern usikkerhederne er tilstrækkelige eller utilstrækkelige, da revisor altid skal afgive en afkræftende konklusion baseret på det ikke relevante valg. Hvis revisor udtrykker en sådan afkræftende konklusion, bør udtalelsen om ledelsesberetningen indeholde en beskrivelse heraf⁷⁵.

Going concern ikke valgt som regnskabsprincip – relevant valg

Når going concern fra ledelsens side ikke er valgt som regnskabsprincip, er det ikke nødvendigt for revisor at vurdere, om ledelsens omtale af den manglende going concern forudsætning er tilstrækkelig. Når going concern ikke er valgt som regnskabsprincip, skyldtes det, at ledelsen erkender et problem i forhold til going concern forudsætningen, hvorfor de aflægger regnskabet efter realisationsprincippet i stedet for going concern. Revisor skal under alle omstændigheder afgive en supplerende oplysning om forhold i regnskabet, da bristende going concern forudsætning er væsentlig information til regnskabsbrugeren. Såfremt valget er relevant (revisor er enig i at going concern ej er en realitet), skal der derfor afgives en supplerende oplysning jf. ERKL § 7, stk. 1

⁷³ ERKL afsnit 5.5

⁷⁴ Revisornævnskendelse 29/6 2011 sag nr. 51/2010 (bliver omtalt senere i afhandlingen)

⁷⁵ Revision og regnskabsvæsen 2012 nr. 2 - 40

Going concern ikke valgt som regnskabsprincip – ikke relevant valg

Hvis ledelsens vælger at aflægge årsregnskabet under ikke - going concern forudsætning, men revisor er uenig heri – dvs. revisor mener der er forudsætning for going concern princip ved regnskabsaflæggelsen - skal der ligesom i ovenstående tilfælde, ved going concern valgt som regnskabsprincip men dette ikke var et relevant valg, afgives en afkræftende konklusion jf. ERKL § 6, stk. 2, nr. 1, da regnskabet ved dette fejlagtige princip indeholder væsentlige fejl og mangler. Denne situation er dog yderst sjældent til stede og det vil kræve, at revisor har flere oplysninger/forudsætninger mv. end ledelsen selv og at dette skulle give grund til revisors mere optimistiske vurdering af going concern mulighederne i forhold til ledelsens vurdering.

Revisors praktiske udfordring er, udover at vurdere tilstrækkeligheden af ledelsens omtale af eventuelle going concern problemstillinger, generelt at vurdere going concern og ledelsens forudsætning herfor.

Nogle af de forhold, som revisor typisk vurderer på i forhold til going concern, kan være følgende:

- perioderegnskab / pengestrømme mv. fra statustidspunktet til påtegningdato (tyder disse på nedgang i aktiviteten, giver selskabet stort underskud i perioden eller er pengestrømmene negative)
- Budgetter / prognoser – (er de realiseret som forventet)
- Referater (bestyrelse og generalforsamlinger – har der været en diskussion af kritiske forhold eller indikationer på særlige problemstillinger)
- Lånebetingelser misligholdt (betaler selskabet sine afdrag til tiden)
- Kreditfaciliteter (vil banken generelt fortsætte sit engagement og har accepteret evt. budgetmæssige forøgelse af kreditter)
- Forespørgsel om retstvister (er der mulighed for tab med store omkostninger)
- Begivenheder efter statusdag (er der indtruffet nogle begivenheder der påvirker selskabet fremtidigt)

- Understøttelseserklæringer (fx kaution, letter of intent o.l., tilsagn fra hovedaktionær mv.)
- Forespørgsel til ledelse/ ledelseserklæringen (er der forhold revisor ikke er oplyst om, men som denne skal være opmærksom på)

Det primære kriterium i øjeblikket i forhold til en going concern vurdering må siges at være dokumentationen for tilstrækkelige kreditfaciliteter og positivt cash flow. Der skal være tilstrækkelig likviditet til at fortsætte driften minimum 12 måneder efter regnskabsafslutning⁷⁶.

Samtidig skal revisor være opmærksom på følgende indikationer i regnskabet, der kan tyde på going concern problemer:

- Underskud (giver selskabet et stort underskud, og har der også været underskud i tidligere periode - vil dette budgetmæssigt formodes at vende)
- Negativ egenkapital (vil selskabet kunne retablere sin egenkapital)
- Branche risiko (nogle brancher har været mere påvirket af den økonomiske krise, og er derfor i større fare for going concern problemer)
- Markedssituationen virksomheden opererer på (er det et markedet der er svært at opererer på eller som fx er meget konjunkturfølsom)
- Retssager (er der verserende retssager der endnu ikke er afgjort og vil sagens udfald kunne påvirke selskabet i en negativ retning)

5.4 Delkonklusion

"Når revisor har afsluttet en revision, skal revisor afgive en revisionspåtegning på regnskabet om det udførte arbejde og konklusionen herpå⁷⁷".

Når revisor skal afgive sin revisionspåtegning, har revisor følgende påtegningsmuligheder:

En "blank" revisionspåtegning (påtegning uden modifikationer)

En revisionspåtegning med forbehold (modificeret påtegning)

⁷⁶ Jf. RV 1 nr. 46

⁷⁷ RL § 19, stk. 1

En revisionspåtegning med en supplerende oplysning (modificeret påtegning)

En revisionspåtegning med både forbehold og supplerende oplysninger (modificeret påtegning)

Ved forbeholdssituationer er der tale om forhold, der påvirker revisors konklusion – dette kan enten være i et forhold, hvor revisor er uenig med ledelsens vurderinger eller i situationer, hvor revisor har utilstrækkeligt revisionsbevis – forbeholdet kan resultere i følgende 3 typer af konklusioner på revisionen:

1. Konklusion med forbehold (....bortset fra..)
2. Afkræftende konklusion (... som følge af..)
3. Konklusion afgives ikke (...ikke konkludere..)

Ved supplerende oplysninger, er der tale om oplysninger, der enten ikke vil eller ikke kan påvirke revisor konklusion, dette værende:

- Supplerende oplysninger om forhold i regnskabet (vil ikke påvirke konklusionen)
- Supplerende oplysninger om andre forhold (kan ikke påvirke konklusionen)

ERKL § 7, stk. 1 og 2 inddeler supplerende oplysninger i 2 temaer, mens ISA 706 afsnit 5 litra a og b også inddeler i 2 temaer, derfor er der 3 forskellige supplerende oplysningstyper:

- Supplerende oplysninger vedrørende andre forhold jf. ERKL § 7, stk. 2
- Supplerende oplysninger vedrørende forståelsen af regnskabet jf. ISA 706 afsnit 5 litra a
- Supplerende oplysninger vedrørende forståelsen af revisionen jf. ISA 706 afsnit 5 litra b

Såfremt der er betydelig usikkerhed omkring going concern, kan der opstå følgende situationer:

- Going concern er relevant, men der er betydelig usikkerhed:

Såfremt ledelsen har givet tilstrækkelige oplysninger til at beskrive usikkerheden forbundet med going concern forudsætningen, skal revisor afgive en konklusion uden forbehold men med en supplerende oplysning om forhold i regnskabet med henvisning til enten beskrivende note i årsrapporten omkring going concern eller henvisning fra note til

ledelsesberetningens omtale af going concern. Såfremt revisor ikke finder, at ledelsen i tilstrækkeligt omfang har beskrevet going concern forudsætningerne og omtalt de relevante usikkerheder, skal revisor afgive en konklusion med forbehold (uenighed med ledelsen).

- Going concern ikke relevant:

Såfremt revisor vurderer, at virksomheden ikke vil være i stand til at forsætte driften, men hvor regnskabet er udarbejdet på baggrund af ledelsens going concern forudsætning, skal revisor afgive en afkræftende konklusion.

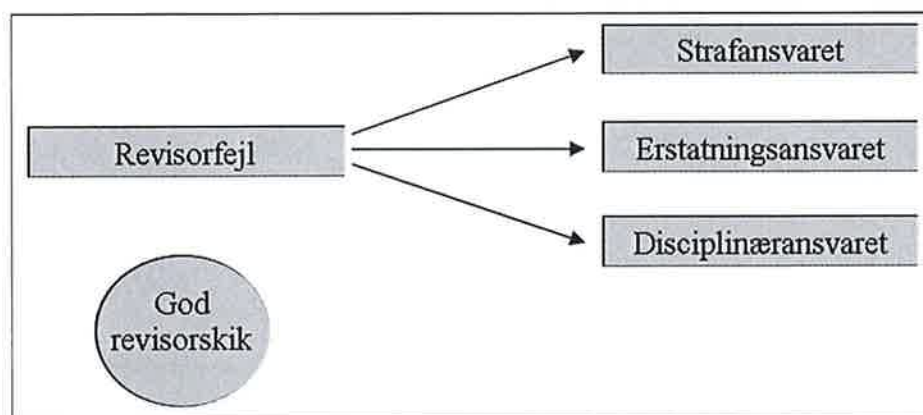
Hvis ledelsen har udarbejdet regnskabet ud fra at going concern ikke er relevant forudsætning ved regnskabsaflæggelsen, og revisor i øvrigt er enig i denne betragtning, kan revisor således undlade at afgive en konklusion med forbehold – der skal fra ledelsens side altid være tilstrækkelig oplysninger om den bristende going concern forudsætning. Revisor skal altid i disse tilfælde give en supplerende oplysning om forhold i regnskabet, da bristende going concern forudsætning vil være en væsentlig oplysning at "pege på" fra revisor side.

Ovenstående afsnit vurderes at have belyst problemstilling nr. 4

6. Revisoransvar

Nogle gange bliver revisor kritiseret for ikke at have udført sit arbejde på korrekt vis dvs. at have lavet deciderede fejl, at have overtrådt god skik herunder at have afgivet en forkert påtegning. I sådanne situationer er det relevant at kigge på revisors ansvar.

Der er 3 former for ansvar for revisor:

- Strafansvar
 - Formål: Speciel Præventiv⁷⁸,
Generelt præventiv⁷⁹
 - Betingelser: Realiseret gerningsindhold⁸⁰
 - Forum: Domstolene
- Erstatningsansvar
 - Formål: Alt overvejende at det skal virke genoprettet (præventiv element)
 - Betingelser: Handlet culpøst – Nogen der skal have lidt et tab
 - Forum: Domstolene eller eventuelt et forlig
- Disciplinæransvar
 - Formål: At skabe tillid
 - Betingelser: Pligter tilsidesat

⁷⁸ Straf ubehagelig for gerningsmanden således denne vil lade være at begå samme forbrydelse

⁷⁹ Straffer gerningsmanden og derved afholder det andre fra at lave samme forbrydelse

⁸⁰ Bevist udover rimelig tvivl at der foreligger skyld. Ved tvivl = uskyldig

- Forum Revisornævnet

En og samme "fejl" kan falde ind i alle tre typer af ansvar, og derved udløse 3 sager – det vil betyde, at såfremt revisor laver en fejl, er alle 3 ansvar teoretisk set i spil. Der er ikke en bestemt rækkefølge mellem de tre former for ansvar. Oftest vil det være den skadeslidte der bestemmer, hvilke ansvarssager der skal prøves. Revisor kan aldrig selv tage sager op.

6.1 Straffeansvar:

Som tidligere nævnt finder man hovedbestemmelsen vedrørende revisor pligter i RL § 16, stk. 1, 2. pkt. som lyder som følgende:

"Revisor skal udføre opgaverne i overensstemmelse med god revisorskik, herunder udvise den nøjagtighed og hurtighed, som deres beskaffenhed tillader".

Muligheden for at straffe revisor ligger i RL § 54, stk. 4:

"En revisor, der under udførelsen af opgaver efter § 1, stk. 2 og 3, afgiver urigtig skriftlig erklæring eller skriftligt bevidner noget, hvorom den pågældende ingen kundskab har, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Det samme gælder en revisor, der underskriver revisionspåtegningen i et regnskab, som ikke er revideret af vedkommende, uden at dette fremgår af den afgivne revisionspåtegning, eller der uden at være tilknyttet en revisionsvirksomhed udfører de i § 1, stk. 2, omhandlede opgaver".

RL indeholder således strafferegler i forhold til revisors erklæringer med og uden sikkerhed jf. RL § 1 stk. 2 og 3. Yderligere er straffelovens § 156 samt 157 relevante, idet de behandler forbrydelser i offentlige tjeneste eller hverv, og da lovgiver betragter revision som offentlig virksomhed, der i kraft af hjemmel udføres af andre end offentlig ansatte, falder revisorer ind under disse bestemmelser og det er derfor muligt at straffe revisorer efter straffelovens bestemmelser.

STRL § 156 omhandler forsætligt forhold og lyder som følgende:

"Når nogen, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, nægter eller undlader at opfylde pligt, som tjenesten eller hvervet medfører, eller at efterkomme lovlig tjenstlig befaling, straffes

han med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Udenfor foranstående bestemmelse falder hverv, hvis udførelse hviler på offentlige valg"

STRL § 157 omhandler den uforsætlige manglende eller utilstrækkelige opfyldelse af pligter og lyder som følgende:

"Når nogen, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse eller skødesløshed i tjenestens eller hvervets udførelse eller i overholdelsen af de pligter, som tjenesten eller hvervet medfører, straffes den pågældende med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Uden for foranstående bestemmelse falder hverv, hvis udførelse hviler på offentlige valg".

I begge paragraffer er der tale om manglende overholdelse af de pligter, der er pålagt erhvervet som revisor. Der er dog ikke nærmere omtale af, hvilke pligter dette er. For revisorers tilfælde er disse pligter dog udfyldt i andre love og bekendtgørelser fx ÅRL, RL samt ERKL.

Da disse bestemmelser ikke altid er udfyldende, kan det være vanskeligt for domstolene at vurdere, hvornår revisor strafbart har tilsidesat sine pligter. Nogle forhold falder klart udenfor mens andre forhold falder klart indenfor straffelovens bestemmelser. Det er i tvivlsagerne, at det vil være svært for domstolene at vurdere om revisor har opfyldt revisors pligter. I disse tvivlsager vil skyldsspørgsmålet derfor oftest blive vurderet på baggrund af god revisionsskik jf. omtale side 23. Hvad ville den fornuftige revisor have gjort i samme situation? Såfremt den "gennemsnitlige" revisor ville have handlet på samme måde, må domstolen vurdere at revisor har levet op til sine pligter. I tvivlsager vil domstolen oftest henvende sig til FSR's responsumudvalg. Responsumudvalget afgiver på foreningens vegne responsa i sager vedrørende god revisorskik, herunder god revisionsskik, god rådgivningsskik og god revisoretik⁸¹. Domstolene er ikke forpligtet til at følge Responsumudvalgets indstilling og vil højst sandsynligt kun dømme imod udvalgets opfattelse, såfremt domstolen føler der er et område, der har brug for "opstramning". Dog skal det hertil bemærkes, at STRL ikke har

⁸¹ Jf. responsumudvalgets forretningsorden 2011.

til hensigt at straffe mindre grove forsømmelser, men kun de grove forsømmelser. Dette følger af gerningsbeskrivelserne.

Når revisor udtaler sig omkring going concern⁸², kan dette give anledning til følgende bemærkninger i forhold til strafansvar:

- Manglende udtalelse omkring going concern
- Manglende grundlag for going concern vurdering
- Usande erklæringer omkring going concern

Hvis revisor undlader at udtale sig omkring going concern i revisionspåtegningen, vil dette normalt ikke falde ind under straffeansvar, idet de fleste straffebestemmelser kun vedrører en aktivitet og ikke en passivitet.

Såfremt revisor erklærer sig omkring going concern på et utilstrækkeligt grundlag, kan dette blive ansvarspådragende for revisor. Her har det ingen betydning for strafansvaret, at det måske rent faktisk var den rigtige erklæring revisor afgav, hvis revisors erklæringsgrundlag havde været tilstrækkeligt. Da det materiale, der lå til grund for erklæringen ikke var tilstrækkeligt, kan dette være ansvarspådragende for revisor jf. RL § 54, stk. 4.

Det afgørende ved en usand erklæring er, om denne, læst ud for en almindelig sprogbrug, er vildledende eller ej. I tilfælde ved en usand erklæring, vil revisor strafferetlig falde ind under RL § 54, stk. 4 for den forsætlige eller uagtsomme afgivelse af en urigtig erklæring for de mindre grove forhold. Såfremt der er tale om grovere tilfælde af usande erklæringer, vil disse falde ind under STRL § 156 og 157.

Når strafudmåling gennemføres, er den mest udbredte straf enten bøde eller fængsel. De kan også kombineres. Det er efter STRL § 79 stk. 1 også muligt at få frakendt sin rettighed til at udøve en virksomhed, som kræver særlig offentlig autorisation, såfremt man dømmes for et strafbart forhold. Yderligere skal dette straffbare forhold give en indikation på, at

⁸² Jf. tidligere nævnt, vil det ikke blive kigget på revisoransvar i forhold til andre specifikke områder end going concern

gerningspersonen i fremtiden vil kunne finde på at misbruge sin stilling eller hverv. Såfremt disse 2 tilfælde er til stede, vil det være muligt at frakende revisor sin autorisation eller registrering.

6.2 Erstatningsansvar:

Ved erstatningsansvar skal der vurderes på følgende forhold:

- Ansvarsgrundlag (her ses der på skadevolder):
 - Forligger der culpa? (er der handlet anderledes end man burde)
 - Foreligger der et tab (økonomisk tab)
 - Årsagssammenhæng mellem fejl og tab
 - Kausalitet (ville tab være indtrådt såfremt der var lavet samme fejl foreligger der ikke kausalitet, men såfremt tab ikke ville være indtrådt ved samme fejl foreligger der kausalitet)
 - Adækvans (Der skal være et beregneligt tab, det vil sige, at skade skal være en påregnelig følge af fejl. Derfor vil denne kun komme i spil når der foreligger kausalitet)

Herefter ses der på skadeslidte

- Ikke egen skyld
- Ikke accept af risiko

Erstatningsansvaret er for revisorer ikke strengere end det er tilfældet for andre erhverv. Revisorer har dog også et professionsansvar, hvor der skal sammenlignes med andre udøvere indenfor samme profession. Inden for revisionsbranchen må professionsansvaret siges værende meget højt, da denne branche generelt kræver meget af revisoren som værende offentlighedens tillidsrepræsentant.

Når der skal vurderes på erstatningsansvar for revisor kræver dette, at alle andre erstatningsbetingelser er opfyldt. Dette værende først og fremmest ansvarsgrundlaget. Det vil sige, at revisor har udført handling (dette kan både være uagtsomt eller forsætligt) der er i strid med loven, og denne handling har forvoldt andre skade (herunder været skyld i et økonomisk tab.)

Et andet krav er, at der foreligger et tab og at dette tab er målbart. Tabet skal foreligge på baggrund af revisors arbejde - det vil betyde, at såfremt revisor havde gjort sit arbejde godt nok, ville der ikke være fremkommet et tab. Såfremt det ikke kan bevises, at der foreligger et tab, vil det ikke medføre ansvar for revisor, selv om revisor rent faktisk har lavet fejl. Nogle gange kan det ske, at skadeslidte lider et meget større tab, end hvad revisor kan stilles til ansvar for. Derfor må der foretages en tidsmæssig vurdering af fra hvilket tidspunkt revisor kan gøres ansvarlig for tabet. Det er kun det tab, som kan føres tilbage til det tidspunkt, hvor revisor ikke gjorde sit arbejde godt nok, som bliver erstattet.

Til sidst er der kravet om, at der er årsagssammenhæng mellem fejl eller undladelse og tab dvs. at skadeslidte haft et tab som følge af revisors mangelfulde arbejde. Hvis dette ikke er tilfældet, og skadeslidte ville have haft et tab uanset revisors mangelfulde arbejde, vil der ikke ville være noget ansvar for revisor.

Som tidligere nævnt konkluderer revisor på den gennemførte revision med sin revisionspåtegning. Påtegningen kan være "blank", være med forbehold og/eller med supplerende oplysninger. Revisionspåtegningen vil derfor være udgangspunktet for vurdering af revisors ansvar. Da revisor aldrig vil kunne give en absolut garanti for at der ikke er væsentlige fejl og mangler i regnskabet, som ikke er kommet til udtryk i revisionspåtegningen, må det være op til den enkelte situation og påtegning, om revisor kan drages til ansvar.

I situationer hvor revisor burde have taget et forbehold, men har undladt dette, vil det medføre, at revisor vil kunne drages til ansvar. Såfremt revisor ikke har taget forbehold af hensyn til kundeforholdet, vil revisor have et ansvar overfor tredjemand, som har handlet ud fra det pågældende regnskab og revisionserklæring. Såfremt situationen er omvendt og revisor tager et urigtigt forbehold evt. for at være "dækket ind", men det egentlig ikke var korrekt med forbehold, kan dette også være ansvarspådragende overfor kunden.

Såfremt revisor har taget et forbehold i regnskabet, vil dette forbehold udelukke, at der kan falde erstatningsansvar for revisor på det enkelte område. Såfremt der er andre områder,

som revisor også burde have taget forbehold for, vil det tidligere forbehold ikke udelukke at revisor kan være erstatningsansvarlig på disse andre forbeholdsområder.

Når der skal sondres mellem ansvar overfor klienten og tredjemand, er det primært kommunikationsmidlet, der er afgørende ved denne vurdering. Da forholdet til kunden vil bero på en aftale, kan kunden ikke forvente revisor gør andet end det der står i aftalen samt det der er god skik. Revisor har mulighed for i revisionsprotokollen at meddele virksomhedens ledelse de ting, som revisor er stødt på under udførelsen af revisionen. Såfremt revisor har informeret ledelsen i protokollen, er revisor som udgangspunkt ansvarsfri i forhold til virksomheden. Dog er det ikke kun i revisionsprotokollen, at revisor har mulighed for at meddele virksomhedens ledelse hvilke fejl, mangler, usikkerheder mv. der er⁸³ ved regnskabsaflæggelsen. Dette kan også påpeges i revisionspåtegningen. I disse sager er revisionsdokumentation også meget vigtigt. Såfremt dokumentationen ikke foreligger eller denne er mangelfuld, vil revisor som udgangspunkt blive draget til ansvar. Dette gør sig også gældende, hvis revisor ikke har gjort det arbejde, som klienten med rimelighed forventer. Her vil revisor også blive draget til ansvar, såfremt revisor ikke har bevis på at denne har gjort kunden opmærksom herpå.

Såfremt revisor vil være sikker på at undgå at blive draget til ansvar, er den eneste måde der er sikker, at revisor fratræder sit hverv. Det vil revisor altid kunne gøre så længe det er i overensstemmelse med god skik⁸⁴. Det vil sige at det skal meddeles selskabet i god tid således selskabet har mulighed for at finde en ny revisor. Samtidig vil det heller ikke være god skik at revisor fratræder sit hverv, bare for at slippe for at skulle tage et forbehold eller lignende.

Hvis revisor fratræder, vil denne ikke længere kunne gøres erstatningsansvarlig for fremtiden hverken overfor klienten eller overfor tredjemand⁸⁵. Revisor kan naturligvis stadig gøres erstatningsansvarlig for fejl eller mangler i den periode, hvor denne har været revisor for selskabet

⁸³ Dog er dette kun uden for tilfælde hvor der føres revisionsprotokol

⁸⁴ Dette følger af RL § 18, stk. 2

⁸⁵ Dette gælder naturligvis ikke i tilfælde hvor revisor fratræder da denne her opdaget ulovligheder ol. Dette skal jf. RL § 22 anmeldes

Ved ansvar overfor tredjemand, er alt intern dokumentation mellem revisor og revisionskunden uden betydning, da tredjemand ikke som udgangspunkt har adgang hertil. Såfremt revisor skal holdes ansvarsfri overfor denne, kan dette kun ske ved hjælp af den dokumentation der er bestemt til denne. Det vil hyppigst være i en erklæring, da det er den der afslutter revisors arbejde og deri at revisor har mulighed for at påpege områder, hvor det måtte være behov for dette.

Såfremt der er flere revisorer på den enkelte erklæringsopgave, følger revisorerne de almindelige danske erstatningsregler ved flere ansvarlige dvs. at de er solidariske ansvarlige, hvis blot én af dem bliver dømt.

Der kan opstå en anden situation, såfremt et moderselskab og et datterselskab ikke har samme revisor. I denne situation vil moderselskabets revisor også kunne gøres ansvarlig da denne revisor er den primære revisor jf. RS 600 stk. 3⁸⁶ som lyder som følgende:

”Den primære revisor” er den revisor, som har ansvar for at erklære sig om en virksomheds regnskab, når dette regnskab indeholder finansielle oplysninger fra en eller flere enheder, som er revideret af en anden revisor”.

Da denne primære revisor har det overordnede ansvar, vil han også være ansvarlig for anden revisors arbejde. Det eneste der kan frigøre den primære revisor for ansvar for anden revisors arbejde er RS 600, stk. 8

”Den primære revisor skal udføre arbejdshandlinger for at opnå tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for, at den anden revisors arbejde er tilstrækkeligt for den primære revisors formål i relation til den pågældende opgave”.

Dette betyder at den primære revisor skal udføre handlinger således denne kan være sikker på at anden revisors kvalifikationer og derved arbejde, er godt nok, således den primære revisor kan stole på dette. Såfremt den primære revisor har udført disse handlinger og resultatet har vist sig værende tilfredsstillende, vil den primære revisor kunne frigøres for ansvar.

⁸⁶ RS 600 er clarificeret med ISA 600

Hvis det er en medarbejder der har udført dele af revisionen, vil det være revisionsvirksomheden, som har ansvaret for den ansattes mangelfulde arbejde og derfor vil revisionsvirksomheden kunne ifalde erstatningsansvar. Dette skyldes, at det er den underskrivende revisor, der har det endelige ansvar for den færdige påtegning, herunder har ansvaret for, at de medarbejdere der har været involveret i revisionsopgaven, har de fornødne kompetencer. Så medarbejderne ikke har det, har den underskrivende revisor ansvaret for at have instrueret medarbejderen korrekt, således at denne vil kunne udføre opgaven fagligt korrekt.

Såfremt medarbejderen har udvist simpel uagtsomhed, vil denne jf. Erstatningsansvarsloven ikke ifalde ansvar. Dette vil kun rent undtagelsesvis ske, at medarbejderen pådrager sig et ansvar. Er den pågældende skade dækket af revisors ansvarsforsikring, vil det jf. erstatningsansvarsloven § 19, stk. 3 ikke pålægges et erstatningsansvar overfor medarbejderen. Såfremt skaden ikke er dækket af en ansvarsforsikring, vil det jf. erstatningsansvarslovens § 23 stadig ikke være medarbejderen, der vil skulle udrede en erstatning. Men igen er dette kun i tilfælde hvor medarbejderen har udvist simpel uagtsomhed, men i tilfælde af grov uagtsomhed kan medarbejderen pålægges ansvar.

Efter at have vurderet revisors ansvar, skal der også vurderes den skadeslidte egen skyld eller medvirken. Såfremt denne har medvirket til skaden, kan dette begrænse erstatningskravet overfor revisor. Den skadeslidte behøver dog ikke direkte have været medvirkende til skaden. Det kan også være ved undladelse af aktioner, der kunne have begrænset skaden, der kan gøre at denne kan falder herind under, og derved vil begrænse erstatningskravet overfor revisor. Hvis revisor har rådgivet under givne forudsætninger som er oplyst til kunden, og der herefter opstår en skade ved at kunden handler ud fra andre forudsætninger, vil revisor ikke kunne gøres ansvarlig for dette. Den skadeslidte skal bare være klar over hvilke forudsætninger der er lagt til grund i arbejdet, men såfremt han stadig har handlet uden for disse forudsætninger, eller i tilfælde hvor alle forudsætninger ikke er oplyst til revisor, vil dette begrænse revisors ansvar. Et andet tilfælde kan også være hvor den skadeslidte ikke afleverer alt materiale til revisor, sådan denne har mulighed for at revidere et retvisende regnskab. Dette kan revisor ikke blive gjort ansvarlig for, såfremt han

har bedt om alt relevant materiale. Det må påligge den skadeslidte selv, idet han ikke har afleveret alt relevant materiale som denne er blevet bedt om af revisor.

6.3 Disciplinæransvar:

Disciplinæransvaret bliver typisk pålagt mindre grove forseelser end de forseelser, der kan og burde blive ramt af straffeansvaret – forseelserne vil samtidigt ikke altid opfylde kravene til erstatningsansvar, da der ikke altid er dokumenteret et økonomisk tab.

Ved disciplinæransvars afgørelser bliver ansvaret fastlagt i forhold til den udviste adfærd fra revisor og om denne adfærd må antages at være i strid med god revisorskik.

Inden for revisorbranchen er betegnelsen "god revisorskik" en betegnelse, der udtrykker et "godt stykke arbejde". Den gode skik betyder, at arbejdet er udført ud fra en standard, som andre revisorer vil kunne anse som rimelig acceptabelt. Revisors primære funktion er at revidere regnskaber og afgive en påtegning på dette, hvorved omverdenen vil kunne stole på, at det der står i den pågældende påtegning er den rigtige konklusion i forhold til det reviderede årsregnskab.

Revisornævnet behandler klager over, at en statsautoriseret eller registreret revisor ved udførelsen af opgaver i henhold til RL § 1, stk. 2 og 3, tilsidesætter de pligter, som stillingen medfører. Revisornævnet er sammensat af 15 medlemmer, bestående af 3 statsautoriserede revisorer, 3 registrerede revisorer, 6 regnskabsbrugere, samt 1 formand og 2 næstformand der alle skal være dommere⁸⁷. Der er jf. RL § 43-47 hjemmel til at revisornævnet kan sanktionere revisor, såfremt de mener, at revisor har tilsidesat de pligter som stillingen medfører. Derfor er revisornævnets første opgave at vurdere om revisor har tilsidesat sine pligter i erklæringsafgivelse⁸⁸ - såfremt dette ikke er tilfældet frifindes revisor for disciplinæransvar. Såfremt revisor har tilsidesat sine pligter, skal revisornævnet herefter afgøre, hvilken sanktion revisor så skal idømmes.

Revisor kan straffes med følgende jf. RL § 44:

⁸⁷ Dette følger af RL § 43, stk. 1

⁸⁸ Såfremt det ej er i en erklæringssituation, kan revisor ej idømmes disciplinæransvar jf. RL § 43, stk. 3

En revisor, der ved udførelsen af opgaver efter § 1, stk. 2 og 3, tilsidesætter de pligter, som stillingen medfører, kan af Revisornævnet tildeles en advarsel eller pålægges en bøde på ikke over 300.000 kr.

Stk.2. Hvis en revisor har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentaget forsømmelse i udøvelsen af sin virksomhed og de udviste forhold giver grund til at antage, at den pågældende ikke i fremtiden vil udøve virksomheden på forsvarlig måde, kan Revisornævnet frakende godkendelsen for en periode på 6 måneder og indtil 5 år eller indtil videre. Det samme gælder, hvis revisors omdømme er blevet så alvorligt kompromitteret, at der er nærliggende fare for, at revisor ikke kan varetage opgaven som offentlighedens tillidsrepræsentant på forsvarlig måde. Afgørelsen skal indeholde oplysning om adgangen til efter § 52 at begære domstolsprøvelse og om fristen herfor.

Revisornævnet har, modsat strafferetligt, også mulighed for at sanktionere revisionsfirmaet. Der kigges først på om den enkelte revisor er skyldig. Såfremt dette er tilfældet, kigges der efterfølgende på revisionsfirmaet. Er den enkelte revisor ikke ansvarlig, kigges der ikke på revisionsfirmaet jf. RL § 44.

Hvis der påhviler en revisionsvirksomhed et selvstændigt ansvar, jf. § 43, stk. 5, eller et medansvar for tilsidesættelsen af revisors pligter, jf. stk. 1, kan revisionsvirksomheden tildeles en advarsel eller pålægges en bøde på ikke over 750.000 kr. Hvis der påhviler revisionsvirksomheden et medansvar, kan virksomheden alene pålægges sanktionerne, hvis virksomheden er inddraget som part i en klagesag for Revisornævnet. Hvis en revisionsvirksomheds omdømme er blevet så alvorligt kompromitteret, at der er nærliggende fare for, at revisionsvirksomheden ikke kan varetage opgaven på forsvarlig måde, kan Revisornævnet frakende godkendelsen for en periode på 6 måneder og indtil 5 år eller indtil videre. En afgørelse efter 3. pkt. skal indeholde oplysning om adgangen til efter § 52 at begære domstolsprøvelse og om fristen herfor.

Derfor er der følgende muligheder når revisor først er blevet indkaldt med en sag i revisornævnet:

- Afvisning (eks. Såfremt sagen ikke er korrekt fremlagt)

- Frifindelse
- Bøde
 - 300.000 maks. For personer
 - 750.000 maks. For firmaet
- Frakendelse af autorisation eller registrering

Det er ikke kun revisornævnet, der kan frakende revisor sin autorisation eller registrering. Dette kan Erhvervs og Selskabsstyrelsen også gøre. Dette følger af RL § 8. Styrelsen frakender dog ikke revisorer deres autorisation eller registrering på grund af fejl, men kun i de tilfælde hvor revisor har stor gæld til det offentlige (100.000 DKK og derover) eller såfremt betingelserne RL § 8 stk. 2 er til stede:

- 1) revisor nægter at lade sig undergive reglerne om kvalitetskontrol, jf. § 29, eller
- 2) revisor ikke opfylder kravene i § 4 til efteruddannelse, jf. dog stk. 3.

Dette er midlertidigt ikke relevant i pågældende afhandling, hvorfor det ikke vil blive behandlet nærmere.

Nedenstående tabel viser i hvor mange sager Revisornævnet har truffet kendelser indenfor de seneste 4 år⁸⁹. Tabellen viser videre fordelingen af sanktioner mod revisor. Som det fremgår af tabellen, er der i langt de fleste sager afsagt en kendelse med bøde – dette sker i over halvdelen af de afsagte kendelser. Der er ikke sket nogen frakendelse af autorisation eller registrering de seneste 4 år.

	2010	2009	2008	2007
Bøder	40	35	34	23
Frakendelse	0	0	0	0
Frifindelse	12	7	16	16
Advarsel	2	3	3	2
Afvist	9	3	3	4
Ingen tillægsstraf	2	0	0	0
Afsagte kendelser	65	48	56	45

Det er ikke undersøgt nærmere, indenfor hvilke områder, der er afsagt dom.

⁸⁹ Tallene er fundet inde på revisornævnets hjemmeside på de enkelte års indberetninger

En af de domme som der er relevant at kigge nærmere på, er dom afsagt den 29. juni 2011 i sags nummer 51/2010. Denne sag omhandler nemlig forbehold omkring going concern⁹⁰. I denne sag var der afgivet en konklusion med forbehold (en bortset fra konklusion), samtidig med at revisor havde taget forbehold for at årsrapporten var aflagt under forudsætning for fortsat drift. Dette er i strid med RS 701⁹¹, idet der burde have været afgivet en afkræftende konklusion (....som følge af- konklusion), hvilket også er begrundelsen fra Revisornævnet for at vælger at pålægge de 2 revisorer en bøde på hver især 50.000. Revisorerne havde begrundet deres valg af en bortset fra konklusion med, at de ikke mente at deres uenighed med ledelsen var gennemgribende og væsentlig, samtidig med at de mente de havde oplyst nok omkring usikkerheden. Revisornævnet konkluderede dog at et forbehold for, *"at årsrapporten er udarbejdet under forudsætning om fortsat drift, må anses for gennemgribende, og Revisornævnet finder, når selskabets aktiver og forpligtelser ville kunne påvirkes afgørende ved regnskabsaflæggelse efter andre regnskabsprincipper end de anvendte, at de indklagede – som offentlighedens tillidsrepræsentanter – burde have afgivet en afkræftende konklusion. De indklagede har herved overtrådt reglerne om god revisionsskik"*⁹².

Denne kendelse virker meget hård, men den viser hvor meget fokus Revisornævnet har på at forbehold og konklusionsafsnittet er sammenhængende. I ISA 705 er der sikret en sammenhæng i forbindelse med clarificeringsarbejdet, mellem forbehold og konklusion jf. ISA 705 afsnit 7 til 10.

6.4 Delkonklusion

Efter revisor har afgivet sin påtegning, og såfremt denne ikke vurderes at være korrekt, er der 3 typer af ansvar, som revisor kan ifalde:

- Straffeansvar
- Erstatningsansvar
- Disciplinæransvar

⁹⁰ Sagen indeholder også et andet forbehold - men da dette ikke er relevant for denne afhandling, er dette område ikke behandlet nærmere.

⁹¹ I dag vil det være i strid med ISA 705 afsnit 8, idet RS 701 er blevet clarificeret

⁹² Kendelse ad klagepunkt 1 i sag nr. 51/2010

I forhold til straffeansvar for revisors behandling af going concern, er der følgende situationer, hvor revisor kan ifalde strafansvar:

- Manglende udtalelse omkring going concern
- Manglende grundlag for going concern vurdering
- Usande erklæringer omkring going concern

I forhold til revisors erstatningsansvar er der følgende overvejelser:

- Ansvarsgrundlag:
 - Forligger der culpa?
 - Foreligger der et tab?
 - Årsagssammenhæng mellem fejl og tab
 - Kausalitet
 - Adækvans

Disciplinæransvar - er lidt vanskeligere at bedømme. forholdet har ikke nødvendigvis medført et tab, men revisor har handlet i strid med god skik og vil derfor kunne blive idømt disciplinær ansvar fra revisornævnet.

Ovenstående afsnit har dermed behandlet problemstilling nr. 5.

7. Going concern i udvalgte regnskaber

For at vurdere hvordan going concern er behandlet i praksis, er der udvalgt nogle årsregnskaber for selskaber, der er gået konkurs. Jævnfør afsnittet om den empiriske analyse, er regnskaberne valgt i en enkelt branche ud fra den betragtning, at bygge- og anlægsbranchen har været hårdt ramt af konkurser gennem de senere års økonomiske krise⁹³. Udvælgelsens er desuden sket regions opdelt - region Midtjylland og region Hovedstaden - da det fremgår af de fornævnte statistikker på www.dst.dk, at disse 2 regioner, har været hårdt ramt af konkurser. De regnskaber der er udvalgte, er fundet på Navne og Numre⁹⁴. Der er valgt regnskaber med revisionspligt og er under konkurs, da dette er mest relevant i forhold til den økonomiske krise samt temaet for afhandlingen. Samtidig er der valgt regnskaber med regnskabsafslutning 31.12.2010. Dette er ud fra den betragtning, at det er indenfor 12 måneders perioden efter balancedagen⁹⁵, der skal danne baggrunden for going concern vurderingen. Der er i alt 16 selskaber, der falder ind under udvælgelses kriterierne. De 9 selskaber er fra region Midtjylland⁹⁶, mens de 7 selskaber er fra region Hovedstaden⁹⁷.

Ved gennemgang er revisionspåtegningen for de 16 selskaber er der fundet følgende:

- Der er 2 selskaber, der ikke har en påtegning
- Der er 2 selskaber, der har blanke påtegninger
- Der er 3 selskaber, der har en supplerende oplysning om going concern
- Der er 4 selskaber, der har et forbehold om going concern
- Der er 4 selskaber, der har forbehold og supplerende oplysninger om andet end going concern
- Der er 1 selskab der har en påtegning om regnskabsmæssig assistance

⁹³ Dette følger også af notat fra www.ae.dk af byggebranchen har været meget ramt af den økonomiske krise

⁹⁴ www.navneognumre.dk

⁹⁵ RV 1 nr. 46

⁹⁶ På Bilag 1 kan man se udvælgelsen

⁹⁷ På bilag 2 kan man se udvælgelsen

Alle 16 selskaber er efterfølgende taget under konkurs behandling, og derfor er det interessant at se nærmere på regnskaberne, især for de selskaber der ikke har haft et forbehold i deres revisionspåtegning. Det er relevant at se på både ledelsesberetningen og revisors udtalelse herom, samt selve balancens poster, for at vurdere ledelsens samt revisors behandling af going concern i årsregnskabet. Det kan være vanskeligt at komme med en endelig konklusion herpå, da det kræver mere kendskab til virksomheden og dennes baggrund. Men der vil blive forsøgt vurderet på, om man ud fra regnskabet, kunne se at det var vanskeligt for selskabet at fortsætte driften yderligere 1 år⁹⁸, og om ledelsen samt revisor har levet op til deres pligter.

Der er ikke vurderet på andet end revisionspåtegningen i regnskabet, om denne er blank eller modificeret. Det vil sige at der slet ikke er blevet vurderet på de generelle krav til regnskabets udformning samt andre formelle krav til revisionspåtegningen. Der er heller ikke blevet vurderet på om værdierne i regnskabet kan være behæftet med usikkerhed, udover det der er nævnt i revisionspåtegningen, da dette igen ville kræve et større kendskab til virksomheden.

Der er vedlagt bilag fra alle 16 regnskaber. Bilagene er alt efter hvad der har været omkring going concern i regnskabet, dette værende, ledelsesberetning, revisors påtegninger, samt noter omkring going concern, samt bilag hvor der fremgår såfremt revision er valgt fra.

7.1 Regnskaber uden påtegninger

Gennemgangen påbegyndes med 2 regnskaber, der ikke har en revisionspåtegning. Dette værende Frihavnen Stilladser ApS CVR nr. 31072883⁹⁹ og Raunkjær Byg ApS CVR nr. 30512979¹⁰⁰.

Jævnfør ÅRL § 135, kan klasse B virksomheder som falder ind under ÅRL § 7, stk. 1, nr. 2¹⁰¹

⁹⁸ Der vil ikke blive kigget på andre formelle krav til regnskabet udover de krav der er til going concern. Dette er ikke vurderet relevant i den pågældende afhandling.

⁹⁹ Bilag 3

¹⁰⁰ Bilag 4

¹⁰¹ Små virksomheder, som har pligt til at aflægge årsrapport efter § 3, stk. 1, skal i det mindste følge reglerne for regnskabsklasse B i afsnit III

"undlade at lade årsregnskabet revidere, hvis virksomheden i to på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet ikke overskrider to af følgende størrelser, jf. dog stk. 2 og 3:

- 1) En balancesum på 4 mio. kr.,*
- 2) en nettoomsætning på kr. 8 mio. kr. og*
- 3) et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 12".*

Ud fra de aflagte regnskaber falder begge selskaber ind under disse bestemmelser.

Frihavnen Stilladser ApS har de sidste 2 år haft en balancesum på over 4 mio.kr. På CVR.dk oplyses det, at selskabet har haft 2-4 ansatte, hvorfor de opfylder det krav. Kravet vedrørende nettoomsætningen må også antages at være opfyldt, idet det synes realistisk, at de 2-4 ansatte ikke har kunnet omsætte for 4-2 mio. kr. Raunkjær Byg ApS har ifølge regnskabet ikke haft en nettoomsætning på 8 mio. kr., samt haft en balancesum på under 4 mio. kr. Det er ikke muligt at ud fra regnskabet eller på CVR.dk få bekræftet, hvor mange ansatte selskabet har haft.

Ud fra ovenstående kan man konkludere at begge selskaber har haft mulighed for at fravælge revision, idet de hver især opfylder 2 af de 3 krav i hinanden 2 følgende år.

Indledningsvist vurderes ledelsens ansvar generelt i forhold til going concern forudsætningerne. Fælles for begge regnskaber er, at de er udarbejdet efter reglerne i ÅRL for klasse B virksomheder jf. anvendt regnskabspraksis. De antages begge at være aflagt ud fra en going concern forudsætning om fortsat drift, idet der ikke oplyses andet i anvendt regnskabspraksis. I begge regnskaber er det udarbejdet en ledelsesberetning. Fælles for ledelsesberetninger er, at de ikke synes særlig fyldestgørende. I ÅRL §§ 77/99 står der som tidligere nævnt alle de indholdsmæssige krav, der gælder for ledelsesberetningen. Ledelsesberetningen skal give en retvisende redegørelse for de forhold, som beretningen omhandler. I de 2 ledelsesberetninger har ledelsen ikke beskrevet going concern forudsætningerne, til trods for at begge selskaber har indikationer på going concern

problemstillinger fx underskudsgivende drift og lav likviditetsgrad dvs. et skævt forhold mellem kortfristede aktiver contra kortfristet gæld.

Frihavnen stilladser ApS har slet ikke beskrevet noget om forventede udvikling i regnskabet, mens Raunkjær Byg ApS skriver, at de forventer et uændret resultat i 2011. Dette må siges ikke at være tilfredsstillende eller tilstrækkelig omtale af going concern ud fra den situation selskaberne befinder sig i. Selskaberne burde i noter og ledelsesberetning have beskrevet, hvordan de havde tænkt sig at komme håndtere den situation de befandt sig i, og hvilke forudsætninger der blev lagt til grund for forventningen til fortsat drift i det kommende år.

Hvis selskaberne balance gennemgås, giver det anledning til følgende umiddelbare kommentarer:

Frihavnen Stilladser ApS

Selskabet har en positiv egenkapital på	2.549.434
Selskabet har en aktiv masse på	7.307.433
Selskabet har ingen likvide beholdninger	
Selskabet har kortfristet gæld på	4.615.276

Det skal bemærkes, at de kortfristede aktiver er beskedne og at der ikke er likvide beholdninger. Det synes også som om, at selskabet har finansieret underskuddet via gældsoptagelse hos nærtstående. Det bemærkes videre, at udskudt skat og gæld til pengeinstitut tilsyneladende beløbsmæssigt ikke er ændret. Et så markant underskud¹⁰² burde være omtalt i beretningen. Beretningen indeholder dog en bemærkning om, at manglende debitor indbetaling gør at selskabet ikke kan svare enhver sit – det er dog ikke klart, om dette er udtryk for ledelsens vurdering af going concern, der i så fald ikke synes at have afstedkommet yderligere overvejelser ift. nedskrivninger mv.

¹⁰² I selve resultatopgørelsen er det faktisk opført som et overskud- hvilket ikke bevirker tiltro til regnskabsaflæggelsen

Ud fra ovenstående betragtninger, må det vurderes at ledelsens beskrivelse omkring going concern i ledelsesberetningen ikke lever op til kravene herom, og de derfor ikke lever op til deres pligter.

Raunkjær Byg ApS

Selskabet har en positiv egenkapital på	832.835
Selskabet har en aktivmasse på	1.314.803
Selskabet har likvid beholdning på	219
Selskabet har kortfristet gæld på	481.968

Med et beskedent skattemæssigt underskud og positiv egenkapital, er going concern forudsætningen ikke umiddelbart truet. Den væsentligste aktivpost i form af udlån er dog risikofyldt. Den beløbsmæssige største post på de 849.176 kr. er til virksomheden Beach Front Brazil I/S, der står som inaktiv inde på www.nnmarkedsdata.dk. - dette tyder ikke umiddelbart på, at selskabets tilgodehavende er reel. Den største gældspost i selskabet er til SKAT via afdragsordning, som SKAT har fokus på betales som aftalt¹⁰³. SKAT kan således meget vel have været den kreditor, der efterfølgende begærede selskabet konkurs. Det er derfor ikke retvisende, når selskabets ledelse i beretningen anfører, at der ikke er usikkerheder vedrørende måling af aktiverne.

Igen i dette tilfælde vil forfatter vurderer at selskabets ledelse ikke lever op til dennes pligter, idet de ikke fyldestgørende oplyser omkring usikkerheder vil måling, som også vil påvirke going concern, idet de ikke vil være i stand til at betale deres kreditorer, når de ingen likvider har og tilgodehavender ikke er reelle.

7.2 Regnskaber med "blank" påtegning

Der er udvalgt 2 årsregnskaber indeholdende en blank påtegning. Dette er JHS Byggeeksperten ApS CVR nr. 31084830¹⁰⁴ samt Isotek ApS CVR nr. 10069262¹⁰⁵.

¹⁰³ På www.skat.dk kan man søge på afdragsordninger, hvor det så fremkommer de regler der gør sig gældende herfor

¹⁰⁴ Bilag 5

¹⁰⁵ Bilag 6

Begge selskaber har aflagt regnskab efter ÅRL jf. anvendt regnskabspraksis - going concern som grundlæggende forudsætning for regnskabsaflæggelsen.

JHS Byggeexperten ApS

Som også nævnt tidligere i specialet er der JF. ÅRL § 77, kun pligt til at udarbejde en ledelsesberetning såfremt følgende er til stede: *"..væsentlige ændringer i virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold, skal årsregnskabet suppleres med en ledelsesberetning, der redegør for disse ændringer"*.

I dette tilfælde har ledelsen ikke udarbejdet en ledelsesberetning og dette synes også kunne accepteres, idet der ikke synes at være væsentlig ændringer i løbet af regnskabsåret, der skulle tilskynde ledelsen til en beretning – det eneste bemærkelsesværdigt synes at være den beløbsmæssige udvikling i saldoen for både varedebitorer og varekreditorer. Der synes ud fra den begrænsede information, der kan hentes ud af årsrapporten, ikke at være særlig grund til kritik mod ledelsens going concern forudsætning og revisors påtegning uden modifikationer.

Selskabet har en positiv egenkapital på	250.425
Selskabet har en aktiv masse på	2.438.769
Selskabet har likvide beholdninger på	484.155
Selskabet har kortfristet gæld på	2.188.344

Ud fra ovenstående betragtninger samt det faktum at selskabet har givet overskud, samt at der er en positiv egenkapital, vurderer forfatter at både ledelsen samt revisor har levet op til deres pligter vedrørende going concern.

Isotek ApS

Ledelsen har udarbejdet en ledelsesberetning, der i generelle vendinger beskriver de økonomiske forhold. De skriver blandt andet, at de ikke er tilfredse med årets resultat, men

de skriver også hvilke påvirkninger de har lidt under. Samtidig forklarer de hvordan de vil forsøge at retablere selskabets anpartskapital.

Det synes helt korrekt, at der i dette tilfælde er udarbejdet en ledelsesberetning, da der i regnskabsåret er sket væsentlige ændringer. Selskabet har et stort negativt resultat, samtidig med at de i løbet af året har mistet deres anpartskapital og dermed er omfattet af selskabslovens kapitaltabs bestemmelser. Derfor er det også korrekt at de beskriver hvorledes de har tænkt sig at reetablere deres anpartskapital.

Selskabet har en negativ egenkapital på	- 471.312
Selskabet har en aktivmasse på	4.029.347
Selskabet har en likvid beholdning på	35
Selskabet har en kortfristet gæld på	2.459.472

Det kan diskuteres om beskrivelsen i ledelsesberetningen er dækkende nok i forhold til den usikkerhed der måtte ligge omkring going concern. Selskabet har et klart misforhold mellem kortfristet aktiver contra kortfristet gæld. Det kritiske forhold er underskuddet, der på et tidspunkt vil presse kapitalberedskabet. Der synes også begrænsede lånemuligheder i aktiverne, der er stillet til sikkerhed. Der er således tydelige going concern problemstillinger. Det må antages, at revisor har overvejet, om der ikke var væsentlig usikkerhed forbundet med ledelsens vurdering af going concern forudsætningen.

Det kan være, at revisor har haft noget bagvedliggende dokumentation, såsom banken der lover at fortsat forlænge kassekredit eller lignende, som forklarer hvorfor de ikke har vurderet going concern som værende en trussel – dette burde dog i så fald have været oplyst i ledelsesberetningen. Der burde efter forfatterens opfattelse være givet en supplerende oplysning om forhold i regnskabet vedrørende going concern forudsætningerne naturligvis understøttet af ledelsens beretning samt noteoplysning omkring usikkerheder vedrørende going concern.

Ud fra disse betragtninger vil forfatter vurdere at ledelsen ikke lever op til deres pligter omkring beskrivelse af going concern. Det samme gør sig gældende fra revisors side, idet de

som tidligere nævnt burde have afgivet en supplerende oplysning omkring usikkerhed om forhold i regnskabet vedrørende going concern.

7.3 Regnskaber med supplerende oplysning om going concern

Der er udvalgt 3 regnskaber, der alle har en supplerende oplysning angående going concern i revisionspåtegningen: Total EL-teknik ApS CVR nr. 26567505¹⁰⁶, HT BYG Pindstrup ApS CVR nr. 27626653¹⁰⁷ samt Knud-Erik Nielsen CVR nr. 27917844¹⁰⁸. Alle regnskaberne er aflagt i overensstemmelse med ÅRL og med going concern som grundlæggende forudsætning.

Total EL-teknik ApS (ingen omtale i noter)

Ledelsen i Total EL-teknik ApS har i overensstemmelse med ÅRL, udarbejdet en ledelsesberetning der beskriver årets udvikling og forventninger til næste års udvikling. De skriver, at de har tabt hele deres egenkapital, samt at de har haft et meget stort underskud i regnskabsåret, som derfor har været et utilfredsstillende år. De skriver, at de forventer at retablere egenkapitalen i løbet af næste år, evt. ved hjælp af indskud fra selskabets anpartshavere samt via forbedret indtjening. Herudover skriver de, at de er afhængige af at selskabets finansielle forbindelser stiller den fornødne likviditet til rådighed for at kunne fortsætte virksomheden. Ledelsen skriver yderligere, at de har taget flere økonomiske tiltag for at få forbedret indtjeningen, men de skriver dog ikke konkret hvilke tiltag dette er.

Såfremt man kun kigger på regnskabet, kunne man godt have brugt en lidt dybere redegørelse for hvilke økonomiske tiltag der var tale om, men der må formodes at selskabet har en sådan plan liggende samt at revisor har haft adgang til denne.

Selskabet har en negativ egenkapital på	-938.553
Selskabet har en aktivmasse på	5.479.935
Selskabet har en likvid beholdning på	7.341
Selskabet har kortfristet gæld på	4.390.972

¹⁰⁶ Bilag 7

¹⁰⁷ Bilag 8

¹⁰⁸ Bilag 9

Igen er det, der påkalder sig mest opmærksomhed, forholdet mellem kortfristet gæld contra omsætningsaktiver. Der synes at være problemer med finansieringen herunder også at gæld til pengeinstitut er steget betragteligt. Det synes absolut rimeligt, at revisor udtrykker sin usikkerhed i en supplerende oplysning. Såfremt revisor skulle have taget et forbehold skulle der jf. tidligere afsnit i specialet, have været som følge af utilstrækkelighed af omtale af going concern forudsætningerne i ledelsesberetningen eller som følge af uenighed med ledelsen i denne forudsætning. Det væsentligste for dette selskab må formodes at være, at banken ville fortsætte sit engagement – dette er beskrevet i ledelsesberetningen og derfor omtalt, selvom der dog ikke fuldt ud bekræftes, at det fortsatte engagement er sikret. Revisor påpeger også dette forhold omkring forventet kapitalberedskab som forudsætning for den fortsatte drift.

Forfatter vurderer ud fra ovenstående betragtninger, at både ledelsen samt revisor lever op til deres pligter omkring going concern behandlingen.

HT Byg Pindstrup ApS

Ledelsen har jf. bestemmelserne i ÅRL udarbejdet en ledelsesberetning indeholdende beskrivelse af udviklingen i regnskabet samt forventninger til kommende års udvikling. De skriver, at de har været utilfredse med årets resultat, mens anfører samtidigt, at ledelsen fremtidigt forventer en positiv udvikling. I note til regnskabet på side 12 står der, at for at sikre selskabets fortsatte drift, er det under forudsætning, at de kan opretholde deres nuværende kreditfacilliter. Yderligere skriver de i noten:

"Den aktuelle kreditkrise indebærer, at der er en øget usikkerhed knyttet hertil, men vi har som ledelse ikke indikationer på, at de nødvendige kreditter ikke vil blive forlænget".

Med denne formulering udtrykker ledelsen forudsætninger for going concern og den forbundne usikkerhed.

Selskabet har en positiv egenkapital på	1.672.610
Selskabet har en aktivmasse på	6.226.282
Selskabet har ingen likvid beholdning	

Selskabet har kortfristet gæld på 4.265.757

Going concern problemstillingerne er rettet mod den underskudsgivende drift, forøget pengebinding i debitorer samt kraftigt forøget gæld til kreditinstitutter og varekreditorer. Der er ligeledes af pengeinstitut stillet betydelige betalings – og arbejdsgarantier.

Revisor har afgivet en supplerende oplysning vedrørende going concern. Dette er også helt korrekt efter forfatters mening, idet den fortsatte drift er afhængig af kredit faciliteterne.

Ledelsen og revisor synes at have behandlet going concern fornuftigt, da ledelsen har beskrevet forholdet i ledelsesberetningen og da revisor via sin supplerende oplysning har rettet regnskabsbrugers opmærksomhed mod usikkerheden omkring going concern.

Knud-Erik Nielsen ApS

Ledelsen har udarbejdet en ledelsesberetning Deri fortæller de om udviklingen i året, der ikke har været tilfredsstillende, ligesom det oplyses, at der er opnået en akkord hos deres kreditorer. Ledelsen vil fortsat arbejde med at tilpasse sig den økonomiske situation. Yderligere beskriver de, hvordan selskabet er afhængige af, at kreditinstitutter samt leasingselskaber fortsat stiller den nødvendige finansiering til rådighed til at sikre den fremtidig drift. I noterne til regnskabet på side 14 står der, at selskabet har tabt deres kapital, hvorfor der kan være tvivl om virksomhedens evne til at fortsætte driften. Der er ikke redegjort nærmere for planer til at retablere driften.

Selskabet har en negativ egenkapital	-1.062.339
Selskabet har en aktivmasse på	6.277.089
Selskabet har ingen likvider	
Selskabet har en kortfristet gæld på	4.437.868

Det skal bemærkes, at revisor rent faktisk har taget et forbehold i denne påtegning, men dog ikke rettet mod going concern – det forhold der er afgivet forbehold mod er rettet mod

lagerets tilstedeværelse. Dette forbehold vil ikke blive behandlet nærmere. Revisor afgiver supplerende oplysning vedrørende going concern.

Det skal også bemærkes at der er afgivet forkert konklusion i regnskabet, idet forbeholdet ikke har medført ændret konklusion. Yderlig står der inden forbeholdet: *"Revisionen har ikke givet anledning til forbehold"*. Disse fejl fra revisors side indgyder ikke tillid fra regnskabsbrugere.

Ud fra regnskabstallene mv. synes det korrekt, at der omtales usikkerhed omkring going concern – omtalen sker både i ledelsesberetningen og noterne.

Forfatter mener at ledelsen samt revisor har levet op til dennes pligter i forhold til going concern, dog skal det nævnes at revisors påtegning er fejlagtig, idet de som nævnt positivt skriver at revisionen ikke har givet anledning til forbehold. Dette er ikke korrekt, idet der er et forbehold.

I alle 3 ovenstående regnskaber har revisor i revisionspåtegningen udtalt sig vedrørende ledelsesberetningen – revisor oplyser, at revisor har gennemlæst men ikke revideret beretningen, samt oplyst at beretningen giver en retvisende redegørelse i overensstemmelse med ÅRL.

7.4 Regnskaber med going concern forbehold

De 4 selskaber, der har et going concern forbehold fra revisor, er MH EL-teknik ApS CVR nr. 32283780¹⁰⁹, Gottfredsen ApS CVR nr. 33050275¹¹⁰, Fredborg Byg A/S CVR nr. 27009352¹¹¹ samt Per Rasmussen Nedbrydning og Knusning ApS CVR nr. 27448771¹¹². Alle regnskaberne er aflagt efter going concern som grundlæggende princip og revisor er således via forbeholdet herfor uenig med ledelsen i denne forudsætning (ikke relevant valg).

¹⁰⁹ Bilag 10

¹¹⁰ Bilag 11

¹¹¹ Bilag 12

¹¹² Bilag 13

MH EL-teknik ApS (ingen noter omkring GC)

Ledelsen har i ledelsesberetningen beskrevet, hvorfor resultatet har været negativt, samt hvorfor de forventer at selskabet på trods af dette kan sikre fremtidige drift og going concern – der er ikke i årsregnskabet en note med henvisning til ledelsesberetningens omtale af usikkerhederne eller en note indeholdende omtale heraf. En del af forudsætningen for den fortsatte drift er betinget af, at ledelsen forventet at opnå et lånetilsagn eller nogle betalingsaftaler, som vil gøre det muligt at fortsætte driften.

Selskabet har en negativ egenkapital på	-50.026
Selskabet har en aktivmasse på	683.257
Selskabet har en likvid beholdning på	25.990
Selskabet har kortfristet gæld på	733.283

I revisionspåtegningen står der at revisionen ikke har givet anledning til forbehold. Dette er midlertidigt ikke korrekt, idet revisor netop har taget et forbehold – det skyldes sandsynligvis "sjusk" fra revisors side, men vil sikkert ikke virke betryggende for regnskabsbruger, at revisor først skriver der ikke er et forbehold, hvorefter der kommer et forbehold.

Revisor har i sin revisionspåtegning heller ikke udtalt sig om ledelsesberetningen, men dette er da de har revideret den. Revisor har taget et forbehold i påtegningen, da revisor ikke har vurderet, at de forudsætninger som ledelsen stiller op for at kunne fortsætte sin virksomhed, er realistisk, idet selskabet ikke trods flere møder med forskellige långivere har kunnet få stillet kreditfaciliteter til rådighed. Revisor er således uenig med ledelsen i going concern forudsætningen. Det skal dog bemærkes, at der ikke umiddelbart synes at være gæld til et pengeinstitut, der skal "afsikres" – det kunne således tyde på, at posten "anden gæld" på en eller anden måde kræver likviditet. Det synes helt korrekt, ud fra det oplyste, at revisor udtrykker sin uenighed med ledelsen om selskabets evne til at fortsætte driften.

Revisor har i sin konklusion anført, at årsregnskabet bortset fra forbeholdet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling. Dette er midlertidigt

ikke korrekt konklusion, idet going concern forudsætningen, som en af de grundlæggende forudsætninger ikke er opfyldt. Revisor her yderligere i sit forbehold skrevet:

"Vi er derfor ikke enige i ledelsens valg af at aflægge årsregnskabet med fortsat drift for øje. Efter vores opfattelse burde årsregnskabet aflægges efter realisationsprincippet, hvilket ville reducere årets resultat og egenkapital væsentligt."

Dette betyder, at revisor mener at ledelsen burde have udarbejdet regnskabet på non going concern. Forskellen på om regnskabet er udarbejdet på non going concern basis, og på going concern basis er, om det er realistisk at selskabet kan forsætte sin drift inden for tidshorisonten på 12 måneder. Et going concern forbehold vil påvirke regnskabet både væsentligt og gennemgribende og konklusionen kan derfor kun blive en afkræftende konklusion¹¹³. Revisor vil efter en konkret vurdering kunne idømmes bøde for udarbejdelsen af det forkerte konklusionsafsnit.

Ledelsen har i dette selskab som udgangspunkt ikke levet op til deres pligter, idet de ikke har indikationer på at selskabet kan få stillet kredit faciliteter til rådighed. Dog formoder de dette, hvorfor det kan nuanceres om ledelsen har levet op til dennes pligter. Revisor har afgivet et forbehold, hvilket forfatter er enig i, men selve konklusionsafsnittet er forkert, hvorfor revisor kan ifalde ansvar.

Gottfredsen ApS (ingen note omkring gc)

Ledelsen har aflagt en ledelsesberetning, som dog ikke beskriver særlig meget, hverken med hensyn til udviklingen i året, eller den fremtidige udvikling. Det eneste der står deri er:

"Selskabet har tabt egenkapitalen og er derfor omfattet af selskabslovens regler om kapitaltab. Selskabets ledelse vurderer hvorvidt den fremtidige drift kan og skal fortsætte".

Det er naturligvis korrekt, at ledelsen vurderer dette, men regnskabsbrugeren får med den

¹¹³ Dagældende RS 701 kapitel 14: 14. "En afkræftende konklusion skal udtrykkes, når virkningen af en uenighed er så væsentlig og gennemgribende for regnskabet, at revisor konkluderer, at en konklusion med forbehold ikke er tilstrækkeligt til at vise, at regnskabet er misvisende eller mangelfuldt."

pågældende formulering ikke at vide, hvad ledelsens vurdering er baseret på og ej heller oplyst hvad ledelsen vurdering endte ud med? Der står heller ikke oplyst noget yderligere i noterne i årsregnskabet omkring going concern og heller ikke notehenvvisning til ledelsesberetning. Dette må siges at være mangelfuld beskrivelse og ledelsen lever derfor ikke op til sit ansvar om at beskrive usikkerheden omkring going concern i ledelsesberetningen samt noterne. Revisor burde derfor også have taget et forbehold for manglende omtale af going concern forudsætningerne.

Selskabet har en negativ egenkapital på	-230.078
Selskabet har en aktivmasse på	137.057
Selskabet har en likvid beholdning på	5.010
Selskabet har en kortfristet gæld på	367.135

Revisor har taget forbehold for going concern i dette tilfælde, da going concern efter revisors vurdering vil kræve, at *"indtjeningen forbedres eventuelt kombineret med en udvidelse af selskabets kreditfaciliteter. På det foreliggende grundlag er det derfor vor vurdering af den fremtidige drift er yderst tvivlsom"*. Revisors påtegning angående going concern synes korrekt.

Dog synes konklusionsafsnittet angående ledelsesberetningen ikke korrekt:

"Det er endvidere vor opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse i overensstemmelse med årsregnskabsloven".

Ledelsesberetningen er meget mangelfuld, og dette burde også fremgå af revisionspåtegningen, idet ledelsesberetningen er revideret.

I revisionspåtegningen er der afgivet 3 supplerende oplysninger, vedrørende overtrædelse af skattelovgivningen, da selskabet har udbetalt løn uden indeholdelse af A - Skat og AM, ikke afregnet korrekt moms samt tabt anpartskapitalen. De supplerende oplysninger har ikke de korrekte overskrifter.

På baggrund af ovenstående vurderinger, vil forfatter ikke mene at hverken ledelsen eller revisor har levet op til deres pligter. Ledelsen omtaler ikke going concern, og revisor tager ikke forbehold for manglende oplysning herom.

Fredborg Byg A/S (ingen note omkring gc)

Selskabet har udarbejdet en ledelsesberetning, der er meget fyldestgørende angående det afsluttede regnskabsår. Beretningen forklarer hvorfor selskabets resultat blev markant underskudsgivende og hvilke faktorer, der havde påvirket i negativ retning. Samtidig beskriver ledelsen, hvad de har gjort for at effektivisere selskabet samt stiller forslag til retablering af egenkapitalen på sigt. Endeligt beskriver ledelsens indregning og måling af en post i regnskabet vedrørende immaterielt aktiv. Beretningen synes på rimelig vis at beskrive de faktiske forhold og synes at være en retvisende redegørelse.

Selskabet har en negativ egenkapital på	-4.818.799
Selskabet har en aktivmasse på	24.941.439
Selskabet har likvider på	1.310.624
Selskabet har kortfristet gæld på	26.569.043

Revisor har givet en revisionspåtegning med forbehold angående going concern. De henviser til, at selskabet ikke har været i stand til at overholde sine betalingsbetingelser overfor kreditorer gennem et længere stykke tid, samt at selskabet ikke har opnået yderligere kreditfaciliteter. Revisor tager yderligere forbehold for selskabets værdiansættelse af det nye indregnede immaterielle aktiv – der synes også at kunne tages forbehold for indregningen jf. årsregnskabslovens § 33 stk. 1 sidste punktum om forbuddet mod at indregne internt oparbejdede immaterielle aktiver. Endelige tager revisor forbehold for et udskudt skatteaktiv på t.kt. 2.044, da der som følge af usikkerheden om going concern, ikke er realistisk at kunne udnytte dette underskud.

Selskabet har kortfristede aktiver på 12,6 mio. kr., men de har 26,5 mio. i kortfristet gæld – underskud, fejlagtig indregning af skabt immateriel aktiv, opskrivningshenlæggelse der burde

testes for nedskrivning samt manglende tilsagn om yderligere kreditfaciliteter til rådighed er alle meget tydelige indikation på going concern problemer. Revisor bruger fejlagtigt note 0 til at beskrive sit forbehold.

I dette selskab har både ledelsen samt revisor levet op til deres pligter, idet ledelsen fyldestgørende har forsøgt at beskrive fortsat drift, mens revisor har taget det forbehold som regnskabet giver indikationer for. Dog er det en fejl at revisor i note 0 skriver vedrørende forbehold, idet det jo er ledelsen der aflægger regnskabet, mens revisor reviderer det.

Per Rasmussen Nedbrydning & Knusning ApS

Ledelsen har afgivet en ledelsesberetning, hvor de kun skriver at årets resultat ikke er tilfredsstillende, samt at der ikke er givet tilsagn om tilførsel af yderligere kapital samt kreditfaciliteter. Dog håber ledelsen at egenkapitalen vil kunne genetableres gennem indtjening. Som følge af de markante underskud, kunne ledelsen godt have skrevet mere i ledelsesberetningen om hvordan de forventer at få øget indtjening. Ud fra denne korte ledelsesberetning bekræftes revisor i sit going concern forbehold, da ledelsen heller ikke synes at tro på virksomhedens evne til at fortsætte driften.

Selskabet har negativ egenkapital på	-3.459.909
Selskabet har en aktivmasse på	6.916.550
Selskabet har en likvid beholdning på	91.415
Selskabet har kortfristet gæld på	9.414.385

Regnskabstallene ser meget negative ud. De har meget mere kortfristet gæld end de har kortfristede aktiver inkl. skatteaktiv – driften er for 3. år underskudsgivende. Dette indikerer going concern problemer. Det synes derfor korrekt, at revisor har givet et forbehold i revisionspåtegning vedrørende going concern. Revisor har yderlige tilføjet at selskabet burde have anvendt realisationsprincippet

I konklusionsafsnittet, står der at de mener at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse i overensstemmelse med årsregnskabsloven – dette kan diskuteres og under alle omstændigheder bør beretning omtale, at revisor har taget et going concern forbehold¹¹⁴.

Den sidste linje i forbeholdet:

"Årsrapporten burde være aflagt efter realisationsprincippet, hvilket efter vores skøn dog ikke ville reducere resultat og egenkapital væsentlig," Denne formulering fra revisors side må siges at være en højst usædvanlig udtalelse, idet det i praksis antages ved et going concern forbehold er væsentlig usikkerhed ved indregning og måling, men med denne udtalelse siger revisor at de ikke mener den bristede going concern forudsætning vil have nogen væsentlig indvirkning?

Ledelsen samt revisor har ikke levet op til deres pligter. Ledelsen har ikke beskrevet going concern, hvorfor revisor også burde have afgivet et forbehold herfor.

7.5 Regnskaber med forbehold og supplerende oplysning om andre forhold

De 4 selskaber der har en fået en supplerende oplysning i revisionspåtegningen om andre forhold i regnskabet er; Vestermarkens Entreprenør A/S CVR nr. 27060161¹¹⁵, Letelement A/S CVR nr. 24209407¹¹⁶, Lynæs Tømrer Entreprise ApS CVR nr. 32359604¹¹⁷ samt Lynet Transport og Flytteservice ApS CVR nr. 28888295¹¹⁸. Alle årsregnskaberne er aflagt efter going concern som grundlæggende forudsætning.

Vestermarkens Entreprenør A/S

Ledelsen har udarbejdet en ledelsesberetning, som beskriver året som værende tilfredsstillende, da markedet stadig er meget påvirket af finanskrisen, samtidig med at de har et lille overskud i året, mod et stort underskud året før. De beskriver at de har fået yderligt kreditfaciliteter stillet til rådighed, hvorfor de forventer at de kunne fortsætte driften hele år 2011. De budgetterer endda med et overskud i 2011 også, idet de har en

¹¹⁴ Revision og regnskabsvæsen 2012-2. Ny revisionspåtegning afsnit 9.2.

¹¹⁵ Bilag 14

¹¹⁶ Bilag 15

¹¹⁷ Bilag 16

¹¹⁸ Bilag 17

stigende tilgang af nye opgaver. Denne ledelsesberetning beskriver meget fyldestgørende hvorfor de forventer at være going concern, og ud fra regnskabstallene er der ikke umiddelbart indikationer for alvorlige going concern problemer. På baggrund af regnskabstallene samt ledelsesberetningens oplysninger om kredittilsagn mv., synes det rimeligt, at revisor ikke har taget et forbehold, men alene oplyst usikkerheden forbundet med going concern vurderingen.

Selskabet har en positiv egenkapital på	1.270.757
Selskabet har en aktiv masse på	11.271.287
Selskabet har en likvid beholdning på	74
Selskabet har en kortfristet gæld på	6.353.247

Revisor har afgivet en supplerende oplysning i revisionspåtegningen vedrørende forhold i regnskabet. Denne supplerende oplysning lyder som følgende:

"Uden det har påvirket vores konklusion gør vi opmærksom på ledelsesberetningen, hvori ledelsen redegør for forventninger til indtjeningen i 2011 samt selskabets kreditfaciliteter for 2011".

Denne supplerende oplysning henviser bare til ledelsesberetningen og regnskabet indeholder ikke en usikkerhedsnote vedrørende fortsat drift.

Ledelsen lever op til dennes pligter, idet de beskriver going concern. Dog lever revisor ikke op til dennes pligter, idet de burde have haft en udtalelse omkring ledelsesberetningen, dette har de gjort i den supplerende oplysning i stedet. Det ville være korrekt, såfremt de havde revideret ledelsesberetningen, men det er jf. påtegningen ikke tilfældet.

Letelement A/S

Ledelsen har afgivet en ledelsesberetning, hvori de beskriver at der er usikkerhed vedrørende indregning af deres udskudte skatteaktiv, men at de forventer det udnyttet indenfor en årrække. De beskriver også udviklingen i regnskabsåret som værende utilfredsstillende, men at de har sat nogle processer i gang i den sidste halvdel af året, som

gerne skulle afhjælpe dette i 2011. Efter regnskabsårets afslutning, har de valgt at skifte navn, som en konsekvens af de istandsatte satsninger. De har fokus på at forbedre selskabets indtjenings og kapitalmuligheder. Dette må siges at være en fyldestgørende ledelsesberetning, da de både beskriver hvordan de har været påvirket resultatmæssigt, men også at de har valgt at satse for at vende dette billede.

Selskabet har en positiv egenkapital på	5.194.097
Selskabet har en aktivmasse på	22.305.078
Selskabet har en likvid beholdning på	479.854
Selskabet har en kortfristet gæld på	7.502.314

Revisor har afgivet en supplerende oplysning ang. Indregning og måling af skatteaktivet i balancen, da revisor mener, at målingen er behæftet med usikkerhed.

Selskabet har en del kortfristet gæld, men ikke så mange likvider og ikke helt så meget tilgodehavender i forhold til kortfristet gæld. Derfor kan man ud fra regnskabet godt frygte at der er en lille usikkerhed, vedrørende selskabets cash flow, om de vil være i stand til at betale deres regninger. Yderligere kan man måske også tænkes at idet revisor har afgivet en supplerende oplysning vedrørende usikkerhed omkring måling af skatteaktiv, kan dette måske være af den grund at de ikke tror virksomheden på sigt vil overleve, og yderligere kan man jo se hvor stort underskud de har haft de seneste 5 år på side 6. Henholdsvis 3.131.000 i 2010, 1.301.000 i 2009, 5.177.000 i 2008, 687.000 i 2007 og 320.000 i 2006. Men på trods af disse store underskud, har selskabet formået at have en positiv egenkapital. Man kan ud fra hovedtallene også se, at det er efter den økonomiske krise er indtruffet, at selskabet har haft det rigtig svært. Og det er nok også derfor at revisor har valgt at afgive den supplerende oplysning vedrørende skatteaktiv, da selskabet har haft underskud de senere år, så det er måske ikke realistisk, at det kan forventes indtruffet inden for de nærmeste år.

Ud fra ovenstående regnskabstal, samt ledelsesberetningen synes det rimeligt, at revisor ikke har givet et forbehold angående going concern. Dette er ud fra den betragtning, at selskabet på trods af den økonomiske krise, har formået fortsat at have en positiv

egenkapital, samt har forsøgt at tilpasse sig den økonomiske situation, og samtidig har forsøgt nogle nye tiltag.

Ud fra ovenstående betragtninger, vil forfatter vurdere at både ledelsen samt revisor har levet op til deres pligter.

Lynæs Tømrer Entreprise ApS

Ledelsen har ikke afgivet en ledelsesberetning, og det må siges at være i strid med ÅRL. Selskabet har tabt hele virksomhedskapitalen i løbet af året, hvilket må siges at være en væsentlig ændring i virksomhedens økonomiske forhold – der burde derfor være udarbejdet en ledelsesberetning.

Selskabet har en negativ egenkapital på	-38.762
Selskabet har en aktivmasse på	1.829.755
Selskabet har en likvid beholdning på	13.500
Selskabet har en kortfristet gæld på	1.503.631

Revisor har afgivet en supplerende oplysning angående tabt anpartskapital. Yderligere er der afgivet supplerende oplysning vedrørende ulovligt aktionærlån, samt manglende overholdelse af kildeskatteloven og momsloven. Revisor burde også have taget et forbehold vedrørende manglende ledelsesberetning jf. ERKL § 6, stk. 2 nr. 2, da regnskabet ikke indeholder de krævede oplysninger værende ledelsesberetning. Da anpartskapitalen er tabt, er ledelsesberetningen meget væsentlig, og idet det er selskabets første år, er det endnu mere væsentlig hvordan de har tænkt sig at retablere kapitalen. Godt nok har de en del tilgodehavender, men det meste af dette er et ulovlig aktionærlån på 978.860. Der er også indikationer på going concern problemer idet selskabet ikke har afregnet moms og A skat korrekt. Den manglende omtale der er af going concern fra ledelsens side, burde have medført et forbehold, ligesom der afhængig af den efterfølgende periode indtil påtegningstidspunktet sagtens kunne være indikationer på egentlige going concern

problemer, der som minimum burde være oplyst som supplerende oplysning om forhold i regnskabet.

I dette tilfælde har hverken ledelsen eller revisor levet op til deres pligter. Ledelsen burde have udarbejdet en ledelsesberetning, og idet dette ikke er tilfældet burde revisor have afgivet et forbehold herom. Revisor burde også som minimum have afgivet en supplerende oplysning vedrørende usikkerhed omkring going concern.

Lynet Transport og Flytteservice ApS

Ledelsen har ikke afgivet en ledelsesberetning. Men hvis man kigger på regnskabet som helhed, er der ikke sket nogen væsentlige ændringer i selskabets økonomiske forhold i året. Godt nok har selskabet tabt over halvdelen af sin egenkapital, men dette var allerede tilfældet året før, hvorfor det ikke er en væsentlig ændring i virksomhedens økonomiske forhold. Det kan så diskuteres om de alligevel ikke burde have udarbejdet en ledelsesberetning.

Selskabet har en positiv egenkapital på	17.150
Selskabet har en aktivmasse på	441.864
Selskabet har en likvid beholdning på	2.886
Selskabet har kortfristet gæld på	147.086

Revisor har afgivet en supplerende oplysning om:

"At ledelsen ikke har sikret afholdelse af generalforsamling senest 6 måneder efter, at ledelsen konstaterede, at halvdelen af selskabets kapital var tabt".

Da selskabet tabte over halvdelen af deres kapital i regnskabsåret 2009, er denne supplerende oplysning kun relevant, hvis ledelsens ikke som følge af 2009 resultatet har foreslået tiltag til retablering. Den supplerende oplysning er om andre forhold.

Ud fra regnskabet er der ikke særlige going concern indikationer. Selskabet har tabt over halvdelen af kapitalen, men det var i 2009, mens de i 2010 har retableret en del af det tabte. Det synes således umiddelbart korrekt, at der ikke er taget forbehold for going concern.

I dette tilfælde har ledelsen levet op til deres pligter omkring going concern, da der ikke umiddelbart syntes indikationer herpå. Revisor har også levet op til deres pligter, dog er den supplerende oplysning ikke et krav i dette tilfælde.

7.6 Regnskaber med regnskabsmæssig assistance

Der er et enkelt regnskab, som kun har en erklæring vedrørende regnskabsmæssig assistance¹¹⁹. Dette er TOMI ApS CVR nr. 32779662¹²⁰. Regnskabet er opstillet efter ÅRL med going concern som grundlæggende forudsætning.

Der er kun foretaget assistance af regnskabet. Der er ikke lavet revision eller review. Jf. ÅRL § 135 kan der undlades at lave revision af nystiftede selskaber: Af kommentarerne til ÅRL § 135 fremgår:

For nystiftede aktie- og anpartsselskaber gælder det, at såfremt de forventer at opfylde betingelserne for at undlade revision, og de ønsker at anvende reduktionen af revisionspligten med virkning allerede for selskabets første regnskabsår, skal dette angives i selskabets stiftelsesdokument, jf. SEL § 27, stk. 1, nr. 4.

Nystiftede virksomheder	• Revision kan fravælges for 1. regnskabsår, hvis ledelsen på stiftelsestidspunktet forventer at opfylde størrelsesbetingelserne på førstkommende balancetidspunkt. • Ubetinget krav at fravalget oplyses i stiftelsesdokumentet. • Revisionspligten indtræder så snart virksomheden indser, at størrelsesgrænserne overskrides pr. førstkommende balancedag
-------------------------	--

¹¹⁹ Jf. RS 4410

¹²⁰ Bilag 18

Jf. tidligere nævnt i afhandlingen kan selskaber undlade at lade sit regnskab revidere såfremt de opfylder 2 ud af de 3 nævnte krav. Jf. ovenstående kan nystiftede selskaber undlade at lade sit regnskab revidere, såfremt de ikke forventer at nå op over de krav. I regnskabet er nettoomsætningen ikke oplyst, men balancesummen er under 4 millioner på status dagen nemlig 541.306 og jf. noterne er der kun 5 medarbejdere ansat gennemsnitligt. Dette gør at dette selskab godt kan undlade at lade regnskabet revideres. Og derfor udtrykker revisor sig ikke om nogen sikkerhed for regnskabet, kun at revisor har assisteret med at opstille regnskabet.

Til trods for at erklæringen er uden sikkerhed, skal revisor stadig iagttage om going concern forudsætningen er korrekt. Hvis der efter revisors opfattelse ikke kan aflægges regnskab efter going concern princippet, skal revisor i sin erklæring henvise til en sådan væsentlig afvigelse fra den anførte regnskabsmæssige begrebsramme.

Ledelsen har ikke afgivet nogen ledelsesberetning, eller udtalt sig om going concern. Dette må siges ikke at leve op til kravene i ÅRL, da selskabet har tabt over halvdelen af sin egenkapital, hvilket må siges at være en væsentlig ændring i selskabets økonomiske forhold. Derfor må det vurderes at ledelsen ikke lever op til sit ansvar jf. ÅRL § 77.

7.8 Delkonklusion

Ved gennemgang af de 16 udvalgte regnskaber er der efter forfatters vurdering 11 regnskaber, der ikke er korrekt aflagte hvad angår pligterne i forbindelse med going concern forudsætningerne. Det er forskellige forhold i regnskabet, som enten ikke har været korrekt behandlet ellers som decideret har manglet – efter forfatterens opfattelse er dette følgende:

- Forkert påtegning (i 1 regnskab)
- Fejl inden konklusionsafsnittet vedr. forbehold (i 2 regnskaber)
- Manglende forbehold (i 4 regnskaber)
- Manglende ledelsesberetning (i 4 regnskaber)
- Manglende udtalelse om ledelsesberetning (i 1 Regnskab)
- Manglende supplerende oplysning (i 2 regnskaber)

- Ledelsen generelt ikke levet op til sine pligter (i 5 regnskaber)
- Mindre fejl (i 1 regnskab)

Ud fra ovenstående kan det konkluderes at der er i alt 21 fejl eller mangler i de 11 regnskaber. Det der har været mest iøjnefaldende og naturligvis mest kritisk er revisors manglende forbehold i revisionspåtegningen vedrørende going concern eller forbehold for uenighed med ledelsen omkring dennes beskrivelse af usikkerhed omkring going concern.

Fra ledelsens side er der ikke altid efterlevet ledelsens ansvar omkring omtale af usikkerheder og betingelser forbundet med going concern forudsætningen. At revisor ikke giver forbehold og at ledelsen ikke lever op til deres ansvar, er ikke særlig betryggende i forhold til regnskabsbruger specielt set i lyset af den økonomiske og finansielle krise de seneste år.

Det må også betragtes som bemærkelsesværdigt, at der kun er afgivet forbehold vedrørende going concern i 4 ud af 16 selskabers årsregnskaber, hvor alle 16 selskaber umiddelbart efter er gået konkurs. Der kan naturligvis være indtruffet uforudsete begivenheder, men jf. forfatters opfattelse burde der formodentligt have været afgivet flere forbehold omkring going concern samt ikke mindst forbehold vedrørende ledelsens (manglende/mangelfulde) omtale af usikkerhed ved going concern forudsætningen.

De årsregnskaber, hvor revisor af afgivet en påtegning uden modifikationer, har efter forfatterens opfattelse været korrekt behandlet hvad angår ledelse og revisors pligter i forhold til vurdering af going concern.

Det samme gør sig gældende i de årsregnskaber, hvor revisor har afgivet et forbehold omkring going concern. Men når selskabet bevæger sig i den gråzone der ligger på grænsen mellem supplerende oplysning og going concern, er der kun afgivet en supplerende oplysning. Men det er også her det er sværest at vurdere på fremtiden. Ved gennemgang af disse regnskaber kan man se, at det er i disse "gråzone tilstande", at ledelsen har sværest ved at vurdere fremtiden.

Ovenstående afsnit har belyst problemstilling nr. 6

8. Konklusion

Formålet med denne afhandling har været at belyse, hvorledes behandlingen af going concern i en krisetid er sket i udvalgte årsregnskaber for 16 små og mellemstore selskaber - både hvad angår ledelsens såvel som revisors pligter.

Afhandlingen blev delt op i 4 hovedområder:

- Begrebet going concern
- Revisionspåtegningen
- Revisoransvar
- Going concern i udvalgte regnskaber

Under begrebet going concern blev de relevante love og standarder for going concern behandlet, samt ledelsens og revisors pligter for vurdering af going concern som grundlæggende forudsætning ved regnskabsaflæggelsen. De gældende love og standarder omfatter ÅRL, RV, RL og ISA.

ÅRL og RV behandler ledelsens pligter i forhold til going concern. Det er i ÅRL, at going concern forudsætningen lov reguleres og det følger af ÅRL, at årsregnskabet som grundlæggende forudsætning skal aflægges efter going concern (fortsættende virksomhed) med mindre ledelsen forudsætter, at driften ikke skal eller ikke kan fortsætte. Hvis dette ikke vurderes muligt, skal årsregnskabet aflægges efter realisationsprincippet. Ifølge ÅRL § 99 skal alle klasse C & D virksomheder udarbejde en ledelsesberetning, og klasse B virksomheder skal jf. ÅRL § 77 ligeledes udarbejde ledelsesberetning, såfremt der er sket væsentlig ændringer i virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold. Dette stiller kravet til ledelsen om, at hvis der er tvivl om going concern forudsætningen, skal dette usikkerhederne og betingelser for going concern fremgå af ledelsesberetningen jf. §§ 77 og 99. RV indeholder uddybende beskrivelse til ledelsens håndtering af going concern princippet.

RL og ISA behandler revisors pligter i forhold til going concern samt hvordan revisor skal forholde sig til ledelsens bedømmelse af going concern.

I RL bliver going concern ikke behandlet, men det gør til gengæld revisors pligter som værende offentlighedens tillidsrepræsentant, herunder at revisor skal leve op til god revisor skik, hvilket omfatter stillingtagen til going concern i forbindelse med konklusion på sin revisions i form af revisionspåtegningen.

Revisors pligter bliver yderligere behandlet i ISA 570. Formålet med denne revisionsstandard er, at vejlede om god revisionsskik i forhold til revisors pligter i forhold til going concern samt at beskrive hvilke overvejelser revisor skal gøre sig i forbindelse med ledelsens bedømmelse af going concern. I standarden er der listet nogle going concern risikoindikatorer op, som revisor skal være særligt opmærksom på i forbindelse med going concern vurderingen og afgivelse af revisionspåtegningen. Det er således afgørende vigtigt, at både ledelse og revisor foretager en bedømmelse af going concern forudsætningerne - revisor skal således forholde sig til ledelsens bedømmelse af going concern, samt forholde sig til, om ledelsens vurdering i øvrigt er retvisende (et relevant valg). Dette forhold udspringer også af revisors rolle som offentlighedens tillidsrepræsentant.

Efter begrebet going concern blev lovgivningen og standarderne for revisionspåtegningen gennemgået herunder de gældende vedrørende going concern i revisionspåtegningen.

Når revisor har afsluttet sin revisionsopgave og skal konkludere herpå i form af en revisionspåtegning, har revisor følgende påtegningsmuligheder:

- En "blank" revisionspåtegning (påtegning uden modifikationer)
- En revisionspåtegning med forbehold (modificeret påtegning)
- En revisionspåtegning med en supplerende oplysning (modificeret påtegning)
- En revisionspåtegning med både forbehold og supplerende oplysninger (modificeret påtegning)

Ved forbeholds situation er der tale om forhold, der påvirker revisors konklusion – dette kan enten være i et forhold, hvor revisor er uenig med ledelsens vurderinger eller i situationer, hvor revisor ikke har tilstrækkeligt revisionsbevis.

Ved supplerende oplysninger, er der tale om oplysninger, der enten ikke vil eller ikke kan påvirke revisor konklusion, dette værende:

- Supplerende oplysninger om forhold i regnskabet (vil ikke påvirke konklusionen)
- Supplerende oplysninger om andre forhold (kan ikke påvirke konklusionen)

ERKL § 7, stk. 1 og 2 inddeler supplerende oplysninger i 2 temaer, mens ISA 706 afsnit 5 litra a og b også inddeler i 2 temaer, derfor er der 3 forskellige supplerende oplysningstyper:

- Supplerende oplysninger vedrørende andre forhold jf. ERKL § 7, stk. 2
- Supplerende oplysninger vedrørende forståelsen af regnskabet jf. ISA 706 afsnit 5 litra a
- Supplerende oplysninger vedrørende forståelsen af revisionen jf. ISA 706 afsnit 5 litra b

Såfremt der er betydelig usikkerhed omkring going concern, kan der opstå følgende situationer:

- Going concern er relevant, men der er betydelig usikkerhed:

Såfremt ledelsen har givet tilstrækkelige oplysninger til at beskrive usikkerheden forbundet med going concern forudsætningen, skal revisor afgive en konklusion uden forbehold men med en supplerende oplysning om forhold i regnskabet med henvisning til enten beskrivende note i årsrapporten omkring going concern eller henvisning fra note til ledelsesberetningens omtale af going concern. Såfremt revisor ikke finder, at ledelsen i tilstrækkeligt omfang har beskrevet going concern forudsætningerne og omtalt de relevante usikkerheder, skal revisor afgive en konklusion med forbehold (uenighed med ledelsen).

- Going concern ikke relevant:

Såfremt revisor vurderer, at virksomheden ikke vil være i stand til at forsætte driften, men hvor regnskabet er udarbejdet på baggrund af ledelsens going concern forudsætning, skal revisor afgive en afkræftende konklusion.

Hvis ledelsen har udarbejdet regnskabet ud fra at going concern ikke er relevant forudsætning ved regnskabsaflæggelsen, og revisor i øvrigt er enig i denne betragtning, kan

revisor således undlade at afgive en konklusion med forbehold – der skal fra ledelsens side altid være tilstrækkelig oplysninger om den bristende going concern forudsætning. Revisor skal altid i disse tilfælde give en supplerende oplysning om forhold i regnskabet, da bristende going concern forudsætning vil være en væsentlig oplysning at "pege på" fra revisor side. Næst efter behandlingen af revisionspåtegningen blev revisor ansvar behandlet herunder hvilke "sanktioner" revisor kan imødesee, hvis revisor ikke lever op til sit ansvar.

Efter revisor har afgivet sin påtegning, og såfremt denne ikke vurderes at være korrekt, er der 3 typer af ansvar, som revisor kan ifalde:

- Straffeansvar
- Erstatningsansvar
- Disciplinæransvar

I forhold til straffeansvar for revisors behandling af going concern, er der følgende situationer, hvor revisor kan ifalde strafansvar:

- Manglende udtalelse omkring going concern
- Manglende grundlag for going concern vurdering
- Usande erklæringer omkring going concern

I forhold til revisors erstatningsansvar er der følgende overvejelser:

- Ansvarsgrundlag:
 - Forligger der culpa?
 - Foreligger der et tab?
 - Årsagssammenhæng mellem fejl og tab
 - Kausalitet
 - Adækvans

Disciplinæransvar er lidt vanskeligere at bedømme, idet forholdet ikke nødvendigvis har medført et tab, men såfremt revisor har handlet i strid med god skik vil han derfor kunne blive idømt disciplinær ansvar fra revisornævnet.

Til slut i afhandlingen blev der gennemgået og vurderet på 16 udvalgte regnskaber. Af de 16 regnskaber var der efter forfatters vurdering 11 regnskaber, der ikke er korrekt aflagte hvad angår pligterne i forbindelse med going concern forudsætningerne. Det var forskellige forhold i regnskabet, som enten ikke var korrekt behandlet ellers som decideret manglede. I alt var der været efter forfatters mening 21 fejl eller mangler i de 11 regnskaber.

Det der var mest iøjnefaldende og naturligvis mest kritisk var revisors manglende forbehold i revisionspåtegningen vedrørende going concern eller forbehold for uenighed med ledelsen omkring dennes beskrivelse af usikkerhed omkring going concern. Der var kun forbehold vedrørende going concern i 4 af de 16 regnskaber, og eftersom de alle 16 efterfølgende er gået konkurs, må det vække undren, at der ikke har været flere forbehold, idet der har været indikationer på going concern problemer i flere end de 4 årsregnskaber, hvor going concern betingelsen medførte forbehold fra revisors side.

Fra ledelsens side var der ikke i alle tilfælde efterlevet ledelsens ansvar omkring omtale af usikkerheder og særlige betingelser forbundet med going concern forudsætningen. At revisor ikke har givet et forbehold og at ledelsen ikke har levet op til deres ansvar, er naturligvis ikke særlig betryggende i forhold til regnskabsbruger specielt set i lyset af den økonomiske og finansielle krise de seneste år.

De årsregnskaber, hvor revisor havde afgivet en påtegning uden modifikationer, var efter forfatteres opfattelse korrekt behandlet både hvad angik ledelse og revisors pligter i forhold til vurdering af going concern.

Det samme gjorde sig gældende i de årsregnskaber, hvor revisor har afgivet et forbehold omkring going concern. Der var der var mangelfuldt, var når selskabet bevægede sig i den gråzone der lå på grænsen mellem supplerende oplysning og going concern. Der var der kun afgivet en supplerende oplysning. Men det er også her det er sværest at vurdere på fremtiden. Det er nemmere at vurdere going concern i situationer hvor der ingen tvivl er,

idet dette oftest vil give anledning til mere arbejde som derfor også skal være mere dybdegående, og dette kan være svært både for revisor samt ledelse.

Efter at have vurderet de opstillede problemstillinger, er det gjort klart, hvorfor going concern er et område med stor fokus. Det er utrolig svært at forudse fremtiden, og de forudsætninger som enten ledelsen eller revisor stiller op, kan sagtens ændre sig "dagen efter". De udvalgte regnskaber viser også tydeligt, at det er et område som både revisor og ledelse har svært ved at vurdere.

Det er derfor svært at forestille sig, at der i den nærmeste fremtid vil være mindre fokus på dette område. Både ledelse og revisor har et stort "arbejde" foran sig med hensyn til at sikre, at virksomhedernes årsrapporter på troværdig vis forholder sig til ledelsens grundlæggende forudsætning om going concern – specielt i en krisetid.

9. Executive Summery

Through the past years, there has been an increasing focus on financial reporting. This is naturally due to the economic crisis which started in 2008. Companies have been under pressure to sell their goods and services, secondly to have their credit at their disposal. As a result, many companies have filed for bankruptcy, which also causes an increase interest in the financial reports of the companies.

One of the main requirements for the financial report is Going Concern. This is also why the users of the reports focus on this area. Both management and auditors have according to the law and other standards, a range of requirements which they have to fulfil. This is to give the readers the fairest view of the financial situation of the company and whether the company is able to continue.

Focus has been on the audit and whether the auditors have included everything and whether the auditor has done a proper job. The auditor is not only representing the company but is also representing the public, who relies on the information in the financial report.

The dissertation is intended to describe the standards and laws regarding Going Concern, for the management and the auditors. It will describe which laws and standards that complies for the audit, both the modified and unmodified. Moreover, it will shortly describe the rules if the auditor fails. Finally, an analysis of some selected financial will be done. Together with key figures, the declaration of the management, the audit of the auditor and notes of the financial statement, will be evaluated in order to validate the quality.

Going Concern

Going Concern is mentioned in Danish Financial Statements Act and according to Danish Financial Statements Act, a company is required to use Going Concern, unless it will stop its operations within near future. If this is the case, the company has to use the principle of realisation. According to Danish Financial Statements Act §99, all class C&D companies have to submit a management's review. According to §77, companies in class B are also required to this, in the case that there are significant financial changes. If any doubt regarding Going Concern, this has to mentioned in the management's review.

Going Concern is also mentioned in the accounting manual (RV)1,4, 12 and RV, for small and medium enterprises. These contain primarily additions to Danish Financial Statements Act regarding the management of Going Concern. RV 1 and RV for smaller end medium enterprises concerns the obligations of the management regarding Going Concern and that the management has to evaluate Going Concern during the audit. Unless the management assumes that the company is unable to fulfil its commitments. RV4 concerns activities after balance sheet day and it informs that the company cannot to prepare its financial report using Going Concern, if they decide to terminate the company before the audit or in any doubt regarding Going Concern. RV 12 also has an addition to Going Concern. If there is doubt concerning Going Concern, it has to be included in the managements review.

In "auditor act" Going Concern is not mentioned. The obligations of the auditors role as the public representative are however mentioned, including that the auditor has to use best practice, thus consider Going Concern in the Independent Auditor's report

The obligations of the auditor are further mentioned in ISA 570. The purpose of this standard is to guide regarding the role of the auditor regarding Going Concern and which areas the auditor need to consider, regarding the management's view on Going Concern.

Audit:

Factors that the auditor need to consider regarding the audit is listed below;

- A blank audit (unmodified)
- An audit with reservations (modified)
- Audit with further information (modified)

Cases with reservations are situations that affect the conclusion of the auditor.
Disagreements or lack of proof;

- Conclusion with reservations(...except)
- Adverse conclusion (...caused by)
- Conclusion not submitted (...not concluded)

Further information relates to information which does not affect the conclusion of the auditor, these being;

- Further information regarding conditions in the report
- Further information regarding other aspects

ERKL §7, 1 and 2, parts the information in two subjects, while ISA 706, paragraph 5, litra a & b also parts the information in two subjects, thus there are three different types of further information;

- Further information regarding other aspects, as per ERKL §7, paragraph 2
- Further information regarding the understanding of the report, as per ISA 706, paragraph 5, litra A
- Further information regarding the understanding of the audit, as per ISA 706, paragraph 5, litra B

The above mentioned are the general rules of the audit. However, in the case that there is significant uncertainty regarding Going Concern, the following situations can occur;

- Going Concern is relevant, but with great security

If there is enough information to describe the uncertainty, the auditor has to conclude without exceptions but with further information which relates to either a note regarding Going Concern or the management review. However, if there is not sufficient information about the uncertainty, the auditor has to submit a conclusion with limitations or an adverse conclusion;

- Going Concern is not relevant

If the auditor is not able to determine whether the company is able to remain in existence, the auditor will have to submit an adverse conclusion. This is in the case that the financial report is based on Going Concern. If the management has made the report without Going Concern and the auditor agrees, the conclusion can be submitted without reservations. However, there must be comprehensive information regarding the conditions of the report.

Responsibility of the auditor

There are three areas to evaluate in terms of responsibility of the auditor;

- Criminal liability
- Liability
- Disciplinary responsibility

When the auditor comments Going Concern, this can result in the following remarks in relation to criminal liability;

- Lack of commentary regarding Going Concern
- Lack of basis understanding as to evaluate Going Concern
- Untrue declarations regarding Going Concern

In terms of liability, there are the following considerations;

Basis for liability;

- Is there any fault (is there any misbehaviour)
- Is there any economic loss
- The relation between fault and loss;
 - Causality (would a loss have occurred if the same fault had occurred.....)
 - Adequacy (a significant loss caused by a fault must have occurred. Thus, only in the case of causality)

In the case of disciplinary responsibility, it is more difficult to state. A loss has not necessarily occurred but auditor has acted against best practice and can be condemned with a disciplinary responsibility from auditor board.

Going Concern in selected financial reports

Reviewing sixteen of the selected financial reports, it is the author's opinion, that eleven has not been submitted correct. Different aspects from the reports have either been missing or neglected, these being;

Based on the review, it is concluded that there are sixteen significant errors or faults in the twelve reports. The most significant being the missing reservations from the auditor

regarding going concern. Furthermore, disagreements with the management regarding their description of the use of going concern. From the other perspective, the management of the companies does not always live up to their responsibilities. This is the main worry concerning management.

It is worrying to see that the above mentioned occurs, especially considering the current economic crisis we all are affected by. It makes it even more difficult for the readers of the financial reports, to believe and trust the reports. Especially, if they lack an understanding of the financial aspects. Moreover, another issue is the fact that there is only mentioned a reservation regarding Going Concern in four of the sixteen reports. All sixteen companies have actually filed for bankruptcy.

Conclusion

After assessing the different problems, it is clear why there is so much focus on Going Concern. It is difficult to see the future and the premises that both auditors and management, often changes. Based on the selected financial reports in this report, it is clear to see that both auditors and management have experienced this. Thus, there will be even more focus on the area in future. Both auditors and management are facing great obstacles as to make sure that companies seem to Going Concern.

10. Litteraturliste

Jens O. Elling	Årsrapporten – teori og regulering Forlag: Gjellerup 1. udgave 5. oplag 2007 ISBN: 978-87-04846-5
PricewaterhouseCoopers	Regnskabshåndbogen 2011 Forlag: PWC ISBN 87-91837-21-9
Revisorhåndbogen 2011, regnskab	Revisorhåndbogen 2011 – REGNSKAB Forlag: Forlaget Karnov, 1. udgave, 1. oplag 2011 ISBN 978-87-619-3086-6
Peter Krogslund Jensen Lars Bo Langsted Poul Erik Olsen Niels Anker Ring	Revisorloven med kommentarer Forlag: Thomson Reuters, 4. udgave, 1. oplag ISBN: 978-87-619-2622-7
Lars Bo Langsted Paul Krüger Andersen Lars Kiertzner	Revisoransvar Forlag: Thomson Reuters, 7. udgave, 1. oplag ISBN: 978-87-61922666-3
Kim Füchsel Peter Gath Lars Bo Langsted Jens Skovby	Revisor- Regulering & Rapportering Forlag: Thomson A/S, 1. udgave, 3. oplag ISBN: 87-619-1270-0
Lovtekster	Erklæringsbekendtgørelsen Årsregnskabsloven

	Regnskabsvejledningerne
	Revisorloven
	Internationale revisions standarder
Domme	Sag. Nr. 51/2010 af 29. juni 2011
Artikler og notater	
Bisgaard, Anders	Ny revisionspåtegning, 2012
Seehausen, Jesper	Udskrevet fra Karnov
Seehausen, Jesper	Going concern og den finansielle krise del 1 & 2 Inspi nr. 5 & 6 2009
Christoffersen, Marianne	Revisionspåtegningen, 2011
Hansen, Claus Bonde	Inspi nr. 11 2011
Jepsen, Charlotte	Formålet med en påtegning 2011 www.fsr.dk
Notat fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen: Udvalgte revisionsmæssige forhold, som revisor skal overveje i lyset af de ændrede markedsforhold (6. marts 2009)	
Notat fra finanstilsynet: Forslag om kapitalkrav og ledelse for banker (CRDIV) (fundet på www.finanstilsynet.dk)	
Notat fra Dansk Byggeri: Tæt på status Q i bygge og anlægsbranchen (7. november 2011) (fundet på www.danskbyggeri.dk)	
Publikation fra PricewaterhouseCoopers- Værdien af Årsrapporten (2011) (fundet på www.pwc.dk)	

Redegørelse fra revisortilsynets kvalitetskontrol 2010 (fundet på www.eogs.dk)

Revisionsteknisk udvalgs udtalelser:

Udtalelse om den uafhængige revisors erklæringer uden modifikationer og supplerende oplysninger ved revision af et fuldstændigt regnskab med generelt formål (2011)

Udtalelse om modifikationer til konklusionen i den uafhængige revisors erklæring (2012)

Udtalelse om supplerende oplysninger i den uafhængige revisors erklæring (2012)

(Alle udskrevet fra karnov)

Internettet

http://www.eogs.dk/graphics/Revisortilsynet/Redegoerelse_2010.pdf

www.dts.dk

www.nnmarkedsdata.dk

www.cvr.dk

www.eogs.dk

www.finanstilsynet.dk

www.karnovgroup.dk (revisorbiblioteket)

www.skat.dk

Bilag 1

SØGNING

FINANSINFORMATION

DIN SIDE

Navne Numre[®]
FINANS

SAMMENLIGN VALGTE

EKSPORTÉR DATA

TILRET SØGEKRITERIUM

SØGERESULTAT: Viser 1-9 af 9 virksomheder Antal resultater pr. side: 25

1

FIRMANAVN	ADRESSE	TELEFON	CVR-NR	VIRKSOMHEDSINFO	FØJ TIL
☐ Vestermarkens Entreprenør A/S Under Konkurs	Gårdsdalvej 15C, Ravnsrup 8800 Viborg		27060161	 	
☐ Fredborg Byg A/S Under Konkurs	Nørremarkvej 14, Nr. Rind 8832 Skals	86696035	27009352	 	
☐ Let Element A/S Under Konkurs	Lellandsvej 2 7480 Vildbjerg	97137475	24209407	 	
☐ Mha 267444 ApS Under Konkurs	Teknologivej 14, Bredstrup 8500 Grenaa	70226280	10069262	 	
☐ Total El-Teknik ApS Under Konkurs	Ågade 67 7850 Stoholm Jyll	97544544	26567505	 	
☐ Per Rasmussen Nedbrydning & Knusning ApS Under Konkurs	Gl. Tangevej 11 8850 Bjerringbro	86681375	27448771	 	
☐ Knud-Erik Nielsen ApS Under Konkurs	Seglen 9 8800 Viborg	86671589	27917844	 	
☐ HT Byg Pindstrup ApS Under Konkurs	Bøgevej 15, Pindstrup 8550 Ryomgård	86396019	27626653	 	
☐ Jhs Byggeeksperten ApS Under Konkurs	Pederstrupvej 42, Pederstrup 8620 Kjellerup	29211159	31084830	 	

1

NN MARKEDSDATA
- VIDEN GÆR SAGSNET. MARKED

116

SØGNING

FINANSINFORMATION

DIN SIDE

9

9 EMNER
MATCHER DIN SØGNING

NULSTIL

SØG

FIRMASØGNING

LUK

FIRMANAVN ☐ starter med		TLF./FAX	
C/O		UNIK ID	
GADENAVN ☐ starter med		HUSNR.	
STEDNAVN		CVR-NR./P-NR.	
POSTNUMRE (8340, 3860-3890,...)		STATUS	Selskabet er under konkurs
BY			
BESLUTNINGSTAGER		E-MAIL	
HJEMMESIDE			

SALG OG MARKETING

LUK

BRANCHEBETEGNELSE		FUNKTIONSSOMRÅDER	Vælg område
BRANCHEKODE	FRA TIL	ANTAL ANSATTE CVR-NR.	FRA TIL
ETABLERINGSDATO (2011, 04-2011 EL. 15-04-2011)	FRA TIL	ANTAL ANSATTE P-NR.	FRA TIL
FAGRUBRIK	SØG I FAGRUBRIKKER	GEOGRAFISK OMRÅDE	Region Midtjylland
BRANCHER	Opførelse af bygninger, Gennemførelse af byggeprojekter, Opførelse af bygninger, Anlægsarbejder, A	VIRKSOMHEDSFORM	Aktieselskab, Anpartsselskab
	Ser		ÆNDR DINE VALG

ØKONOMI OG REGNSKAB

LUK

REVISOR		BANKFORBINDELSER	
TLF.		DATO FOR REGNSKABSAFSLUTNING	FRA 31-12-2010 TIL 31-12-2010
POSTNR. (REVISOR)	BY		
OMSÆTNING	FRA 1.000 kr. TIL 1.000 kr.	EGENKAPITAL	FRA 1.000 kr. TIL 1.000 kr.
KAPACITETSKOSTNINGER	FRA 1.000 kr. TIL 1.000 kr.	BALANCE	FRA 1.000 kr. TIL 1.000 kr.
BRUTTOFORTJENESTE	FRA 1.000 kr. TIL 1.000 kr.	UDBYTTE	FRA 1.000 kr. TIL 1.000 kr.
AFSKRIVNINGER	FRA 1.000 kr. TIL 1.000 kr.	DÆKNINGSGRAD	FRA % TIL %
RESULTAT (FØR SKAT)	FRA 1.000 kr. TIL 1.000 kr.	OVERSKUDSGRAD	FRA % TIL %
ÅRETS RESULTAT	FRA 1.000 kr. TIL 1.000 kr.	VÆKSTRATE	FRA % TIL %
ANLÆGSAKTIVER	FRA 1.000 kr. TIL 1.000 kr.	LANGFRISTET GÆLD	FRA 1.000 kr. TIL 1.000 kr.
GRUNDE OG BYGNINGER	FRA 1.000 kr. TIL 1.000 kr.	KAPACITETSGRAD	FRA % TIL %
OMSÆTNINGSAKTIVER	FRA 1.000 kr. TIL 1.000 kr.	AFKASTNINGSGRAD	FRA % TIL %
VAREBEHOLDNING	FRA 1.000 kr. TIL 1.000 kr.	LIKVIDITETSGRAD	FRA % TIL %
VAREDEBITORER	FRA 1.000 kr. TIL 1.000 kr.	SOLIDITETSGRAD	FRA % TIL %
LIKVIDER	FRA 1.000 kr. TIL 1.000 kr.	EGENKAPITAL FORRENTNING	FRA % TIL %
HENSÆTTELSER	FRA 1.000 kr. TIL 1.000 kr.	ANSVARLIG LÅNEKAPITAL	FRA 1.000 kr. TIL 1.000 kr.
KORTFRISTET GÆLD	FRA 1.000 kr. TIL 1.000 kr.		

☐ FRAVALG AF REKLAMEBESKYTTEDE ☐ HOVEDSELSKABER ☐ VIRKSOMHEDER MED TLF. ☒ FRAVALG AF HOLDINGSELSKABER ☐ BØRSNOTEREDE VIRKSOMHEDER ☐ AKTUELLE REGNSKABSTAL ☒ FIRMAER MED REGNSKABSPLOIGT

9

9 EMNER
MATCHER DIN SØGNING

NULSTIL

SØG

117

Bilag 2

SØGNING

FINANSINFORMATION

DIN SIDE

Navne Numre®
ERHVERV

SAMMENLIGN VALGTE

EKSPORTÉR DATA

TILRET SØGEKRITERIUM

SØGERESULTAT: Viser 1-7 af 7 virksomheder Antal resultater pr. side: 25

1

FIRMANAVN	ADRESSE	TELEFON	CVR-NR	VIRKSOMHEDSINFO	FØJ TIL
☐ Frihavnen Stilladser og Byg ApS Under Konkurs	Ringloften 35 st th 2740 Skovlunde	21308885	31072883	 	
☐ Mh El-Teknik ApS Under Konkurs	Dalager 8-10 2605 Brøndby	36754620	32283760	 	
☐ Gottfredsen ApS Under Konkurs	Galgebakken Øster 7 dør 12 2620 Albertslund		33050275	 	
☐ Raunkjær Byg ApS Under Konkurs	Lykkesholms Alle 7B 2 tv 1902 Frederiksberg C	61667863	30512979	 	
☐ Lynet Transport og Flytterservice ApS Under Konkurs	Kratkær 9, Smørumnødre 2765 Smørum	43640320	28888295	 	
☐ Lynæs Tømrer Entreprise ApS Under Konkurs	Færgevejen 8 3390 Hundested	23321420	32359604	 	
☐ Tomi ApS Under Konkurs	Hedsundvej 12 d 2610 Rødovre	43471166	32779662	 	

1

NN MARKEDSDATA
- inden der skaber værdi -

121

SØGNING

FINANSINFORMATION

DIN SIDE

7

7 EMNER
MATCHER DIN SØGNING

NULSTIL

SØG

FIRMASØGNING

LUK

FIRMANAVN ☐ starter med		TLF./FAX	
C/O		UNIK ID	
GADENAVN ☐ starter med		HUSNR.	
STEDNAVN		CVR-NR./P-NR.	
POSTNUMRE (8340, 3860-3890,...)		STATUS	
BY			
BESLUTNINGSTAGER		E-MAIL	
HJEMMESIDE			

SALG OG MARKETING

LUK

BRANCHEBETEGNELSE		FUNKTIONSSOMRÅDER	
BRANCHEKODE	FRA TIL	ANTAL ANSATTE CVR-NR.	FRA TIL
ETABLERINGSDATO (2011, 04-2011 EL. 15-04-2011)	FRA TIL	ANTAL ANSATTE P-NR.	FRA TIL
FAGRUBRIK		GEOGRAFISK OMRADE	
BRANCHER		Region Hovedstaden	
Opførelse af bygninger, Gennemførelse af byggeprojekter, Opførelse af bygninger, Anlægsarbejder, A		Virksomhedsform	
		Aktieselskab, Anpartsselskab	

ØKONOMI OG REGNSKAB

LUK

REVISOR		BANKFORBINDELSER	
TLF.		DATO FOR REGNSKABSAFSLUTNING	FRA TIL
POSTNR. (REVISOR)			
OMSÆTNING	FRA TIL	EGENKAPITAL	FRA TIL
KAPACITETSKOSTNINGER	FRA TIL	BALANCE	FRA TIL
BRUTTOFORTJENESTE	FRA TIL	UDBYTTE	FRA TIL
AFSKRIVNINGER	FRA TIL	DÆKNINGSGRAD	FRA TIL
RESULTAT (FØR SKAT)	FRA TIL	OVERSKUDSGRAD	FRA TIL
ÅRETS RESULTAT	FRA TIL	VÆKSTRATE	FRA TIL
ANLÆGSAKTIVER	FRA TIL	LANGFRISTET GÆLD	FRA TIL
GRUNDE OG BYGNINGER	FRA TIL	KAPACITETSGRAD	FRA TIL
OMSÆTNINGSAKTIVER	FRA TIL	AFKASTNINGSGRAD	FRA TIL
VAREBEHOLDNING	FRA TIL	LIKVIDITETSGRAD	FRA TIL
VAREDEBITORER	FRA TIL	SOLIDITETSGRAD	FRA TIL
LIKVIDER	FRA TIL	EGENKAPITAL FORRENTNING	FRA TIL
HENSÆTTELSER	FRA TIL	ANSVARLIG LÅNEKAPITAL	FRA TIL
KORTFRISTET GÆLD	FRA TIL		

☐ FRAVALG AF REKLAMEBESKYTTEDE ☐ HOVEDSELSKABER ☐ VIRKSOMHEDER MED TLF. ☒ FRAVALG AF HOLDINGSELSKABER ☐ BØRSNOTEREDE VIRKSOMHEDER ☐ AKTUELLE REGNSKABSTAL ☒ FIRMAER MED REGNSKABSLIGT

7 EMNER
MATCHER DIN SØGNING

NULSTIL

SØG

Bilag 3

Selskabsoplysninger

Selskabet	Frihavnen Stilladser ApS Brudelysvej 15 2880 Bagsværd
	Telefon: 70 20 59 10 Telefax: 39 20 93 61 CVR-nummer : 31 07 28 83
	Stiftet: 1.november 2007
	1. regnskabsår: 1.november 2007 – 31.december 2008 2. regnskabsår: 1. januar 2009 – 31. december 2009 3. regnskabsår: 1. januar 2010 – 31. december 2010
Hjemstedskommune	Gladsaxe Kommune Rådhus Alle 2860 Søborg
Direktion	Thomas Krøjer Olsen
Revision	Har fravalgt revisorpligt jf. regnskabsloven § 135
Bankforbindelse	Nordea Bank A/S, Himmelev Afd., 4000 Roskilde

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Frihavnen Stilladser ApS' hovedaktivitet er at drive stilladsudlejning.

Udvikling i selskabets aktiviteter og økonomiske forhold

Resultatet af selskabets aktiviteter i regnskabsåret anses for at være ikke tilfredsstillende og manglende indbetaling fra debitorer gør at firmaet ikke kan svare enhver sit.

Begivenheder efter regnskabsårets udløb

Der er ikke indtrådt betydningsfulde begivenheder efter regnskabsårets afslutning, som kan have indflydelse på bedømmelsen af selskabets finansielle stilling pr. 31. december 2010.

Bilag 4

Ledelsesberetning

Generelt:

Selskabets har udover investering i datterselskabet m.v. ingen erhvervsmæssig aktivitet.

Udviklingen i regnskabsåret 2010:

Årets resultat udgør t.kr. -32, hvilket anses for utilfredsstillende.

Selskabets balance udviser en samlet aktivmasse på t.kr. 1.315 og en egenkapital på t.kr. 833.

Usædvanlige forhold vedrørende regnskabsåret 2010:

Der har ingen særlige forhold været som skønnes at have påvirket årets samlede resultat.

Usikkerhed ved indregning og måling:

Der er ingen væsentlige usikkerheder ved indregning og måling.

Hændelser efter regnskabsårets udløb:

Der er ikke indtruffet hændelser efter regnskabsårets udløb, som har væsentlig indflydelse på bedømmelse af årsrapporten.

Resultatfordeling:

Forslag til fordeling af årets resultat fremgår af resultatopgørelsen.

Den forventede udvikling i regnskabsåret 2011:

Der forventes et uændret resultat for 2011.

Bilag 5

Den uafhængige revisors påtegning

Til anpartshaverne i JHS Byggeexperten ApS

Vi har revideret årsregnskabet for JHS Byggeexperten ApS for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2010, omfattende anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet aflægges efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vort ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vor revision. Vi har udført vor revision i overensstemmelse med danske revisionsstandarder. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for selskabets udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vor opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vor konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

JH Byggesparten ApS

Den uafhængige revisors påtegning

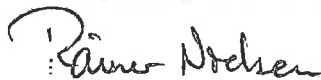
Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og den finansielle stilling pr. 31. december 2010 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2010 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Silkeborg, den 26. april 2011

REVISORERNE HOSTRUPHUS

Godkendt Revisionsaktieselskab

Rainer Nielsen

registreret revisor, medlem af Dansk Revisorforening

1106226EogSN55151

Bilag 6

Den uafhængige revisors påtegning**Til anpartshaverne i Isotek ApS**

Vi har revideret årsregnskabet for Isotek ApS for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2010, omfattende anvendt regnskabspraksis, egenkapitalopgørelse, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vort ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vor revision. Vi har udført vor revision i overensstemmelse med danske revisionsstandards. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for selskabets udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige, samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vor opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vor konklusion.

- Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Den uafhængige revisors påtegning - fortsat

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2010 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2010 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde en ledelsesberetning, der indeholder en retvisende redegørelse i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Revisionen har ikke omfattet ledelsesberetningen, men vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den gennemførte revision af årsregnskabet.

Det er på denne baggrund vor opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Grenaa, den 11. maj 2011

RevisionsGruppen

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Jesper Falk Hansen
Statsautoriseret revisor

Ledelsesberetning

Hovedaktiviteter

Selskabets aktiviteter er at udføre teknisk isolering.

Udviklingen i aktiviteter og økonomiske forhold

Årets resultat anses for ikke tilfredsstillende. Regnskabsåret har været påvirket af højere omkostninger som følge af konjunkturerne. I 2011 forventes bl.a. selskabets omkostninger tilpasset i takt med udviklingen for at genetablere selskabets anpartskapital. Selskabet har pr. 31/12 2010 negativ egenkapital, som dog forventes reetableret i løbet af nogle år via egen indtjening.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er efter regnskabsårets afslutning ikke indtruffet begivenheder, som væsentlig vil kunne påvirke selskabets finansielle stilling.

Bilag 7

Den uafhængige revisors påtegning

Til anpartshaverne i Total El-teknik ApS

Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Total El-teknik ApS for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2010, omfattende anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført vores revision i overensstemmelse med danske revisionsstandarder. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for selskabets udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Den uafhængige revisors påtegning

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2010 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2010 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Supplerende oplysninger vedrørende forhold i regnskabet

Uden at det har påvirket vor konklusion, gør vi opmærksom på, at der er usikkerhed om selskabets evne til at fortsætte driften. Vi henviser til ledelsesberetningens afsnit "fremtidig finansiering" hvor det fremgår, at selskabets evne til at fortsætte driften er afhængig af at selskabets finansielle forbindelser fortsat vil stille den fornødne likviditet til rådighed. Ledelsen bedømmer, at dette vil blive imødekommet, og aflægges i overensstemmelse hermed årsrapporten under forudsætning af fortsat drift.

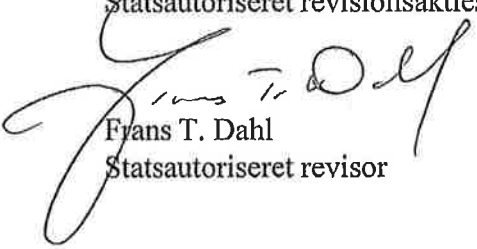
Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde en ledelsesberetning, der indeholder en retvisende redegørelse i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Revisionen har ikke omfattet ledelsesberetningen, men vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den gennemførte revision af årsregnskabet.

Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Stoholm, den 5/7 2011
Stoholm Revisionskontor
Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Frans T. Dahl
Statsautoriseret revisor

Ledelsesberetning

Hovedaktiviteter

Selskabets hovedaktivitet er drift af el-installatørforretning

Udviklingen i aktiviteter og økonomiske forhold

Selskabets resultat og økonomiske udvikling betragtes som utilfredsstillende. Årets resultat udviser et underskud på TDKK 1.042 mod et overskud på TDKK 264 i 2009.

Efterfølgende begivenheder

Der er ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Fremtidig finansiering

Selskabet har tabt hele egenkapitalen. Selskabet er således afhængig af, at selskabets finansielle forbindelser vil stille den fornødne likviditet til rådighed. Selskabet forventer dette vil blive imødekommet. Herudover arbejdes der på lån/indskud fra selskabets anpartshavere.

Egenkapitalen forventes reetableret via indtjening de kommende år.

Den forventede udvikling

Selskabet har igangsat flere økonomiske tiltag, hvorfor selskabet forventer forbedret indtjening i det kommende år. Selskabet forventer derfor egenkapitalen reetableret via indtjening i de kommende år.

Bilag 8

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING**Til kapitalejerne i HT Byg Pindstrup ApS**

Vi har revideret årsregnskabet for HT Byg Pindstrup ApS for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2010, omfattende anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab og en ledelsesberetning, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført vores revision i overensstemmelse med danske revisionsstandards. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet og ledelsesberetningen ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for selskabets udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet og ledelsesberetningen.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING**Konklusion**

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2010 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2010 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Supplerende oplysninger vedrørende forhold i årsrapporten

Uden det har påvirket vores konklusion, gør vi opmærksom på, at årsregnskabet er aflagt under forudsætning af fortsat drift. En betingelse hvorfor er, at de nuværende kreditfaciliteter bevares og at selskabet får overskudsgivende aktivitet.

Ledelsen har ved regnskabsaflæggelsen forudsat, at kreditfaciliteterne videreføres samt at selskabet får overskudsgivende aktivitet de kommende år og har derfor aflagt årsregnskabet med fortsat drift for øje.

Vi er enige i ledelsens beskrivelse af usikkerheden omkring selskabets finansielle forhold og ledelsens valg af regnskabspraksis.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde en ledelsesberetning, der indeholder en retvisende redegørelse i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Revisionen har ikke omfattet ledelsesberetningen, men vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den gennemførte revision af årsregnskabet.

Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Auning, den 3. marts 2011

National Revision

Registrerede Revisorer a/s

Sean Christensen

registreret revisor

LEDELSESBERETNING

Generelt

Selskabets væsentligste forretningsområde er murervirksomhed.

Udviklingen i regnskabsåret 2010

Årets resultat udgør kr. -875.641, hvilket er utilfredsstillende.

Selskabets balance udviser en samlet aktivmasse på kr. 6.226.282, og en egenkapital på kr. 1.672.610.

Hændelser efter regnskabsårets udløb

Der er ikke efter regnskabsårets afslutning indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Resultatfordeling

Forslag til fordeling af årets resultat fremgår af resultatopgørelsen.

Den forventede udvikling i regnskabsåret 2011

Det forventes, at selskabet vil opnå en positiv udvikling med stigende indtjening.

0 KAPITAL- OG LIKVIDITETESFORHOLD - FORTSAT DRIFT

Selskabets nuværende kreditfaciliteter er nødvendige for en fortsættelse af selskabets aktiviteter, ligesom det er nødvendigt med overskudsgivende aktivitet.

Den aktuelle kreditkrise indebærer, at der er en øget usikkerhed knyttet hertil, men vi har som ledelse ikke indikationer på, at de nødvendige kreditter ikke vil blive forlænget. På baggrund af ovennævnte er årsrapporten aflagt med fortsat drift for øje.

	2010 kr.	2009 t.kr.
1 PERSONALEOMKOSTNINGER		
Lønninger	5.488.326	6.401
Pension	581.910	684
Andre sociale udgifter	174.577	104
	<u>6.244.813</u>	<u>7.189</u>

2 SKAT AF ÅRETS RESULTAT

Den beregnede skat af årets resultat er sammensat således:

Selskabsskat:		
Skat af skattepligtig indkomst	<u>0</u>	<u>0</u>
Selskabsskat i alt	<u>0</u>	<u>0</u>
Udskudt skat:		
Ændring i udskudt skat	<u>-288.310</u>	<u>-61</u>
SKAT AF ÅRETS RESULTAT I ALT	<u>-288.310</u>	<u>-61</u>

Bilag 9

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING

Til kapitalejerne i Knud-Erik Nielsen ApS.

Vi har revideret årsregnskabet for Knud-Erik Nielsen ApS for regnskabsåret 1. januar 2010 til 31. december 2010, omfattende anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført vores revision i overensstemmelse med danske revisionsstandards. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for selskabets udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Forbehold

De i balancen indregnede varebeholdninger er indregnet til værdi oplyst af selskabets ledelse. Det har ikke været muligt at foretage fysisk kontrol af varelageret på statusdagspunktet, hvorfor vi er nødsaget til at tage forbehold for værdiansættelsen af indregnede varebeholdninger.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2010 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar 2010 til 31. december 2010 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING

Supplerende oplysninger vedrørende andre forhold

Uden at det har påvirket vor konklusion, gør vi opmærksom på, at der er væsentlig usikkerhed om selskabets evne til at fortsætte driften. Vi henviser til årsregnskabet note 1 og ledelsesberetningens afsnit om betydningsfulde hændelser efter regnskabsårets udløb, hvor det fremgår, at det endnu er usikkert, om der opnås tilsagn om de ønskede lån til finansiering af driften og de nødvendige investeringer i de førstkommande år. Ledelsen bedømmer, at finansieringen stilles til rådighed, og aflægger i overensstemmelse hermed årsregnskabet under forudsætning af fortsat drift.

Uden at det har påvirket vores konklusion, skal vi henvise til omtalen i ledelsesberetningen, hvori ledelsen redegør for forventningerne til en forbedret indtjening, der er en forudsætning for værdien af det indregnede skatteaktiv på kr. 330.680.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde en ledelsesberetning, der indeholder en retvisende redegørelse i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Revisionen har ikke omfattet ledelsesberetningen, men vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den gennemførte revision af årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Viborg, den 21. juni 2011

REVISIONSFIRMAET LARS OLSEN A/S

Registreret Revisionsaktieselskab

Lars Olsen

Registreret revisor

LEDELSESBERETNING

Generelt

Selskabets aktivitet består i at drive entreprenørvirksomhed/kloakarbejde og anden hermed beslægtet virksomhed i forbindelse hermed.

Udvikling i regnskabsåret

Selskabets indtjening i 2010 har ikke levet op til forventningerne og resultatet betragtes som værende utilfredsstillende.

Selskabet har i regnskabsåret været presset af den aktuelle finanskrisen, der har medført tilbagegang i antallet af ordrer. Det er i regnskabsåret lykkedes selskabets ledelse at opnå en akkord med kreditorerne, hvilket har været medvirkende til en sikring af den fremtidige drift af virksomheden. Selskabets ledelse arbejder stadig med at tilpasse virksomheden yderligere til den økonomiske situation, således den fremtidige drift sikres.

Betydningsfulde hændelser efter regnskabsårets afslutning

Selskabet er afhængigt af at kreditinstitutter og leasingselskaber fortsat stiller den nødvendige finansiering til rådighed. Selskabets ledelse vurderer at dette er tilfældet.

Selskabets ledelse mener at virksomhedens fremtidige drift er sikret via ovennævnte tilpasning af virksomheden samt at kreditinstitutter stiller den nødvendige finansiering til rådighed i denne overgangsfase.

NOTER

	2010	2009
1 Usikkerhed om fortsat drift		
Der er væsentlig usikkerhed om virksomhedens fortsatte drift, idet selskabet har tabt kapitalen. Det bedømmes, at ledelsens beskrivelse af forholdene i ledelsesberetningen er troværdig og årsregnskabet er derfor udarbejdet under forudsætning om virksomhedens fortsatte drift.		
2 Personaleomkostninger		
Lønninger.....	3.481.315	4.113.793
Pensioner	328.621	436.156
Andre omkostninger til social sikring	114.164	226.402
Personaleomkostninger i alt	3.924.100	4.776.351
3 Af- og nedskrivninger af materielle og immaterielle anlægsaktiver		
Produktionsanlæg og maskiner.....	690.447	841.647
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	73.686	118.460
Tab ved afhændede driftsmidler	57.972	0
Indretning af lejede lokaler	2.000	2.000
Ophør af leasingaftaler	362.810	0
Af- og nedskrivninger af materielle og immaterielle anlægsaktiver i alt	1.186.915	962.107
4 Skat af årets resultat		
Regulering af udskudt skat	-794	-496.959
Skat af årets resultat i alt	-794	-496.959

Bilag 10

Den uafhængige revisors påtegning

Til kapitalejerne i MH EL-teknik ApS

Vi har revideret årsregnskabet for MH EL-teknik ApS for regnskabsåret 3. juli 2009 til 31. december 2010, omfattende anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Vi har endvidere revideret ledelsesberetningen. Årsregnskabet og ledelsesberetningen udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet og ledelsesberetningen

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven, og en ledelsesberetning, der indeholder en retvisende redegørelse i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab og en ledelsesberetning uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet og ledelsesberetningen på grundlag af vores revision. Vi har udført vores revision i overensstemmelse med danske revisionsstandards. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet og ledelsesberetningen ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet og i ledelsesberetningen. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet og ledelsesberetningen, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for selskabets udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede og en ledelsesberetning, der indeholder en retvisende redegørelse, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet og ledelsesberetningen.

Det er vor opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vor konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Forbehold

Årsregnskabet er aflagt med fortsat drift for øje. Som omtalt i ledelsesberetningen er det er forudsætning for selskabets fortsatte drift, at der tilføres ny kapital, samt at selskabets nuværende kreditfaciliteter kan udvides i takt med finansieringsbehovet. Selskabets ledelse har ført forhandlinger med forskellige långivere og investorer. Disse forhandlinger er endt uden resultat. ledelsen har ikke kunnet sandsynliggøre, at den nødvendige kapital kan fremskaffes. Vi er derfor ikke enig i ledelsens valg af at aflægge årsregnskabet med fortsat drift for øje. Efter vores opfattelse burde årsregnskabet aflægges efter realisationsprincippet, hvilket ville reducere årets resultat og egenkapital væsentligt.

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsregnskabet, bortset fra det i forbeholdet anførte, giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2010 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 3. juli 2009 til 31. december 2010 er i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Herlev, den 28. juni 2011

RevisionsAktieselskabet.dk

Carsten Agård
registreret revisor FRR

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Selskabets aktiviteter er el-løsninger indenfor erhverv, private samt den offentlige sektor.

Udviklingen i aktiviteter og økonomiske forhold

Selskabet har i dets første regnskabsår haft ekstraordinære omkostninger i forbindelse med blandt andet overtagelse af medarbejderforpligtelser samt leasingforpligtelser på vognpark i forbindelse med overtagelse af aktiviteterne fra anden virksomhed. Dette har i store træk sammenholdt med den økonomiske afmatning på markedet medført, at resultatet for året er negativt.

Ledelsen er af den overbevisning, at selskabets fremtidsudsigter på salgssiden er så positive, at selskabet vil kunne opfylde sine forpligtelser. Herudover er ledelsen overbevist om, at selskabet vil få et lånetilsagn eller betalingsaftaler, som gør at selskabet vil kunne opfylde sine forpligtelser. Ledelsen forventer, at selskabet er going concern.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke indtruffet begivenheder efter regnskabsårets udløb, som i væsentlig grad har påvirket selskabets drift eller status.

Bilag 11

Den uafhængige revisors påtegning

Til kapitalejerne i Gottfredsen ApS

Vi har revideret årsregnskabet for Gottfredsen ApS for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2010, omfattende ledelsespåtegning, anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, og noter. Vi har endvidere revideret ledelsesberetningen. Årsregnskabet og ledelsesberetningen aflægges efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven, samt for at udarbejde en ledelsesberetning, der indeholder en retvisende redegørelse i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab og en ledelsesberetning uden væsentlig fejlinformation uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vort ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet og ledelsesberetningen på grundlag af vor revision. Vi har udført vor revision i overensstemmelse med danske revisionsstandards. Disse standards kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet og ledelsesberetningen ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet og ledelsesberetningen. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet og ledelsesberetningen, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for selskabets udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet og ledelsesberetningen.

Det er vor opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vor konklusion.

Forbehold

Årsregnskabet er opstillet med fortsat drift for øje (going concern). Efter vor opfattelse vil fortsat drift kræve, at indtjeningen forbedres eventuelt kombineret med en udvidelse af selskabets kreditfaciliteter. På det foreliggende grundlag er det derfor vor vurdering, at den fremtidige drift er yderst tvivlsom.

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsregnskabet som følge af ovenstående forbehold ikke giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. den 31. december 2010 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2010 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er endvidere vor opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Den uafhængige revisors påtegning (fortsat)

Supplerende oplysninger vedrørende årsregnskabet

Uden at det har givet anledning til forbehold skal vi gøre opmærksom på, at selskabet har udbetalt lønninger uden indeholdelse af A-skat og arbejdsmarkedsbidrag, hvorved der er sket overtrædelse af skattelovgivningen.

Uden at det har givet anledning til forbehold skal vi endvidere gøre opmærksom på, at selskabet ikke har afregnet korrekt moms.

Uden at det har givet anledning til forbehold skal vi gøre opmærksom på, at selskabet har tabt anparts-kapitalen, hvorfor det er omfattet af selskabslovens regler om kapitaltab.

Rødovre, den 22. juni 2011

REVISIONSFIRMAET CHRISTIAN DANIELSEN ApS

Christian Danielsen
Registreret revisor

Ledelsesberetning

Beretning

Hovedaktivitet

Selskabets hovedaktivitet består i at drive murermestervirksomhed.

Kapitaltab

Selskabet har tabt egenkapitalen og er derfor omfattet af selskabslovens regler om kapitaltab. Selskabets ledelse vurderer hvorvidt den fremtidige drift kan og skal fortsættes.

Således godkendt på selskabets ordinære
generalforsamling den 23. juni 2011

Dirigent

Bilag 12

Ledelsesberetning

Aktivitet

Selskabets formål er byggeri samt køb og salg af fast ejendom.

Det regnskabsmæssige resultat

Årets resultat udgør kr. -11.261.686.

Selskabets egenkapital udgør pr. 31. december 2010, kr. -4.818.799.

Selskabet har således tabt hele selskabskapitalen og er derfor omfattet af Selskabslovens § 119.

Resultatet i Fredborg Byg A/S har i 2010 været katastrofalt dårligt. Årsagen til det meget dårlige resultat kan henføres til forskellige forhold i 2010:

Den hårde vinter fra 2009 fortsatte ind i 2010, hvor vi endda oplevede 2 hårde vintre i samme år, hvor der faktisk kun har været 5 måneder at producere i, og da finanskrisen ikke var ovre har 2010 været et hårdt år for Fredborg Byg A/S, og vi nåede ikke den omsætning, som vi havde budgetteret. 2 af vore store totalentreprenører var også hårdt ramt af krisen, og vi mistede på den baggrund faktisk 80% af de ordre vi havde regnet med.

Derudover har vi ordre på 2 store biogasprojekter, hvor det ene var forventet opstartet i 2010, men hvor tilsagn om tilskud på det ene først er kommet i 2011, hvorved det opstartes i først i 2012.

Vi har haft et par byggesager, hvor vi ikke kunne få de sidste penge, og efter flere års retssager, hvor vi til sidst vandt sagerne, men da havde bygherren ingen penge, så vi har måttet afskrive det hele sammen med store advokatombkostninger.

Vi har fået tilpasset arbejdsstyrken, så den passer til opgaverne nu og kan spore stor effektivitet på vore sager. Ligeledes har vi tilpasset bilparken og reduceret i maskinparken mv. for at reducere de faste omkostninger, og det arbejder vi fortsat meget med.

Vi tror, vi har nået bunden nu og sporer, at vi går en lysere fremtid i møde, da vi får flere henvendelser fra vore industri-kunder samtidig med, at træhussalget fra Svenske Træhuse stiger meget. Vi har i dag en ordrebeholdning på cirka t.kr. 80.000, hvilket indikerer, at vi fremadrettet har den nødvendige omsætning til at kunne opnå en fornuftig indtjening herunder genetablering af egenkapitalen.

Dog er 2011 påvirket endnu en gang af dårligt vejr, idet de første 3 måneder af 2011 var der frost og sne, der vanskeliggjorde arbejdet.

Men det bliver en svær tid, hvor vi får brug for stor tålmodighed fra vore medarbejdere og i særdeleshed fra vore leverandører, hvis vi skal komme helt i mål.

I regnskabet for 2010 har vi indregnet værdien af vor tegnestue med t.kr. 2.500, idet vi mener, at beløbet repræsenterer værdien af de arbejder, som tegnestuen har genereret gennem de sidste par år, og at det derfor giver et mere retvisende billede at værdien her medtages i regnskabet.

Revisionspåtegning afgivet af virksomhedens uafhængige revisor

Til aktionærerne i Fredborg Byg A/S.

Vi har revideret årsrapporten for Fredborg Byg A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2010, omfattende ledelsespåtegning, anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsrapporten aflægges efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsrapporten

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge en årsrapport, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge en årsrapport, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vort ansvar er at udtrykke en konklusion om årsrapporten på grundlag af vor revision. Vi har udført vor revision i overensstemmelse med danske revisionsstandards. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsrapporten ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsrapporten. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsrapporten, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for virksomhedens udarbejdelse og aflæggelse af en årsrapport, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af virksomhedens interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af årsrapporten.

Det er vor opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vor konklusion.

Forbehold

Årsrapporten er aflagt med fortsat drift for øje. Vi tager forbehold for selskabets fortsatte drift, idet selskabet i gennem længere tid ikke har været i stand til at overholde sine betalingsbetingelser overfor kreditorerne, selskabet ikke har opnået yderligere kreditfaciliteter efter regnskabs årets udløb og primo 2011 er påvirket af en vinterperiode med dermed forhøjede omkostninger og lavt aktivitetsniveau, som har påvirket resultatet negativt for de første 6 måneder. Forholdene, nævnt her, indebærer, at der er betydelig usikkerhed om virksomhedens evne til at fortsætte driften.

I årsrapporten er indregnet t.kr. 2.500 vedr. værdien af tegnestuen. Vi tager forbehold af værdiansættelsen heraf, idet der ikke foreligger dokumentation for opgørelse af kostprisen af værdien af tegnestuen.

I årsrapporten indgår t.kr. 2.044 som udskudt skatteaktiv. Som følge af usikkerheden vedr. selskabets fortsatte drift, tager vi forbehold for værdiansættelsen heraf.

Revisionspåtegning afgivet af virksomhedens uafhængige revisor

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsrapporten som følge af det i forbeholdet ikke giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2010 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2010 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Supplerende oplysninger vedrørende andre forhold

Vi skal oplyse, at selskabet har tabt hele selskabskapitalen og er derfor omfattet af selskabsloven §119. Der henvises til ledelsesberetningen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har gennemlæst ledelsesberetningen med henblik på at konstatere, om der er overensstemmelse med årsregnskabet. Vi har ikke fundet forhold i ledelsesberetningen, der giver anledning til bemærkninger.

Revisionen har ikke omfattet ledelsesberetningen, men vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den gennemførte revision af årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Skals, den 7. juli 2011

Revisorerne i Skals ApS

Anne Marie Carøe Klitgaard
reg. revisor

Noter til årsrapporten

Note

2009

0. Going concern
På trods af ledelsens overbevisning om fortsat drift de næste 12 måneder, tager vi forbehold for selskabets going concern set i forhold til, at selskabets likviditetsberedskab ikke er styrket yderligere i 2011. Der henvises til revisionspåtegningen samt ledelsesberetningen.

1. Skat af årets resultat

Skat af årets resultat	0	0
Regulering tidligere år	-2.132	-2.016
Udskudt skat primo	-1.024.300	-405.700
Udskudt skat vedr. opskrivning	-625.000	-417.500
Udskudt skat/skatteaktiv ultimo	-2.043.600	1.024.300
I alt	-3.695.032	199.084

2. Aktiekapital

A-aktier - 514 stk.	257.000	257.000
B-aktier - 516 stk.	258.000	258.000
I alt	515.000	515.000

3. Egenkapital

	Aktie kapital	Opskrivnings- og overkursfond	Overført overskud
Saldo primo 2009	515.000	12.500	2.551.901
Resultat 2009	0	1.252.500	235.986
Saldo ultimo 2009	515.000	1.265.000	2.787.887
Resultat 2010	0	1.875.000	-11.261.686
Saldo ultimo 2010	515.000	3.140.000	-8.473.799

4. Udskudt skat/skatteaktiv

Tekniske anlæg og maskiner	4.828.241	5.399.390
Værdi af tegnestue	2.500.000	0
Debitorhensættelse	-100.000	-250.000
Underskud til fremførelse	-15.402.627	-1.052.044
Beregningsgrundlag	-8.174.386	4.097.346
Udskudt skat/skatteaktiv 25%	-2.043.600	1.024.300

5. Langfristet gæld
Heraf forfalder hele beløbet inden for 5 år.

Bilag 13

Den uafhængige revisors påtegning

Til anpartshaveren i Per Rasmussen Nedbrydning & Knusning ApS

Vi har revideret årsregnskabet og ledelsesberetningen for Per Rasmussen Nedbrydning & Knusning ApS for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2010. Årsregnskabet omfatter resultatopgørelse, balance, noter og anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet og ledelsesberetningen aflægges efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ansvar omfatter endvidere valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne. Ledelsen har endvidere ansvaret for at udarbejde en ledelsesberetning, der indeholder en retvisende redegørelse i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet og ledelsesberetningen på grundlag af vores revision. Vi har udført vores revision i overensstemmelse med danske revisionsstandarder. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet og ledelsesberetningen ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet og ledelsesberetningen. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet og ledelsesberetningen, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for virksomhedens udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede samt for udarbejdelse af en ledelsesberetning, der indeholder en retvisende redegørelse, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af virksomhedens interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige, samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet og ledelsesberetningen.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

1106016EogSN41399

R. Rasmussen Nedbrydning A/S

Den uafhængige revisors påtegning

Forbehold

Årsrapporten er aflagt under forudsætning af fortsat drift. Som det fremgår af afsnittet "Kapitalforhold" i ledelsesberetningen, er det en forudsætning for selskabets fortsatte drift, at der tilføres ny anpartskapital, samt at selskabets nuværende kreditfaciliteter kan udvides og opretholdes i takt med finansieringsbehovet. Disse forhold er på tidspunktet for regnskabsaflæggelse uafklarede. Vi tager derfor forbehold for, at årsrapporten er aflagt under forudsætning af fortsat drift. Årsrapporten burde være aflagt efter realisationsprincippet, hvilket efter vores skøn dog ikke ville reducere resultat og egenkapital væsentligt.

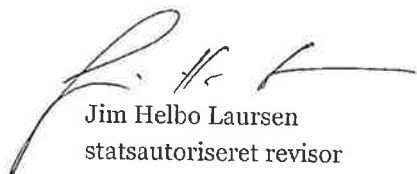
Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet, som følge af det i forbeholdet anførte, ikke giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2010 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2010 i overensstemmelse med årsregnskabsloven, samt at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Skjern, den 12. april 2011

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Jim Helbo Laursen
statsautoriseret revisor

1106016EogSN41400

Beretning

Hovedaktivitet

Selskabets aktivitet har primært bestået i nedbrydningsvirksomhed og sekundært vognmandsvirksomhed.

Udvikling i året

Selskabets resultatopgørelse for 2010 udviser et underskud på DKK 3.044.049, og selskabets balance pr. 31. december 2010 udviser en negativ egenkapital på DKK 3.459.909.

Årets resultat er utilfredstillende.

Kapitalforhold

Der er ikke givet tilsagn om tilførsel af yderligere kapital, ligesom der ikke er etableret yderligere kreditfaciliteter. Det er ledelsens forhåbning, at egenkapitalen vil kunne retableres gennem indtjening. En retablering af egenkapitalen gennem indtjening vil kræve, at der kan opnåes en forbedret drift.

Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

1106016EogSN41402

Bilag 14

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING

Til aktionærer i Vestermærket Entreprenør A/S

Vi har revideret det årsregnskab for Vestermærket Entreprenør A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2010 omfattende anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, og noter samt ledelsesberetning. Årsregnskabet og ledelsesberetningen aflægges efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsrapporten

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne. Ledelsen har endvidere ansvaret for at udarbejde en ledelsesberetning, der indeholder en retvisende redegørelse i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vort ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet og ledelsesberetningen på grundlag af vor revision. Vi har udført vor revision i overensstemmelse med danske revisionsstandards. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet og ledelsesberetningen ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet og ledelsesberetningen. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet og ledelsesberetningen, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for selskabets udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede, samt for at udarbejde en ledelsesberetning, der indeholder en retvisende redegørelse, med henblik på at udforme revisionshandlingerne, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den regnskabspraksis, der er anvendt af ledelsen, er passende, og om de regnskabsmæssige skøn, der er udøvet af ledelsen, er rimelige, samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet og ledelsesberetningen.

Det er vor opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vor konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2010 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2010 i overensstemmelse med årsregnskabsloven, samt at den ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

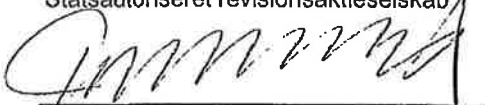
Supplerende oplysninger vedrørende forhold i regnskabet

Uden at det har påvirket vores konklusion gør vi opmærksom på ledelsesberetningen, hvori ledelsen redegør for forventninger til indtjeningen i 2011 samt selskabets kreditfaciliteter for 2011.

Århus, den 31/5-2011

DLBR Revision

Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Poul Eskerod
Statsautoriseret revisor

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Hovedaktiviteten har i lighed med tidligere år bestået i at drive entreprenørvirksomhed.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Resultatopgørelsen, der omfatter perioden 1. januar - 31. december 2010, udviser et resultat på 86.146 kr. efter skat mod -1.262.848 kr. i 2009. Balancen udviser en egenkapital på 1.270.757 kr.

Ledelsen finder årets resultat tilfredsstillende i et marked, som stadig er påvirket væsentligt af finanskrisen. Det opnåede resultat er bedre end det budgetterede resultat for 2010 på 30 tkr. før skat. Der henvises i øvrigt til afsnittet "kommentarer til det interne årsregnskab".

Den forventede udvikling

På trods af et marked, som stadig er påvirket væsentligt af finanskrisen, budgetterer ledelsen med et overskud på 200.000 kr. for 2011. Året er startet med en stille periode p.g.a. vinteren. Men ordrebeholdningen er hel, og tilgangen af nye opgaver er stigende. Ledelsen forventer på den baggrund minimum at nå det budgetterede resultat for hele 2011.

Selskabet har indgået aftale om forhøjelse af selskabets driftskredit. På den baggrund bedømmer ledelsen, at der er de nødvendige kreditfaciliteter for hele 2011.

Begivenheder efter regnskabsårets udløb

Efter regnskabsårets afslutning er der ikke indtruffet begivenheder, som vil kunne forrykke selskabets finansielle stilling væsentligt.

Bilag 15

Den uafhængige revisors påtegning

Til aktionærerne i Letelement A/S

Vi har revideret årsregnskabet for Letelement A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2010, omfattende ledelsespåtegning, anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse og noter. Årsregnskabet aflægges efter årsregnskabsloven.

Vi har i tilknytning til revisionen gennemlæst ledelsesberetningen og afgivet udtalelse herom.

Ledelsens ansvar

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vort ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vor revision. Vi har udført vor revision i overensstemmelse med danske revisionsstandards. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for selskabets udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsensation af årsregnskabet.

Det er vor opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vor konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Den uafhængige revisors påtegning

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2010 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2010 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Supplerende oplysninger vedrørende forhold i regnskabet

Vi skal henlede opmærksomheden på note 17. Det fremgår heraf, at selskabet har aktiveret et udskudt skatteaktiv på TDKK 2.865 understøttet af en forventning om udnyttelse inden for en årrække. Målingen af tilgodehavendet er behæftet med usikkerhed. Vi er enige med ledelsen i den valgte regnskabspraksis.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen til årsregnskabet uden at foretage yderligere handlinger i tillæg til den gennemførte revision af årsregnskabet. Efter vor vurdering er informationerne i ledelsesberetningen i overensstemmelse med årsregnskabet.

Herning, den 26. maj 2011

Vistisen & Lunde
Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Flemming Sillesen
Statsautoriseret revisor

1106236EogSN70523

Beretning

Væsentlige aktiviteter.

Selskabets hovedaktivitet er delt ud på to forretningsområder:

Træ elementer med varierende forædlingsgrad som anvendes indenfor industri- og boligbyggeri. Her er virksomheden underleverandør til entreprenørerne.

Produktion af elementer til svinestalde som går under betegnelsen V-stald. Konceptet er et industrielt produceret modulsystem hvor stalden fungerer uden mekanisk ventilation. Her er virksomheden underleverandør til entreprenørerne.

Usikkerhed ved indregning eller måling.

Selskabet har aktiveret et udskudt skatteaktiv på TDKK 2.865 understøttet af en forventning om udnyttelse indenfor en årrække.

Udviklingen i regnskabsåret.

Året har været præget af meget lav aktivitet både vedrørende salg til landbruget samt salg af træ elementer til industri- og boligbyggeri. Dette har medført et meget utilfredsstillende resultat for året.

Der er i årets sidste halvdel udarbejdet planer til sikring af virksomhedens platform som elementleverandør.

Første del af processen er gennemført med en udskilning af landbrugsdelen til Kjargaard Byg A/S. Elementerne til landbrugsdelen skal fortsat produceres på elementfabrikken.

Betydningsfulde hændelser efter regnskabsårets afslutning.

Som en konsekvens af satsningen på elementer til bolig- og industriformål har virksomheden valgt at anvende det tidligere binavn "Letelement" som det fremtidige navn for virksomheden – Letelement A/S.

Ledelsen har efterfølgende fokuseret på at forbedre selskabets indtjenings- og kapitalforhold, dels ved øgede salgsaktiviteter med positive resultater til følge, dels ved at selskabets aktionærer har stillet de nødvendige likvide ressourcer til rådighed. Der forventes således øgede aktiviteter i 2. halvår 2011 med positive resultater til følge, og ledelsen forventer for det kommende regnskabsår et forbedret resultat.

Bilag 16

Den uafhængige revisors påtegning

Den uafhængige revisors påtegning

Til anpartshaverne i Lynæs Tømrer Entreprise ApS

Vi har revideret årsregnskabet for Lynæs Tømrer Entreprise ApS for regnskabsåret 10. august 2009 - 31. december 2010, omfattende anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet aflægges efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført vores revision i overensstemmelse med danske revisionsstandards. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for selskabets udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige, samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2010 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 10. august 2009 - 31. december 2010 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Supplerende oplysninger vedrørende forhold i regnskabet

Uden at det har påvirket vores konklusion, gør vi opmærksom på, at selskabet er omfattet af selskabslovens § 119 om kapitaltab, idet selskabet som anført i note 4 har tabt hele anpartskapitalen.

Supplerende oplysninger vedrørende andre forhold

Uden at det har påvirket vor konklusion, gør vi opmærksom på, at selskabet pr. 31. december 2010 har et tilgodehavende hos selskabets ledelse på TDKK 979. Selskabets udlån er i strid med selskabslovens § 210, og kan være ansvarspådragende for selskabets ledelse. Lånet er efterfølgende indfriet.

Uden at det har påvirket vor konklusion, skal vi oplyse at selskabet ikke har overholdt kildeskatte- og momslovgivningens krav om korrekt angivelse og betaling af A-skat og moms mv. hvorfor selskabets ledelse kan ifalde ansvar.

Den uafhængige revisors påtegning

Frederiksværk, den 31. maj 2011

Revisorhuset Halsnæs
Registreret revisionsaktieselskab

Birgitte Jensen
Registreret revisor

1106086EogSN86183

Bilag 17

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRING

Til anpartshaverne i Lynet Transport og Flytteservice ApS.

Vi har revideret årsregnskabet for Lynet Transport og Flytteservice ApS for regnskabsåret 1. januar 2010 til 31. december 2010, omfattende anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet aflægges efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsrapporten

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevant for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisions ansvar og den udførte revision

Vort ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vor revision. Vi har udført vor revision i overensstemmelse med danske revisionsstandarder. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for selskabets udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vor opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vor konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRING

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og den finansielle stilling pr. 31. december 2010 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar 2010 til 31. december 2010 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Supplerende oplysninger vedrørende forhold i årsrapporten

Uden at det har påvirket vores konklusion, gør vi opmærksom på, at ledelsen ikke har sikret afholdelse af generalforsamling senest 6 måneder efter, at ledelsen konstaterede, at halvdelen af selskabets kapital var tabt. Denne overtrædelse af selskabslovens § 119 kan være ansvarspådragende for selskabets ledelse.

Stenløse, den 13. maj 2011

Reviscan Revisorinteressentskab

Søren Høj Rasmussen

Registreret revisor, medlem af Dansk Revisorforening

1106296EogSN04506

Bilag 18

Revisors erklæring om regnskabsmæssig assistance

Baseret på oplysninger fra virksomhedens ledelse har vi i overensstemmelse med den danske revisionsstandard om assistance med regnskabsopstilling opstillet virksomhedens årsrapport pr. 31. december 2010.

Ledelsen har ansvaret for årsregnskabet. Vi har ikke revideret eller udført review og udtrykker derfor ikke nogen grad af sikkerhed derom.

Stenløse, den 27. januar 2011
Reviscan Revisorinteressentskab

Søren Høj Rasmussen
Registreret revisor FRR